

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Narodna nesreča

Vsa Jugoslavija je pod težkim vtisom ogromne poplavne katastrofe, ki je zadela velik del Slovenije. V trenutku, ko to pišemo, se žalostna poročila o razdejanjih elementa še vedno množijo. Nebo se ni zaprlo svojih zatvornic in veletoki, v katere so se spremenili naši pohlevni potočki in naše bistre reke, še vedno naraščajo. Velik del skromne letošnje žetve, edine nade našega kmeta, je propadel. Po celih okrajih so raztrgane ceste, porušeni mostovi in jezovi; cele vasi so zapuščene od prebivalstva. Ogromne vrednosti so uničene. Tudi človeškega življenja deroči valovi niso prizanesli. Dva otročka, ki jih je pri Kamniku umorila vodna pošast, sta kakor simbol one žrtve, ki jo naše ljudstvo v letošnjem jesenskem deževju mora prinašati razbesnelim silam prirode.

Od vseh strani donijo obupni klici na pomoč. Mnogo obupnejši, nego v prejšnjih letih podobnih katastrof. Gospodarska kriza, ki tare našega človeka, ga je že itak vrgla v malodušnost in mu skoro odvzela vero v boljše čase. Sedaj je prišel še ta grozni udarec in razumljivo je, da obup neposredno prizadetih krajev izjavi v celem narodu depresijo.

Iz vsega srca upamo, da je že prekoračen vrhunec zla, ki se je zvalilo nad našo domaćo grudo. Z obupno zagreznostjo rešuje naš človek iz valov vsak storžec na poplavljenih poljih, vsak košček krompirja iz razmočene njive, vsako deščico iz ogrožene hiše. Od povsod nam javljajo krasne primere ljubezni do bližnjega in požrtvovalnega bratstva, v katerem tekmujejo pri reševanju delih naših ljudi in takojšnja pomoč naše narodne vojske, ki hiti v najbolj ogrožene kraje reševati in pomagati, je krasen izraz tesne povezanosti naroda in države.

Ali v trenutku, ko se rešujemo, je treba že tudi misliti, kako bomo obnavljali življenje v opustošenih krajih. Prva pomoč bednim in zapuščenim, to je sedaj največji narodni in državni posel. Treba je takoj uvesti velikopotezno akcijo in organizirano delo. Napeti moramo vse moči. Pred to dolžnostjo stopajo v ozadje vse druge. Kar je danes javnih sredstev na razpolago, pa če so tudi bila v banovini odrejena za druge gospodarske in socialne cilje, treba jih je zastaviti za oživljanje življenja in eksistence upropačenih tisočev.

Država ne bo smela zaostajati. Ona ima pravico terjati, da državljani napram njej izpolnjujejo strogo svoje dolžnosti, da ji zlasti dajo dovolj sredstev za njeno življenje, ali v takih momentih, kakršni je sedanj, nastopajo za državo napram državljanom dolžnosti, ki niso nič manjše in nič bolj svete, nego so njene pravice. Mi se trdno nadejamo, da bo banovina kot neposredna velika narodna edinica znala ustvariti za pomožno in obnovitveno akcijo realen program, za katerega bo potem mogoče zastaviti tudi potrebno silo državne pomoči.

Z olajšanjem trenutne bede pa bo ustvarjena šele možnost, da začnemo z obnovo uničenih dobrin. Vzpostavljene porušeni prometni zvez je tu najnujnejši posel, ki pa sam na sebi prinaša probleme, katerim se ne bomo mogli več dolgo izogibati. Na naših rekah in potokih se nam ob vsaki večji poplavi rušijo, kakor bi bili iz žgalice, leseni mostovi. Obstojeca zavarovanja ob opasnejših vodnih tokih se vedno znova pokazuje kot prešibka. Ves naš vodni problem, izgleda, da je tehnično še malo preštetiran. To niso pogreške od danes. Toda one ne smejo več ostati pogreške od jutri. Vsakih nekaj let morajo pramniški naši kraji z milijonskimi škodami dokazovati, da se vprašanje regulacije naših rek ne da več odlagati. Vsaka štednja je tu sigurna izguba. Ne le za neposredno prizadete, temveč za celo splošnost, za vso državo. Jugoslavija seveda, zlasti v današnjih težkih časih, ne more čez noč popraviti, kar se je prej cele generacije zanemarjalo. Ne more s potezo peresa reševati problemov, ki so, že pred deceniji postavljeni, čakali do danes. Toda v interesu svojega lastnega gospodarskega napredka in stalnosti svojega nacionalnega razvoja bo naša država v bodoče morala bolj kakor do sedaj angažirati svoja sredstva, da poplavne nesreče ne dobijo katastrofalnega značaja za cele pokrajine in ne postanejo tako težka žrtev za celokupni narod in njegovo državo.

V zvezi z obnovitvenim vprašanjem postaja sedaj še bolj nego dosedaj nujen tudi problem zaposlenosti širokih slojev naroda, ki se da rešiti samo z uvedbo sistematično organiziranih javnih del. Naravno je tudi, da se bosta morali banovina in država v dovoljni meri ozirati na dejstvo, da je tudi davčna moč prizadetih krajev dobila težak udarec.

V težkih trenutkih, kakršni so sedanj, v redki složnosti bijejo naša srca. Čut nacionalne solidarnosti prihaja do svoje veljave in občutek, da gorje deli z nami vse naš veliki narod, je že sam tolažba v nesreči. Bolj kakor kdaj pa se uveljavlja tudi spoznanje, koliko več koristnega in prametnega bi mogli ustva-

Poplavljenе so cele pokrajine Slovenije

Poplavne katastrofe enakega obsega naši kraji še ne pominjajo — Najhuje sta prizadeti Dolenjska in Savinjska dolina — Uničene so številne prometne zveze — Voda je zahtevala tudi človeške žrtve

Ljubljana, 12. septembra.
Dočim je še v petek obstojala nada, da se bo vreme izboljšalo ter nevarnost novih poplav izginila, se je zgodilo baš nasprotno. Deževalo je še vso noč od petka na soboto in z izjemo Ljubljane in bližnje okolice, kjer je v soboto popoldne malo pojenjalo, še vedno dežuje dalje. Poplave so se razbesnele tudi v ostalih delih dravske banovine. Najbolj kritičen položaj je na Ljubljanskem barju, v ribniški kotlini

in Savinjski dolini, kjer je katastrofa menda največja. Celje je bilo danes popoldne dobesedno odrezano od ostalega sveta, ker ga je voda zalila od vseh strani.
Voda je porušila nešteto mostov, večjih in manjših, tako da je promet na cestah zelo oviran. Tudi železniški promet je prizadet. Škoda, ki jo je povzročila povodenj, se zaenkrat ne da še niti približno oceniti, prizadela pa bo prebivalstvo tem huje, ker se bliža zima.

in okolici, ker je voda najbrž dosegla glavni transformator. 21-letni brezposelni Karel Nerat z Brega je rešil šest ljudi pod železniškim mostom ter je nato prevozil čez Savinjo v Voglajno in Zavodno ter rešil tam skupaj z abiturijentom Borisom Misio okrog 20 ljudi. Na cesti na Grad je v svojem stanovanju v podstrešju v Zavodni umrl od strahu stari Vamovšek, ki ga je zadela kap.

Most pri Rimskih Toplicah odplavljen

Rimske Toplice, 23. septembra
Narasla Savinja je ob 14.15 odtrgala šmarjetski most. Vsa naselbina ob reki je s pošto vred pod vodo. Šmarjeta je odtrgana od postaje. Neprestano se trgajo plazovi, ki ogražajo ves promet pa tudi varnost ljudi. Dežuje še naprej.

V Savinjski dolini

Zalec, 23. septembra.
Savinja je danes še vedno naraščala in grozeče dere skozi dolino. Tik Zaleca je široka nad 1 km. Zalec sam po poplavi ni prizadet, zato pa je tem obupnejši položaj v bližnji vasi Vrbju. Nad meter visoko derejo skozi vas trije toki in ogražajo hiše. V nižje ležeča poslopja dere voda kar skozi okna. Zalski gasilci so vse popoldne požrtvovalno reševali ljudi in živino. K vsem hišam pa niti niso mogli priti. Najnižje stoječe hiše so namreč tako obdane od globoke deroče vode, da ne morejo ljudje iz poslopj in ne reševalci do njih. Prebivalci teh hiš so se morali zateči na

podstrešja, kjer v strahu čakajo, ali jim ne bodo valovi podrli tudi zidov.
Močno je narasel tudi potok Ložnica, a njeno vodo zadržujejo visoki nasipi. Za Zalec sam še ni nevarnosti in je menda ne bo. Deževje je proti večeru malo ponehalo.

Poplavljenе so prav tako Petrovčev in je bilo tudi v petrovski cerkvi okrog 20 cm vode. Tako katastrofalen kakor v Vrbju pa položaj v Petrovčah vendarle ni.
Nekje v gornjem delu Savinjske doline je povodenj zahtevala tudi človeške žrtve. Okrog pol 15. ure so namreč Zalčani opazili v kalnih valovih Savinje moško truplo, ki ga pa seveda zaradi deroče vode niso mogli spraviti na suho.

Braslovče, 23. septembra.

Bobnenje neprestano naraščajoče Savinje se čuje ure daleč. Mimo Polzele plavajo po vodi ogromne količine lesa, ki ga pobira Savinja v Gornji Savinjski dolini. Vsi jezovi v gornjem toku so uničeni. Prav tako tudi poljski jez, ki je bil še nedavno spet zgrajen za varovanje poljskega betonskega mostu. Velika nevarnost je za sam most, ki mu je voda že od prej močno izpodjedla vzočje. Prav težko verjetno je, da bo most vzdržal navale divjih valov, če bo še dalje deževalo. Niže mosta je pretrgala Savinja nasipe v dolžini več sto metrov. Voda je narasla štiri metre nad normalo. Iz mnogih hiš v vseh ob Savinji so ljudje pobegnili z živino vred.

V braslovski občini in bližnjih vaseh so močno narasli vsi potoki. Tako Bolska, Trnavca, Trebnik in drugi. Travniki in polja ob Braslovč do Poljč in dalje so pod vodo, ravno tako tudi ves svet proti Gornjskemu, Grajski vasi in St. Pavlu.

Poplavne katastrofe v ribniški okolici

Prizadete so zlasti Ribnica z okolico, Sodražica z okolico in Dobrepolje — Stružanska kotlina je popolnoma odrezana od sveta

Ribnica, 23. septembra.
Nad ribniško, sodraško, orneško in dobrepoljsko kotlino se je zgrnila strašna nesreča, ki tira našega skromnega in siromašnega kmeta v črni obup. Nikjer ni več polja, nikjer dobro obdelanih njiv in pašnikov, vsepovsod sama voda. Iz prvega smrtnega strahu nad silnimi vodami je ljudstvo prešlo v še bolj strašen brezup. Vase so kakor plavajoči otoki v sredi voda, ki so prihrumeli tako nenadoma in neprizadevano, še predčerašnjim so se kmetje z upom obračali na svoje njive, kjer je zorela koroza in krompir. Spodnji, lončarski del je moral po spomladanski povodnji krompir drugič posaditi. Včeraj in danes je vse to pokopano in izgubljeno v vodi. Ljudje bodo ostali čez zimo in pomlad brez hrane, živina brez krme. Voda, ki je vdrila v skednje, je zmohla vse seno, da je že pričelo gniti. Pomoč — pomoč! Samo ta beseda lebdi na ustinih teh nesrečnikov. Toda odkod, ko je vsepovsod taka silna stiska, odkod, ko gre škoda v milijone?!

Voda ruši, ruši

Ribniško dolino zlasti pa dolenjsko polje voda večkrat mestoma zalije. Toda take povodnji ne pominjajo niti najstarejši ljudje doline. Stari zapiski beležijo silčno povodenj l. 1824.

Utrgal se je oblak nad Boncarjem, del se ga zilo nad Cerknico, del nad iško in del nad Ribnico. Toda tu ne gre samo za utrgan oblak, marveč za silne vodne množine, ki se neprestano od petka zjutraj vsipljejo nad temi dolinami. Včeraj popoldne je začela voda v ribniški kotlini upadati, danes pa po silnih nočnih nalivih zopet narašča.

Voda je vdrila v vasi in jih popolnoma preplavila. Vdrila je v kleti, v hiše, svinjake in skednje in kjer je le mogla, je odnesla kaj s seboj. Na potoku Bistrici, ki izgleda že oba dneva kot silna, deroča reka je porušila vse lesene mostove. Zaganjala se je in butala je pa tudi v stare, kamenite, še iz francoskih časov zrajene mostove in jih hotela odtrgati. Na tem potoku je veliko vodnih žag in mlinov. Vsi ti so izolirani in več ali manj močno poškodovani. Zagarju Fajfarjevemu Francetu je voda razdrila mlin in žago in mu pred nosom odnesla lesen most, ki ga je vezal s poljo do trga. Hiša je okrog in okrog globoko v vodi in ne more nihče do nje; bolnega gospodarja so morali rešiti v podstrešje. V trškem mlinu je Jakopovemu Francetu voda ugrabila nad pet vagonov desk, polno skladišnico jamskega lesa in kraljev. Nežnemu Stefanu, mlinarju in zagarju pri Pajničju v Gorici vasi je odneslo pol vagona desk, mnogo kraljev ter lesen most. Tudi on je odrezan od sveta. V Gorici vasi je vdrila voda v hišo cerkvenika. Ko je prodrla v sobo, je vzdignila zibko, v kateri je ležal komaj pol leta star otrok, tako da je zibka plavala po vodi.

Celjski mostovi podrti

Celje, 23. septembra.
Ob 12.15 je voda porušila savinjsko brv pri parku. Ob 12.45 je treščila v Kapucinski most velika kopalna uta, ki jo je voda prinesla s seboj. Most se je zazibal, vendar pa je s silo obdržal udarec. Siedili so še težki hlodi in ob 15.30 se je stari most podrl. Odnoslo je proti železniškemu mostu, kjer se je tramovje razbilo in ga je voda odnesla dalje. Kmalu za tem se je porušila Grenadirjeva brv na Polulah. Ker je bilo mesto na ta način docela odrezano od Brega, je železniška uprava dovolila prehod po železniškem mostu. Popoldne je voda porušila tudi oba nasipa, tudi na obeh bregovih Hudinje pri Majdičevem mlinu.

Savinja je odnesla tudi druge mostove

Savinja je podrla mostove pri Levcu, v Kasazah, pri Petrovčah in Letušu. Cesto Velenje — Dolič je poplavila Mislina poldrugi meter visoko. Po dosedanjih poročilih je voda poplavila tudi Zalec, Vrbje, Ložnico, Grajsko vas, Kapljo vas, Dolenjo vas, Latkovo vas, Zgornje in Spodnje Roje ter uničila skoraj vse pridelke. V bližini St. Pavla pri Preboldu je Savinja na dveh mestih v dolžini 200 m raztrgala obrežje. Cestni promet med Vojnikom in Dobro je zaradi poplave prekinjen. O velikih poplavih javljajo tudi iz kotline med Celjem in St. Jurjem ob juž. železnici.

Izredno pohvalo zaslužijo v Celju reševalci, ki so s čolni spravili na varno 16 oseb. Tako je 20-letni Pavel Šerad z Brega z največjim trudom na privezanem čolnu rešil tričlansko družino paznika iz tako zvanega kolera-špitala, na nasprotni strani pa prav tako tri osebe, dočim je celjski reševalni oddelček rešil pri »kolera-špitalu« 9 oseb. Voda je kmalu nato to nekdanjo zašilno bolnico popolnoma porušila.

Človeške žrtve

Okrog 17. so zaprli v Celju skoraj vse trgovine, ker ni bilo ljudi in je bilo mesto v temi vse do 19.15, ko so zopet razžarele električne luči.

Kakor se govori sta popoldne utonila dva moška, in sicer eden na dvorišču hotela Pošte, drugi pa na Otoku pri Skobernetovem hotelu.

Tudi v okolici je voda zahtevala človeške žrtve, vendar podrobnosti še niso znane.

Ob 16. je voda začela padati in je do 20. upadla za pol metra. Vendar nevarnost še ni končana, ker še vedno dežuje po vsej Savinjski dolini. V mestu je mnogo ljudi, ki stanejo v poplavljeni okolici in ne morejo domov. Ponoči je prispel iz Ptuja v Celje oddelek pionirjev, ki bo pomagal reševati obupanemu prebivalstvu imeti.

Voda pada

Celje, 23. septembra ob 22.
Vode upadajo nadalje ter je dež prenehal. Vojaštvo je zastražilo dohode k porušnim mostovom. Ob 21. je zopet ugasnila električna luč po vsem mestu

Celje in Savinjsko dolino pustošijo vode

Vse mesto v vodi — Savinja je odnesla mostove — Človeške žrtve — Cele vasi pod vodo

Celje, 23. septembra.
23. septembra 1933. bo ostal v celjski kroniki zapisan kot črni dan. Celjsko kotlino je danes prizadela ogromna poplava, ki po svoji strahoti in po obsegu prekaša vse velike poplave v zadnjih desetletjih. Ta katastrofa je zadnji memento, da se takoj ukrene vse potrebno za rešitev zrelega problema regulacije Savinje in pritokov.

V sredo je začelo v celjski kotlini in v vsej Savinjski dolini močno deževati. Nalivi so se vrstili vse do včeraj in tudi danes skoro ves dan dežuje.
V petek je začela Savinja s pritoki močno naraščati. Voda je proti večeru na nekaterih mestih že prestopila bregove. V petek zvečer je bila še 2.40 m nad normalo, v noči na soboto in danes pa še neprestano narašča in je popoldne dosegla že 4 metre nad normalo. Stanje vode je torej višje nego ob velikih poplavih v letih 1876., 1901. in 1926.

Savinja je podobna razbesnelemu veletoku, ki uničuje vse, kar doseže. Mesto je bilo danes opoldne že popolnoma odrezano od okolice in nalikuje otoku sredi nepreglednega morja. Pod vodo je skoraj vsa okolica in velik del mesta: mestni park, Masarykovo nabrežje, ves »Otok« med Savinjo in Sušnico, Glazija, Ljubljanska cesta do Mestne elektrarne, Vrazov trg s pravoslavno cerkvijo, Ipavčeva ulica, javna bolnica, Gregorčičeva, Vodnikova, Miklošičeva, Strossmayerjeva, Levstikova, Frankopanska, Zrinskega, Kersnikova ulica, ves predel pri Spodnjem Lanovžu, Lava, Ložnica, Lisce, velik del Gaberje in Sp. Hudinje, del državne ceste v Gaberju, Aškerčeva ulica, del cinkarne, ves Mestni mlin, Westnova tovarna in Celjska mlinarna, Zavodna, ves predel pod Starim gradom in Polule. Voda je vdrila v vse kleti in v mnoga nižje ležeča stanovanja, iz katerih so obupani stanovalci ves dan reševali svoje imetje.

Ob 14. so s čolnom z življensko nevarnostjo rešili obupane stanovalce hiše pri bencinskih rezervuarjih poleg železniškega mosta in iz dveh hišic na nasprotni strani. Popoldne so tudi rešili s kozolca nasproti mestne klavnice tri brezposelne, ki so bili tam prenočili in jih je zajela voda.

Volaki, gasilci in mestni delavci opravljajo ves dan z veliko požrtvovalnostjo reševalno službo.
Popoldne je voda zalila savinjsko železniško progo na Dolgem polju in jo izpodjedla. Zato so morali ukiniti ves promet na savinjski železnici, tako da tudi otroci iz Savinjske doline niso mogli več z vlakom domov. Voda je zajela tudi vsa šolska poslopja.

Ob 12.15 je tramovje porušilo z železjem zavarovano savinjsko brv pri mestnem parku. Četrtr brvi je ostalo ob bregu, ostalo pa je voda odnesla dalje. Kapucinski most opoldne še klju-

riti, ako bi našemu narodu zagotovili notranji politični mir in odstranili z dnevnega reda zadnje sledove onih starih preprirov, ki so bili kakor težko kamnenje na poti k naši gospodarski in socialni konsolidaciji. Velike katastrofe, kakršna je sedanja, so nam tudi v tem oziru drago plačani nauk in nam simbolično prikazujejo, koliko nesreče so nam že povzročile uničujoče poplave političnih strasti. Tu je obnova v polnem jeku. Naj bi ona bila dober omen, da srečno prebimo tudi posledice sedanje elementarne katastrofe.

Dobrepolje preplavljeno

Požarniki in glavni odvodniki vode Tentera pri Zlebiču in vse rupe do Gorice vasi so požarali oba dneva silne vode vase, toda ob enem so jih bruhali po podzemnih kanalih na dobrepoljsko in stružansko stran. Gore zopet iz zemlje. Pokrajina je namreč

Naši kraji in ljudje

Liga slovanskih železničarjev

Kako je uspel I. redni kongres Lige slovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev v Varšavi

Kakor znano, se je lani ob priliki vseslovenskega sokolskega zleta ustanovila Liga slovanskih nacionalnih organizacij železničarjev in brodarjev. Novembra lani je bil v Pragi ustanovni občni zbor, na katerem je bil sprejet tudi statut Lige ter je bilo sklenjeno, da se letos vrši I. redni kongres v Varšavi.

Kongres se je vršil dne 8., 9. in 10. septembra letos ob udeležbi vseh treh članic lige: poljske, češkoslovaške in jugoslovanske organizacije. Oficijsko so se udeležili

otvorila tudi velika higienska razstava na čast zdravniškemu kongresu. Razstavo je otvoril sam predsednik poljske republike. Delegacija si je ogledala razstavo, kakor tudi ostale znamenitosti nemškega mesta.

Iz Poznanja se je delegacija ponoči odpeljala v Katowice, največje industrijsko središče Poljske. Ogledala si je premovalnik Vujek in največjo železarno »Kralovu hutu«. Popoldne se je delegacija odpeljala v Krakov, kjer je ostala dva dni. Prvi dan

pravičen. Dobil si pri njem vedno dober nasvet in pri različnih dobrotvornih zbirkah je vselej posegel globoko v žep. Posebno sočutje in naklonjenost je kazal nasproti svojcem umirih železničarjev. Za svoje strokovnjaško znanje in vestno službova-

nje je dobil priznanje celo na najvišjem mestu; bil je dvakrat odlikovan z redom sv. Save, dobil pa je tudi visoko odlikovanje Romunske Krone.

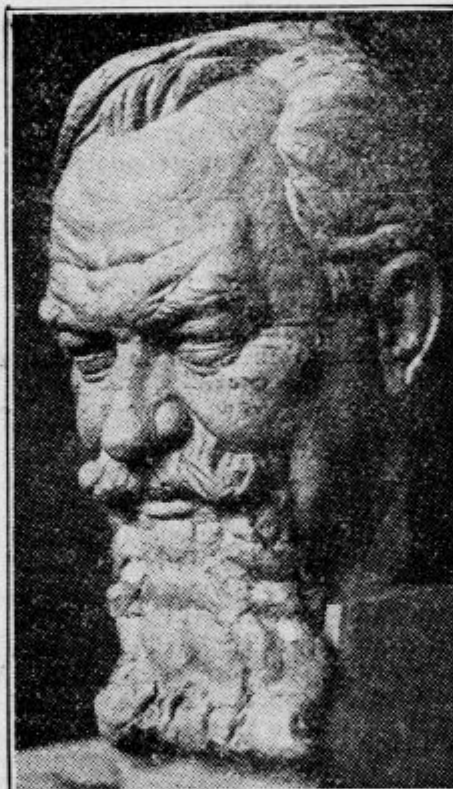
Zasebno — kdo ga ne bi poznal? Družabnik prvega reda in poln najboljšega humorja. Bil je član vseh nacionalnih društev in ga bomo jeseničani povsod le težko pogrešali. G. svetniku želimo, da bi tudi na svojem novem mestu imel še veliko uspeha, katerega bo pri vseh svojih vrlinah gotovo dosegel.

Za novega šefa pa je postavljen g. kontrolor Franc Majer, dosednji šef postaje Bled — jezero. Ne dvomimo, da smo v njem dobili vrednega naslednika g. Budana in da bomo tudi njega tako vzljubili kakor njegovega predhodnika.

Med slikami in kipi

(Pred zaključkom razstave v Jakopičevem paviljonu.)

Dva in dvajset imen — dva in dvajset ljudi, ki niso vrgli puške v koruzo in ki se bore — zares v doslovnem pomenu besede! — Vremenu uprkos!

Nikolaj Pirnat: Portret tajnika konsorcijskega »Jutra« in gospodarja ljubljanske sekcije JNU g. Josipa Prunka

Pisano bratovščino je zbral g. Kos in jo utesnil v štiri ponižne prostore: stari

Zopet sem tu! Saj me še dobro poznate iz »Paprike«

Privedla sem Vam v zabavo še izvrstna humorista

Paula Hörbigerja

in

Otta Wallburga

Pozdravlja in poljublja Vas —

VERONIKA

Vaša

Franciška Gaal

DANES PREMIERA!

Predstave ob 3., 5., 8. in 10. zvečer

Danes nov zvočni teater! Predprodaja vstopnic od 11. dop. dalje

Kaj ALBUS terpentinovo milo vse žmore?

Sijajno belo opere perilo Vašega otroka, da je kakor novo, ter napravi Vašega miljenčka v bel in duhteč paradiž.

ALBUS terpentinovo milo učinkuje blago in pere brez vsakega kvara tudi najnežnejše tkanine.

ALBUS terpentinovo milo je idealno pralno sredstvo za vse dni in za vso perilo.

mojstri in mladini si dele — brez večjih konfliktov — skromno ploščino sten.

Vsak je dal, kar je mogel. Res, kar je mogel: ni lahko slikati in kipariti brez posebnih izglelov na prodajo, ni lahko, stvarjati in podaljševati kreditov za material. Posebno še, odkar se kupujoča publika bolj in bolj (skoraj že sumljivo!) skriva za paravan z napisom: Kriza.

Doctissimi kritiki labacenses se seve ne zmenijo za take malenkosti: oboroženi s častno vstopnico vzpodbudno poučujejo umetnike (po starem receptu iz »Bele kizanteme«) in zbijajo iz postenega dela svoje neslane vice. Ali ne bi kazalo, da se »strokovne« kritike primerno opozori, da poleg njihovih arhivskih fantazmagorij obstoji še neka kruta realnost, — onim, drugim, pa da se priporoči kak ne predrag — zobni prašek?

Pestra in zanimiva razstava, — prava revija naših umetnikov. Ali naj naštevam imena? Le na Miheliča in Sedeja bi opozoril: dva mlada, še malo znana, a krepka talenta! In na Pavlovca: iz dneva v dan rase, ta najčistejši poet naše pokrajine. Njegovo »Cvetje« je pravi biser — kje drugje bi se ljubitelji že stegli zanj.

Obisk to pot ni zatajil. Vstopnina je res minimalna — permanentna vstopnica pa vzbuja upanje na dobitke. Ideja loterije ni slaba. Pritegnila je mnogo ljudi in jih, upamo, še bo. Nekaj dni je še časa — pohitite! Dela, določena za dobitke, so zbrana v levi predsobi. Oglejte si jih — morda je med njimi delo vašega ljubljenca!

Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udi, storite dobro, če poskrbite za vsakdanjo izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravnega »Franz Josefovega grenčice«. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefova« voda radi sigurnega učinka pri prijetni uporabi. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dva maskirana divja lovca

Kamnik, 23. septembra. Lovski čuvaj dvornega koviča na Kraljevem hribu v Kamniški Bistrici g. Kemperle je te dni slisal okrog 11 dopoldne visoko gori pod Planjavo več zaporednih strelcov. Z daljnogledom je zapazil med Dedeem in Zvandro dva divja lovca, ki sta se počasi spuščala proti zapadni strani. Ker je vedel, da se bosta mogla vrniti proti dolini samo po ozki lovske poti, ki drži pod Dedeem, jima je šel nasproti in se skril ob poti, da jih v zasedi pričaka. Divja lovca sta se brezskrbno vračala po poti in ko sta prišla v primerno bližino, jima je lovski čuvaj stopil nasproti z naperjeno puško in ju pozval, naj se ustavita.

Oba divja lovca sta bila maskirana, da jih čuvaj na prvi pogled ni mogel spoznati. Ko sta zagledala pred seboj lovskega čuvaja, sta takoj spoznala nevarni položaj, v katerega sta zašla, vendar pa se nista dolgo obotavljala. V trenutku sta odvrгла polne nahrbtnike in se kot blisk spustila po strmih drčih v dolino. Čuvaj ni mogel streljati za njima, ker bi ju gotovo zadel v glavo. V nahrbtnikih sta divja lovca pustila meso divje goveda in kozliča in večjo množino patronov vojaške karabinke.

Čuvaj je po nekaterih znakih osumil dva možaka iz Sadržaja in Vač in izkazalo se je, da je njegov sum upravičen. Kamniški orožniki so uvedli preiskavo in divja lovca sta priznala svoje dejanje in tudi izdala skrivališče, kjer sta imela shranjeni karabinki.

Vse delegacije pred domom centrale Zjednoczenia v Varšavi 10. t. m.

tudi predstavnik bolgarskih železničarjev.

Jugoslovanska delegacija je odpotovala 2. septembra čez Subotico, Bukarešto na Poljsko čez Snyatin. Oficijski sprejem s strani poljskih predstavnikov je bil zelo prišrčen. Delegacija se je ustavila v Stanislavovu in v Lvovu, kjer so bili prirejeni ob sodelovanju oblasti in narodnih organizacij navdušeni sprejemi. Pred odhodom iz Lvova so dospeli tudi bolgarski zastopniki, tako, da je bil prihod obeh delegacij v Varšavo skupen.

Dne 8. septembra so bile interne konference, na katerih se je podrobno razpravljalo o položaju železničarjev in brodarjev v vseh štirih slovanskih državah. Storitveni so bili enotni sklepi za poglobitev nadaljnjega dela v Ligi glede na važnost železničarje kot najmočnejšega prometnega sredstva sedanosti, kakor tudi v pogledu vzajemnega sodelovanja slovanskih železničarjev vseh kategorij na izpolnitvi železniškega prometa vobče. Ugotovilo se je tudi, da proti pristopu bolgarske železničarske organizacije v Ligo ne obstoje nikake ovire, ko je predstavnik bolgarske delegacije hotel izjaviti, da bolgarski železničarji hočejo postati in ostati polnopravni člani velike zajednice slovanskih narodnih železničarjev in brodarjev.

Dne 9. septembra je bila dopoldne plenarna seja predsedstva lige, popoldne pa se je vršil I. kongres v veliki dvorani akademskega doma, ki je odobril sklepe interne konference in seje predsedstva. V posebni izjavi, ki jo je prečital predsedujoči I. podpredsednik lige inž. Mieczyslaw Lopuzansky (predsednik poljskega Zjednoczenia) Liga ugotavlja, da z največjim zadovoljstvom in veseljem sprejema na znanje izjava bolgarske delegacije in pričakuje, da se formalnosti glede sprejema v Ligo bolgarskih železničarjev v najkrajšem času uspešno dokončajo.

S kongresa so bile odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru I., predsedniku češkoslovaške republike Tomazu Masaryku in predsedniku poljske republike Ignaciju Moscickemu, dalje predsedniku lige Bohuslavu Prochaski v Prago in drugemu podpredsedniku lige inž. Nikoli Djuriću v Beogradu, ki zaradi bolezni nista bila navzoča.

Predsedstvo lige je bilo v Varšavi sprejeto od poljskega železniškega ministra, kakor tudi od opolnomočenih poslancev češkoslovaške, Bolgarije in naše države.

Dne 10. septembra je bil ogled nekdanje rezidence kralja Jana Sobieskega, Vilanova, popoldne pa železniškega muzeja in ostalih znamenitosti Varšave. Zvečer se je vsa delegacija odpeljala v Gdynjo, kjer je bila zjutraj slovesno sprejeta od poljskih tovarištev in predstavnikov vseh civilnih in vojaških oblastev. Ogled te najmodernejšega slovanske luke, ki po svoji veličini predstavlja pravo svetovno čudo, je trajal celo dopoldne. Popoldne pa se je delegacija s posebnim parnikom odpeljala v novo kopališče Hel.

Iz Gdynje so se udeležniki odpeljali z nočnim brzovlakom v Poznanj, kjer je bil zjutraj nad vse prišrčen sprejem. Na kolodvoru so bile godbe, vse krajevne organizacije z zastavami, železničarsko pevsko društvo »Haslo«, ki je pred leti naredilo turnejo po naši državi. Vse mesto je bilo v svečanem razpoloženju. Vršil se je kongres slovanskih zdravnikov in isti dan se je

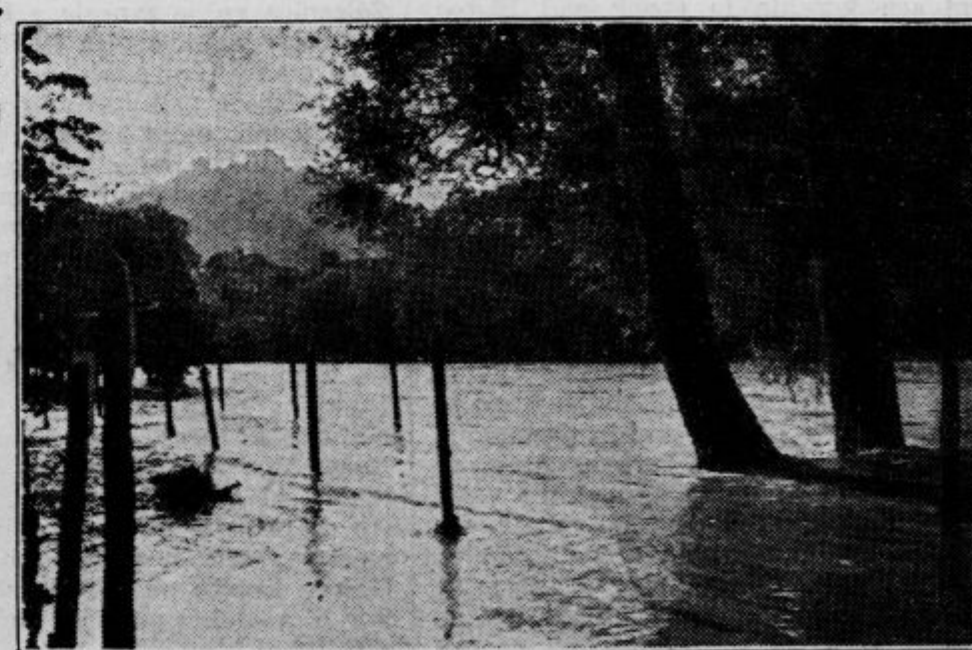
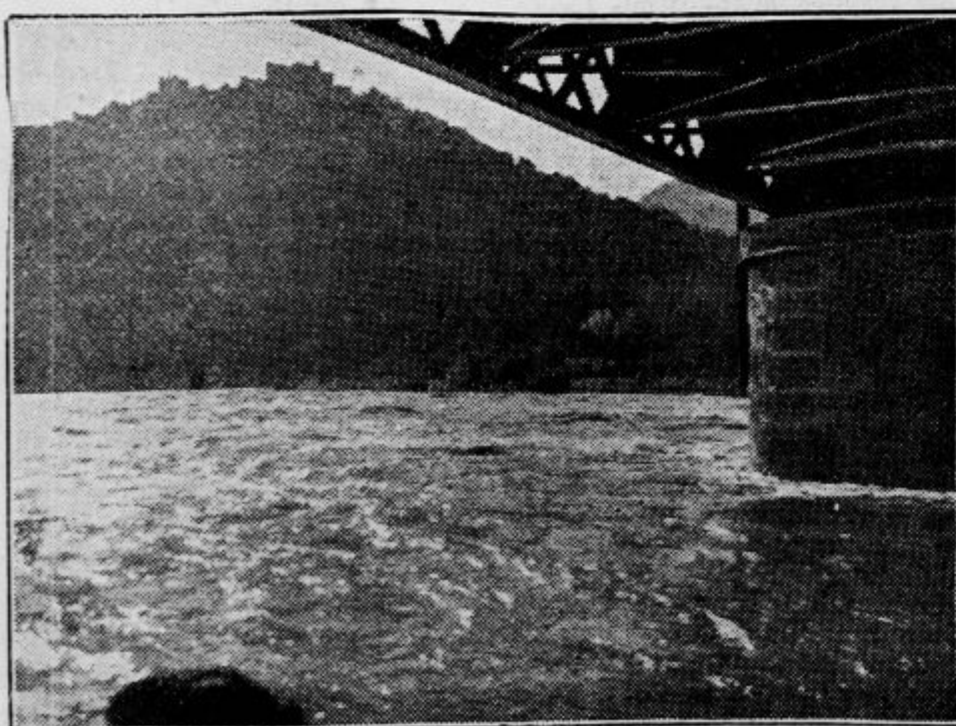
Ob slovesu načelnika jeseniške postaje

Jesenice, 23. septembra.

Tudi na Jesenicah moramo beležiti v železniški službi veliko izpremembo. Na ljubljansko železniško direkcijo je premeščen dosednji šef jeseniške postaje g. svetnik Lambert Budan. Rojen leta 1874 v Ljubljani je istotam dovršil gimnazijske študije in vstopil po maturi v železniško službo. Kot zavednega Slovence so tudi njegova dodelila na službovanje v izrazito nemške kraje kakor v Feldkirchen, št. Vid ob Glini, Unzmarkt itd. Leta 1901. ga najdemo v škofji Loki, pa že je moral zopet v Zellweg in Weissenbach ob Glini. Za časa svetovne vojne je dobil važno funkcijo kot šef prometne službe v ožjem vojnem območju Galicije in Bukovine. Šele po prevratu se mu je posrečilo povrniti se v svojo domovino. Leta 1918. je postal šef obmejne postaje Jesenice, kjer je služboval do danes.

Že z impozantno zunanostjo si je zagotovil avtoriteto. V službi je bil strog pa

Mogočno narasla Savinja tvori na ovinku pod celjskim Starim gradom veliko, drveče jezero. Celjski ovinek in ožja struga do Zidanega mostu sta glavni zadržek naglega odtoka, zato se Savinja ob vsakem večjem nalivu napne in kaj hitro prestopi oba plitva bregova Savinjske doline. Celje pa je še celo v nevarnosti, saj se v njem steka od zahoda, severa in vzhoda pahljača skoraj tucata rek in potokov. — V sredini poplava ob progi v Savinjski dolini.

Kakor celjski park so poplavljeni tudi mnogi vrtovi. Silke kažejo stanje vode večerj dopoldne

Stanje Vodnikove družbe

Ker je dobro gospodarstvo podlaga vsake organizacije, smo se obrnili na gospodarja Vodnikove družbe, da se z njim pogovorimo o gospodarski strani te naše vsenarodne kulturne ustanove. Vozni gospodar Vodnikove družbe je sedanji načelnik prosvetnega oddelka banske uprave g. Josip Breznik.

Kaj moremo pričakovati letošnje knjige?

Kakor navadno. Upamo, da bomo do sredine oktobra v tiskarni in knjigovozni gotovi. Pri današnjih razmerah ni mogoče natančno določiti takih datumov. Vsekakor bodo imeli letos člani v mesecu novembru naše knjige že v rokah. Zaradi odlaganja članov je težko pravočasno dobiti naklado. Preteklo leto se nam je zgodilo, da so nam knjige pošle in smo jih morali še par tisoč natisniti, ker se je toliko članov prijavilo šele zadnji mesec, ko so bile knjige že natisnjene in smo jih začeli že razporežiti. Na ta način je imela pisarna mnogo dela in so nekateri člani dobili knjige šele tik pred božičem.

Ali je letošnje število članov že zaključeno? Ali je kaj napredka?

Število se ni zaključilo. Člani radi odlašajo od meseca do meseca in poverjeniki ne morejo pravočasno oddati nabiralnih plovov. Sicer ni samo pri nas tako, mislim, da vse organizacije čutijo to odlaganje pri plačevanju članarin, kar dela težkoče pisarni in upravi. Ako bi mogli zaključiti nabiranje članov vsaj avgusta meseca, bi mogli prej urediti tudi razporežanje knjig. Največ članov se vpiše v zadnjem trenutku, zato moramo čakati še ves september in oktober, da poverjeniki javijo končno število. Lansko leto, ko se je križa že občutno poznala, smo šele v teh dveh mesecih dosegli 18.000 članov. Kako bo letos? To je težko uganiti. Upamo, da jih bo vsaj toliko, če ne še kaj več. Računamo, da jih bo vsaj 16.000.

V katerih slojih se najbolj pozna kriza?

V vseh slojih, dasi bi mogli reči, da je samo na deželi in med delavstvom izgovor na krizo opravičen. Bilo je za nas razveseljivo, da smo ravno v teh slojih imeli mnogo zvestih članov in čitateljev. Naše gospodinjice so znale čitati dobro slovensko knjigo in so bile krepka opora naših poverjenikov. Mnogo jih je še vedno vključ vseh krizi v naših vrstah in bomo tam najbrže le malo nazadovali. V delavskih vrstah je naravno, da v sedanjih razmerah pada zanimanje za vse, razen za kruh. Družba bi rada poslala knjig v te kraje, a ji manjka sredstev. Naši najboljši zvesti prijatelji so iz onih srednjih vrst, kjer je imela slovenska knjiga že od nekdaj svoje zavetje. Res je, da se pozna kriza tudi v teh družinah, a 20 Din se vedno ni vsota, ki bi je ne zmogla naša meščanska družina. Mnogo je seveda odvisno od agnosti poverjenikov in lansko leto smo imeli nekaj primerov, da smo napredovali v krajih, kjer nismo pričakovali. Ko smo primerjali naše številke z drugimi, smo ugotovili, da je bilo srazmerno pri vseh družbah opaziti isto nazadovanje. Mi žal nimamo mecenov, ki bi nam omogočili v teh časih nuditi članom knjige za nižjo ceno. 20 Din je najmanjša vsota, s katero moremo se izhajati. Vsek prebritek bi prišel v korist le članstvu, kateremu bi radi nudili vsako leto še kak dodatek.

Kako si predstavljate to mecenstvo?

Dalo bi se vršiti na več načinov. Gotovo so ljudje, ki bi lahko plačali dvojce ali še več članarin in poklonili knjige svojim znancom ali knjižnicam. Lahko bi prepuštili tudi družbi sami, da pošlje več izvodov v kraje, kjer je slovenska knjiga zaželjena, a ni sredstev zanjo. To so posebno naši obmejni kraji. Družba bi poskrbela za to, da bi po svojih poverjenikih razdelila vsako leto več knjig med one prebivalce, ki res ne morejo plačati članarine. Mislimo, da bi bilo to prav hvalno narodno delo in da bi s slovensko knjigo najbolj krepili narodno zavest ob naši meji. Narodno mecenstvo je postalo pri nas sploh redka stvar in vendar bi bilo potrebno, če ne v velikem, vsaj v malem. Kadar se vozim mimo nekega napis, ki se glasi Vodnikova kisanra, se nehote spomnim, da bo morebiti nekdo na neki hiši enak napis, samo da se bo črka k izpremenila v p. Tako bi dobili Vodnikovo pisarno. Mislim, da bi si tak mecen postavil najlepši spomenik, ki bi bil trajnejši od vseh drugih. Srbi n. pr. razpolagajo pri svojih kulturnih ustanovah z velikimi vsotami raznih dobrotnikov-mecenov, ki so si na ta način ovekovečili svoje ime. Mi pa niti števila ustanovnih članov ne moremo dvigniti.

Kaj pričakujete v bodoče?

Kljub slabim sedanjim časom moramo biti optimisti. S tamnanjem in obupavanjem ne bomo ozdravili krize. Treba je skupnega dela in volje do zmage. Ko gledamo nazaj na naših 8 let, moramo reči, da v začetku nismo pričakovali takega napredka. Pokazali smo, da so te vrste družbe za naš narod velike važnosti in da na ta način najbolj množimo našo knjigo med narodom. Zavedamo se, da smo v polni meri izpolnili svojo dolžnost. Poverjeniki in člani so nam stali zvesto ob strani. Mislim, da vsi enako čutimo, da tu ne gre za posameznika, ampak za celoto. Da smo vsi v službi višje misli. Vsi žrtvuemo čas in trud za širjenje dobre slovenske knjige. Upamo, da bomo 10letnico obhajali vsaj na tej višini kakor smo bili dozdaj in da bomo napredovali, kakor hitro bo popustila sedanja stiska, ki je vzrok, da skušajo ljudje štediti baš tam, kjer je najbolj mogoče: pri izdatkih za kulturne stvari.

In letošnje knjige?

O teh vam bodo govorili drugi, a h še boljše: najboljše bodo govorile knjige same zase. Našega gospodarja je v tem pogledu nevaležela, da mora skrbeti za to, da se pravilno gospodarji z denarjem, ki ga vlagajo člani s svojimi 20 Din. Treba je paziti, da se vzdržuje ravnotežje med dohodki in izdatki. Zato je dolžnost gospodarja, da gleda na vsak izdatek, da ne nastanejo deficiti, ki bi lahko usodno vplivali na razvoj družbe. Kakor mi v tem pogovoru skrbimo za družbo, tako bi morali tudi poverjeniki in člani, zavedajoč se, da le veliko število omogoča tako nizko ceno naših publikacij. V kolikor sem posvečen v letošnji književni program, moram reči, da smo dali najboljše, kar smo mogli in

Kako so v Nürnbergu pokopali žrtev ljubljanske letalske nesreče

Od nesrečnega meglenega jutra 12. septembra, ki je zahtevalo osem žrtev, je poteklo štirinajst dni. Viljem Stein, ki je oskrbel prevoz ponesrečenega Georga Königa iz Ljubljane v domači kraj, nam je zdaj poslal toplo zahvalo in poročilo o pogrebu. Takoj za uvod izraža nado, da bo preživel s svojo družino prihodnje leto počitnice pri nas. Tudi sestra ponesrečenega Georga Königa bi zelo rada spoznala zemljo, na kateri je izgubil življenje njen dragi brat. Gospod Stein pa že od nekdaj hrepeni po jugovzhodu, kjer je domala našel v rani mladosti novo domovino. Pred leti je prepotoval skoro vse južni Balkan in se z našimi južnimi kraji spoznal dobro. Ljubljana pa mu je bila zdaj povsem nova. Pred dobrih štirinajstimi dnevi je stopil prvič na njena tla. Iz vsega njegovega pisma je čutili iskreno ljubezen do naše zemlje in našega naroda. V drugem delu svojega lepega pisma poroča o prihodu v Nürnberg, o srečanju s starši pokojnega Königa in o pogrebu, kakor sledi:

Vlak s krsto je prišel v Nürnberg v nedeljo ob 1 uri 31 minut. Zaradi pozne nočne ure je oče mrtvega Georga odklonil vsak večji sprejem na kolodvoru in je uro prihoda zamočal. Bil je sam na kolodvoru. Mati in sestra sta globoko potrti ostali doma in pozno v noč čakali prvo vest o prihodu g. Steina in krste.

Krsta je bila prepeljana v nedeljo ob 10. z avtomobilom v mrtvašnico na zapadnem nürnberskem pokopališču. Zaljubljeni roditelji in sorodniki kakor tudi Georgova nevesta so krsto pokopili, čim je bil mrtvaški oder urejen.

Pogreb se je vršil v torek 20. t. m. ob 14. uri iz mrtvašnice do grobnice Königove rodbine. Zelja nesrečnega Georga je bila, da bi ga pokopali tiho. Kljub temu se je pa k pogrebu zbrala nepregledna množica ljudstva, ki mu je izkazala poslednjo čast. Prišli so njegovi prijatelji in znanici, ki so ga bili vsaj ljubili zaradi njegovega odkritega značaja in prikrpnosti, s katero je slehernega osvojil. Zastopane so bile po svojih oddelkih članih številne akademске organizacije, katerih član je bil, zastopano je bilo ravnateljstvo »Nürnberger

kurjače; tem so nabrekli trepalnice od sopare in isker. Trdnješi so bili do ločeni za obhodnike proge, nekateri so opravljali v postaji službo kretničarjev, razkladalci tovare in stregli strojem pri napajanju. Redki so dobili lažjo službo čuvaja... Tako so se razhajali sinovi s paških bajt, ki so jim bile pretesne. Črvi so že desetletja mli bruna v podstrešju, ki se je nagnilo. Mrtvaška ura je oznanjala v tihih nočeh konec, skrtanje v stropu in skrinjah je postalo nemogoče, kdo bi si ne zaželel zlatih daljav, v katere so hitele lokomotive z razgaljenimi prsi.

Često se spomnim strica Jakoba, ki je bil progovni čuvaj pod Zalostno goro. Železnica ga je zanesla z Logatca semkaj, kjer se je poročil. Kolikokrat zažive pred menoj tisti puščobni begovi z redkim brinjem, pritlikavimi trepetlikami in drnjljankami, polni kamenitih pragov in nerodovitnega osata, gmajne z ožganimi travami in bodečimi nežami. Še vedno vidim čuvajnico s pelargonijami, pred njo rdeče signalne plošče, nižje doli bele in zelene križe na razsušenih deskah, semafor, na katerem so se blestele rdeče in zelene luči, zapornice in bogve kaj še. Tam so dnevi dolgočasni, noči brez haska in pokoja. Postolke se vrte nad mahom in preže na drobni plen; pri Rožmanovem kovaču kričijo Mrkunovi hlapci, ki so se jim zbosili konji. Včasih se pripelje na zapravljenku iznanski mesar, zvečer postajajo ob veliki cesti Grčeve krave; ne morejo se ganiti, kakor bi gledal v pravilji začarane živali z velikimi očmi...

Na železnici pa se ponavlja ista pesem, grenka in utrudljiva, točno se ponavljajoča v trdo noč. Vsako uro zdrvi

da bodo knjige v polni meri opravile pričakovane članov. Seveda eno leto ni mogoče dati vsega, a vzemite vse naše doseganje knjige, in boste videli, da je v njih že sedaj lepa domača knjižnica. Mislite si kako bo to izgledalo čez 20 let! In mi upamo, da bomo slavili še marsikaj jubilej ravno zaradi previdnega gospodarstva, ki skrbi za zdrave temelje našega dela, da z denarjem, ki je na razpolago, dano vse, kar nam je mogoče. Večja volja in ustanove bi nam seveda omogočale večjo dazeljivost in še marsikaj, kar bi si mi sami želeli. Treba je vedno poudarjati, da družba ni zadeva odbora ali samo nekaterih oseb, ampak vsenarodna zadeva, ki mora biti nam vsem enako pri srcu in katere uspeh je nam vsem na čast. V tem smislu moramo vsi vstati svojo dolžnost — ne zahtevati nemogočega, pač pa po svojih močeh sodelovati, da dosežemo v vsakem pogledu največ, kar je mogoče. Tu smo vsi enako odgovorni. Odbor samo jamči za to, da je vse njegovo delo posvečeno namenu in napredku družbe, katere zaslug za kulturno delo ne more pač nihče več zanikati, nasprotno, mislim, da čutimo vsi, kakšna vrzel bi nastala, če bi te družbe ne imeli. Kadar je leto končano, dobiva svoja beseda kritik in gospodar. Kritiki poda sodbo o moralnem uspehu, gospodar pa mora podati obračun o finančnem stanju. Mi vsi radi kritiziramo in mislimo, da bi se dalo to ali ono izboljšati. Tudi gospodar bi rad kritiziral. Toda s kritiko moramo vedno začeti pred vsem pri sebi, to se pravi: najrajši kritizirajmo oni, ki niso niti člani in ne smatrajo niti za svojo dolžnost prispevati letno 20 Din za 4 slovenske knjige. Če bi taki gospodje položili ta mali dar na oltar naše družbe, bi gotovo čutili, da so olajšali gospodarju njegovo delo in z malim kamenčkom pripomogli k veliki zgradbi, ki jo moramo vedno presojati s širokega narodnega vidika in delati na to, da ji omogočimo čim širši razvoj in napredek v bodočnosti. Le ako bomo vsi storili svojo dolžnost tako kakor jo vsi gospodar, bomo imeli tudi pravico soditi o uspehih družbe, ki jih nihče bolj ne želi ko njen gospodar. Mislim, da ni treba razlagati zakaj.

Lebensversicherungsbank, kjer je pokojnik delal. Pogreba so se udeležili vsi tovariši in tovaršice.

Cerkev je bila pri blagoslovitvi nabit polna. Blagoslovitev krste je izvršil pastor iz cerkve sv. Trojice. Prej so orgle igrale koral, nakar je duhovnik še enkrat prikazal pokojnikovo življenje in nato izvršil molitve. Orgle so spet zadonele: »Dopolnjeno je«.

Prišel se je razvijati pogreb. Sprejaj je šla duhovščina, za njo je pa neslo osem S. A. mož v uniformah krsto, za katero so šli pokojnikovim svojci in sorodniki, nato je sledila četa S. A. mož z zastavo novega nemškega simbola: kljukaste križe, dalje zastopniki raznih korporacij, društva, prijatelji in znanici in velikanska množica ljudstva. Ko so krsto postavili na tla pred grobnico, je godba zaigrala žalno koračnico. Duhovnik je izmolil nagrobne molitve. Potem so krsto spustili v grob. Godba je zaigrala pesem: »Ich hab' einen Kameraden.« Množica je zahtela. Ko so se porazgubili zadnji zvoki pesmi, je duhovnik izrekel pokojnikovim svojcem sožalje. Sedli so govori zastopnikov. Med temi pa so zastopniki korporacij položili na grob vence, med njimi tudi vse one vence in šopke, s katerimi je krsto okrasili ljubljansko prebivalstvo. Eden najlepših vencev je bil oni, ki ga je dala rodilna g. Šlajmerja v Ljubljani.

Tako je bila pokopana osma žrtev letalske nesreče. Naj je Georgu Königu, ki spi prav tako v rodni grudi kakor naši, lahka zemljica! Njegovim svojcem, očetu, materi in sestri, katerim je nesrečni mladenič bil rednik, izrekamo na tem mestu tudi mi naše iskreno sožalje!

Lepe, moderne SPOMENIKE poceni izdeluje KUNOVAR FRANJO, kamnoseško in kiparsko podjetje v LJUBLJANI, pokopališče Sv. Križ. Telefon 27-87

Kmetijski vestnik

Za večje in boljše pridelke naših polj

Delo naših zavodov za selekcijo in oplemenjevanje rastlin.

V okviru letošnjega velesejma je bila prirejena zelo zanimiva razstava, ki bi bili zaslužila zlasti v današnji hudi kmetijski krizi največjo pažnjo. Žal ni bilo v tem oddelku nikogar, ki bi pouka željnimi gospodarjem razlagal pomen in važnost razstavljenih predmetov in jih opozarjal, da se da takšno dobro semensko blago raznih žitnih vrst po zmerni ceni kupiti in je mogoče tako doseči znatno povečanje doseganjih žitnih pridelkov in doseči celo podvojitve pridelka.

Semenogojstvo je tista panoga umnega kmetijstva, ki vzgoji iz naravnih mešanic raznih vrst (populacij) kulturnih rastlin ali pa z medesebojnim križanjem takšne nove sorte, ki dajo pri istem obdelovanju in gnojenju zemlje večje in po kakovosti boljše, torej gospodarsko bolj donosne pridelke, kakor pa dosežemo domače neoplemenjene sorte. Pridelovanje oplemenjenih sort je namreč mnogo donosnejše, ne le zato, ker dobimo večji in boljši donos, temveč posebnost zaradi tega, ker takšne sorte črpajo relativno manj rudniških snovi iz zemlje in tako manj izkoriščajo zemljo.

Kakor pa ne uspevajo ljudje in živali enako dobro v raznih podnebjih, prav tako tudi rastline ene sorte ne morejo dati povsem svetu dobrih pridelkov. V naprednih kmetijskih državah imamo danes že lepo število raznih pravih dobrih žitnih vrst. Žal pa se te vrste ne odlikujejo tudi pri nas, ker jim naše podnebje ne prija. Celotake sorte, ki so bile oplemenjene v Vojvodini, Srbiji ali na Hrvaškem z malimi izjemami niso prikladne za dravelo banovino, ali vsaj ne za vse njene dele. Zaradi tega je potrebno, da se vzgojijo takšne sorte, ki bodo dale tudi v raznih pokrajinah države največje in najboljše donose.

To nalogo imajo semenogojске postaje. Njihovo delo pa ni lahko. Ako namreč proučimo samo zahteve, ki jih stavimo na dobro pšenično sorto, vidimo, da kmet ne zahteva samo dobrih donosov, temveč tudi zdravotvoro, da je ta donos stalen. Stalnost pa zavisi predvsem od odpornosti sorte proti pozebi, poleganju, raznim boleznim in pa, da dozori zrno pred veliko sušo. Šele takrat, če smo uvaževali vse te zahteve, je oplemenjena sorta sposobna za donosno in gospodarsko izkoriščanje v kmetijstvu. Takšne sorte dajejo potem 20 do 40% večji donos kakor dosežemo neoplemenjene sorte.

Na razstavi, ki so jo priredili v glavnem trije strokovnjaki Slovenec v paviljonu »G« na velesejmu smo videli le skromen del njihovega dela in koristi, ki ga ima naše kmetijstvo od njihovega delovanja. Znanstvene temelje smo videli prav poučno na razstavljenem blagu. Zavoda za rastlinogojstvo na kmetijski fakulteti v Zagrebu, ki ga vodi naš rojak vseučiliški profesor dr. inž. Alojz Tavčar. Na razstavljeni pšenici in koruzi smo lahko zasledovali zakone o pododovanju lastnosti, kakor tudi uspehe uporabljanja teh zakonov v pridelovanju rastlin. Tako je mogel ta zavod na primer s križanjem dveh domačih koruznih sort napraviti potomstvo, ki se odlikuje po mnogo daljših etorjih, kakor jih imata prednika. Ze samo zaradi tega je nova sorta za 20% rodovitnejša od njih. Na fotografijah smo lahko videli, da so tudi korenine te nove sorte mnogo bolj razvite kakor pri prednikih. Nadaljnje fotografije so nam pokazale novo sorto koruze, ki ima dvojno listje. Takšne rastline je dr. Tavčar prvi dobil in se je nadejal, da bomo kmalu dobili že vstajeno koruzno sorto, ki bo imela dvojno ali celo trojno rodovitnost. Dalje smo videli razstavljeni tudi oziromi pivovarski ječmen, ki se pri nas vedno bolj uveljavlja in daje še enkrat večji donos kakor jari. Tako bo mogoče kmalu doma pridelati ves ječmen za našo pivovarsko industrijo, ki sedaj uvažuje nad 1000 vagonov pivovarskega ječmena letno. Razen tega je vzgojil ta zavod nekoliko pravih donosnih pšeničnih sort, ki bi jih bilo prav dobro v naši banovini preizkusiti.

V sosednem paviljonu so bile razstavljene nove žitne sorte domače Banovinske semenogojске postaje v Belčinih, ki je prav za naše podnebje največjega pomena, ker so tam oplemenjene žitne sorte tudi v praksi pokazale pravih dobrov za naše prilike. Vodstvo postaje je v rokah priznanega strokovnjaka g. inž. Mikuža in so vse te sorte plod njegovega večletnega neumarne dela. Prav posebno pažnjo zasluži pšenica 277, ki je prav odporna proti poleganju in jo na Gorenjskem s pridom sejejo, kakor

tudi oplemenjena rž, oves in ajda.

Semenogojška sekcija poljoprivrednega društva v Osijeku, ki jo vodi inž. Korič, je razstavila razne oplemenjene sorte slavonskih in sremskih pšenice, ječmena, ovasa in koruze. Te sorte dajejo v tamkajšnjih razmerah odlične donose in jih kmetje prav radi sejejo. Tudi razni člani tega društva se bavijo z vzgojo raznih travnih semen, soje, boba, grahorja, graha, prosa, muharja in maha, kar je za našega kmeta prav važno vedeti, da si lahko nabavijo tudi seme onih vrst kulturnih rastlin, ki se pri nas še ne dobijo oplemenjene.

Oplemenjalna postaja vlastelstva bratov Lederer v Čoki je razstavila seme oplemenjenih sort, kvalitetnih pšenice. Dočim se v mnogih krajih naše države ne da pridelovati prvostopenjske pšenice zaradi posebnih podnebnih in talnih okoliščin, imata Banat in Vojvodina to prednost, da se da pridelovati v teh krajih zrne, ki daje moko najboljše kakovosti, za katero nas zavida vsa Evropa. Zato je važno, da se za te kraje oplemenjujejo posebne sorte, ki dajejo poleg odlične kakovosti tudi znatno večje donose, kakor domače banatske sorte. Te zahteve skrbno ustreži semenogojška postaja v Čoki.

Največ je razstavila Stanica za selekcijo bilja na državnem dobri Belje, ki je tudi največji takšen zavod v državi. Do nedavna je vodil čeli 11 let to postajo naš rojak inž. Bogdan Ferlic, sedaj ravnatelj kmetijske družbe v Ljubljani. Ta zavod se je bavil pred vsem z oplemenjevanjem sladkorne pese. Še pred nekoliko leti se je vse seme sladkorne pese uvažalo iz inozemstva, kar je letno stalo 25 milijonov Din. Danes imamo že domače sorte in pridelamo potrebno seme deloma že v naši državi in se je nadejati, da bo uvoz tujeja semena kmalu povsem prestal, ker so se domače sorte pokazale boljše od tujih posebno v odpornosti proti suši in obsegi sladkorja. Razen sladkorne pese oplemenjuje Belje tudi pšenice, oves, ječmen, koruzo, razne trave itd. V prejšnjih letih, ko še ni imela Banovinska semenogojška postaja v Belčini dovolj blaga za prodajo, je Belje dobavilo tudi za našo banovino mnogo semen, pšenice in ovasa, ki se je tudi pri nas ponekod dobro obneslo ter gospodarji te sorte še vedno radi in s pridom sejejo.

Velesejemka uprava je a priveditvijo te razstave izpolnila znatno vrzel v krogu kmetijskih razstav, ker je seme temelj poljedelstva. Kmetom je bila tako dana prilika, da si poskusijo izbrati za svoj kraj primerno oplemenjeno sorto, ki bo dala mnogo večje pridelke kakor dosežemo. Našega kmeta združuje od nakupa oplemenjenega semena žita največ okolnost, da dosežajo sploh ni vedel, da se takšno žito da kupiti. Kdor pa je to vedel, je bil prepričan, da je takšno semensko blago predrago. Vsem, ki se zanimajo za nakup oplemenjenega semena, sporočamo zato, da se dolo tri vrste ozirom pšenice (za lahko, srednje težko in težko zemljo) po 210 Din za metrski stat, rž pa je po 85 Din. Naročujejo se naravnost pri Banov. semenogojški postaji v Belčinih v Prekmurju ali pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Kdor bi se zanimal za semensko blago drugih oplemenjevalnih postaj, naj se obrne naravnost nanje. Prav važna naloga občinjskih kmetijskih odborov bi bila, da bi prišli v vsaki občini vsaj z nekaj stoti oplemenjevalnega semena širiti zanimanje za nove sorte in tako s dobrim vzgledom pripomoči k zvišanju žitnega pridelka v naši banovini, ki žito po nepotrebnem uvažuje od drugih.

LIKOVIC JOZA

Železna kača

Pod našo vasio se vije železna kača, vsa zločesta in neprikupna, včasih mrzla, pa zopet vroča in razbrzdana kakor pušćavska pošast, ki se je napila krvi. Njeno železno ožilje že dolgo prepleta naš svet; ves božji dan godrnja in šklepeče pred pragi naših domov. Tam za staro Ljubljano se dvigne, prisopiha do vnožja žalostne gore in se potuhne med skalovite zaseke. Potem se grize in spenja preko mostov ter prepodi črno gadjo zalego nad Dormiševim dolcem. V rakiške senožezi sežejo njeni briljizi, utrinjajo se širom Barja ter dramijo lepi sen košenin in posek nad Bistro, kjer se pase po malinah bistri, tanki jelen. Kako turobno se blesti v luninih nočeh železniška proga, mrzla in negibna, kakor da jo je zarislal košenin prst smrti v mehko, barjansko grudo in suhi kraški svet, med brinje in drnjljke.

Mnogo naših ljudi se je podalo med železničarje. Zahotelo se jim je zanimivejšega in lažjega življenja, rodna gruda jim je postala pretesna in težka. Skoro sleherni družina je imela svojca, ki je služil na železnici. Nekateri so ostali blizu svojega doma; vse življenje so se ubijali na progi kot težaki in kramparji, prenašali tračnice in prage, utrjevali nevarne bržine, ki so se melinile v sled neprestanih sunkov drvečih vlakov. Ob sobotnih večerih so se vračali domov, spili pri Mrkunu čašo žgane pijače in se oddahnil pri novi merici... Drugi so postali zaviraji, ki so prezebal na odprtih vozev in nezavarovanih sedežih, da jim je razpokalo čelo od kraške burje. Urnejše so vzeli na lokomotive kot

vlak mimo čuvajnice, nizke okenca se stresejo, lokomotiva vrže oblak ognjenih isker, ki se razprše na ozkih vrteh, med počrnili ogradami, na slamatnih ostrejših. Komaj se skrijejo odbijajo zadnjega voza na ovinku in nehalo šklepetati razrahljane tirnice, že se z ropotom sprožijo zvonilne naprave za čuvajnico, železni zvonci se oglašajo vzdolž proge in pošiljajo dalje znamenje, da se je spustil nov vlak nekje z Verda ali od Notranjih Goric.

Tudi oče moje matere je bil železniški čuvaj na Pakem. Tako je povezovala železnica našo družino v svoje jeklene epone. Končno je postal še moj oče železničar; družina se je morala z njim seliti. Nazadnje smo stanovali v Zelenci jami, ki je bila tedaj še ločena od Ljubljane z gmajnami in travniki. Oče je kot sprevodnik vozil v Trst; večkrat je moral dalj časa izostati z doma, posebno pozimi, ko so divjali na Krasu zameti in ovirali vožnjo. Mnogokrat se spomnim našega tihega družinskega kroga, ko je mati skrbno gospodinjila, otroci smo se igrali na tleh, oče je pa slonel pri oknu in vestno motril rame vozne rede, ki so bili pritrjeni nad mizo. Še danes mi vise pred očmi dolge vrste črnih in rdečih števil. Kadar se je očetov prst ustavil na rdeči številki, tedaj se je približal čas njegovega odhoda. Mati mu je pripravila črni kovček, zložila vanj skodelice z jedili; k vsakemu grizljaju pa je dodala vroč vdihljaj, da bi se oče vrnil z daljnih krajev nepoškodovan in obvarovan vsega zlega.

Kadar je bil oče v službi, smo se navadno nekoliko zaslonili na oknu in strmeli v noč. Vlaki so neprestano drveli mimo Zelene jame; bele grive dima

so se vlekale nad progo. Onkraj Martinov cest se trepetale na semaforih rdeče in zelene luči, vse ljubosumne in boleče. Čuli so se kliti kretničarjev in pripetljajev voz, vmes so se mešali živketajoči udarci odbijajev. Z mesta so se krali plahi glasovi, sedaj proseči pokolja, pa zopet nevnani in mikavni. Zvezde so bile razpeljane po nebu kakor zlati živi, ki krase neizmerno stvarstvo, nad katerim sloni Bog ter čuva male in uboge... Včasih je zalegla gosta megla. Zeleno jama in naša srca. Nejasni obrisi so se kazali onstran ceste, saje so letele na okna, za katerimi smo čemeli v skrbah za očeta, ki se je zakasnil radi zamude vladja. Toda tesnoba je takoj minila, čim so se odprla važna vrata in so se oglasili znani koraki.

In potem je prišel tisti poznosejski večer, ko so oblaki zakrivali in se je razgrnila slutnja smrti med nami. Oče se ob napovedani uri ni vrnil! Minila je noč, strašna in nepozabna, spočelo se je blede jutro, polno hladu in trpkosti. Tedaj je bila mati bolana, teta je ostala pri nas. S kolodvora so sporočili vest, da se je oče ponesrečil; lokomotiva ga je raztrgala sredi tirov, ko se je vračal k družini. Daleč proč od domačega kraja se je končala pot trdnega železničarja. Sv. Krištof je uvrstil med svoje izvoljence novega varovanca in mu odkazal opek prostor med dvema cipresama... Kadar sem obiskal očetov grob, vedno so me iznenadili piski lokomotiv z bližnjega kolodvora, kakor da tudi tukaj iščejo svoje žrtve.

Še vedno se večkrat napotim v breg nad paškim mostom, kjer se v sončni prigravici svetijo tračnice in zvone brzoglavne žice svojo pesem, namenjeno zla-

tim obzorjem. Tukaj je zgneten svet brez privlačnosti in lepote, poln razbeljenega železja in ostrega kamenja, počnelega od saji in pare. Zrak je težak in skoraj neužitni, prepojen s katranom; leščevje ne rodi, osmojeno od isker zgublja svežo zelenino. Gadje se lenijo tod, svitke za svitkom, ostuden in mrzel. Redke krtnice poživljajo golčavo, travo je posmrdilo sonce. Boki mostišča kljubujejo zaletom vlakov, ki drve iz ovinka v novo krivino. Jeklena prsa lokomotiv orjejo nevidne brazde v ozračje...

Pod skalami pa čem naša vasica, podobna trumi lačnih drobljancev, ki jih je zapustila sreča ter so se zgredili pri edinem izvirku. Na Pašci vpijejo pastirji in mahajo za vlakom:

Brenkar, pojď pomagat, Brenkar pojď pomagat... Podpečan, Podpečan...

Ko tako rem na železniško progo in njeno puščobno sosesčino, se spomnim naših bratov in očetov, ki trohne pod črnimi pragi, kjer jih je strlo grozno kolesje in so si pozelele nenasiťne prsi lokomotiv krvavih kapelj, ki so brizgale iz strnih nesrečnejev. Koliko krvavih srag se je potočilo po vijakih in zarjavelih sklepih, koliko solza je poskropilo rdeči osat in grenko travo kraj proge, ki so jo morale preiti vahtarjeve hčere. Koliko težav in bridkosti, od žalostne gore do Zelene jame, kjer smo zgubili očeta! In potem še strašni progovni nadzornik Lenussi, zdrť človek, ki mu je otopen obraz v vinu in zlobi...

Železna kača! Koliko ognjišč si razdrla, koliko srečnih dni si razdejala. Raztrgala si vez z rodno grudo in speljala otroke v mrzlo tujnino, v strah in nesrečo!

Domače vesti

• Z ljubljanske univerze. V ponedeljek se na ljubljanski univerzi prične vpisovanje slušateljev za zimski semester, ki bo trajalo do 4. oktobra. Slušatelji morajo za vsak semester plačati naslednje takse: za vpis 100 Din v koliki, ki se lepijo na osebne izkaze, takso za bolniško biazajno in šolnino po letnem davku. Družni študenti ne plačajo šolnine. Na podlagi sponzorstva o siromaštvu se šolnine nihče ne oprosta. Dosedanja taksa 30 Din za bolniško blagajno ostane.

• Z beograjske univerze. Dosedanji docent na tehniški visoki šoli v Leipzigu dr. inž. Fran Bošnjaković je imenovan za izrednega profesorja na tehniški fakulteti beograjske univerze.

• Premestitev sodnikov. Premesteni so: za sodnika okrožnega sodišča v Ogulinu dr. Matko Oršić, starešina sreskega sodišča na Krku; za sodnika sreskega sodišča v Kostajnici Vatroslav Strnić, sodnik sreskega sodišča na Krku; za starešino sreskega sodišča na Krku dr. Dinko Roki, sodnik sreskega sodišča v Rumi; za starešino sreskega sodišča v Novi Gradski Slogi Ivko, sodnik sreskega sodišča v Novi Gradski; za sodnika okrožnega sodišča v Zagrebu dr. Marko Lufić, upokojeni sreski sodnik in odvetnik z Visa.

Dame so najelegantnejše, ako nabavijo DAMSKE PLAŠČE pri K. PUČNIK Selenburgova ulica 1.

Za gospode izgotovljeni trenchcoati, hubertus, dežni jopiči in sportna oblačila vseh vrst. — Po meri oblike že od Din 600. — dalje.

• Premestitev v državni službi. Z o. m. kom ministra gozdov in rudnikov je uradniški pripravnik inženjer Stefan Mihalič pri direkciji sum in rudnikov v Ljubljani premesčen v Čabar kot vršilec dolžnost šumarskega referenta.

• Iz železniške službe. Premesteni so: uradniki VIII. položajne skupine: Smrtnik Jakob iz kurilnice Vinkovci v kurilnico Ljubljana 4. gl. kol.; Durjava Avgust in Urnkar Jožef od prometno-komercialnega oddelka v Maribor gl. kol.; uradniki X. položajne skupine: Mikloš Andrija iz kurilnice Novi Sad v kurilniško izpostavo Velenje, Bernhard Jovan iz kurilnice Novi Sad v kurilniško izpostavo Novo mesto; uradniki pripravnik inž. Koreniti Josip iz kurilnice Ljubljana I. gl. kol. za vršilca dolžnosti šefa električne delavnice Ljubljana; zvančniki I. kategorije: Dornič Ciril iz kurilniške izpostave Novo mesto v kurilnico Novi Sad; Robić Franc iz kurilnice Crveni krst v kurilnico Ljubljana II. gor. kol.; zvančniki II. kategorije: Kolarič Alojz iz kurilniške izpostave Velenje v kurilnico Novi Sad; Rortar Vincencij iz kurilnice Ljubljana I v kurilnico Vinkovci; Grilj Rudolf iz Zaloge v Ljubljano gl. kol.; Medja Janez v Jesenice na Veri; Snoj Anton iz Zaloge v Ljubljano gl. kol.; služitelja Sabo Andrija iz kurilnice Novi Sad v kurilniško izpostavo Novi Sad; Jagodič Jaša iz kurilnice Novi Sad v kurilniško izpostavo Zidani most; dnevnica: Bršnjak Paja iz kurilnice Novi Sad v strojno stanje Borovnica; Krznar Franc iz kurilniške izpostave Zidani most v kurilnico Novi Sad; Lemež Jožef iz kurilnice Ljubljana II. gor. kol. v kurilnico Paračin; Godec Jožef iz Maribora gl. kol. v Ljubljano gl. kol. Nameščeni so: za uradniške

VAM NUDI

možnost, da dosežete največjo eleganco z najmanjšimi izdatki 264

Pletilna volna — Odeje — Bereti.

prilpravnik: Černivec Francšek, progovna sekcija Ptuj; Gruđen Ivan, Borovnica; Loborec Veselav, Hrastnik; Prosen Boris, Rajhenburg; Gala Gojmir, Rače-Fram; Obrar Franc, Videm - Krško; Zupančič Ivan, kurilniška izpostava Rogatec; Miklič Fedor, Litija; Černe Albert, Trbovlje; Lenard Leon, Laško; Šlibar Jernej, Zagorje; za zvančnika II. kategorije: Kores Franc, kretnik, Pragersko; Kresc Franc, kretnik, Dobropolje; za služitelja: Pate Josip, pisarniški sluga, kurilnica Ljubljana I. gl. kol.; Javornik Jožef, pisarniški sluga, Ljubljana gor. kol. Brzjavno - signalni izpit so napravili: uradnik VII. položajne skupine Hvastja Francšek, strojni oddelke; uradniki pripravnik Klopčič Ivan, Škofja Loka; absolventje državne prometne šole: Pajović Milivoj in Cvetič Rado, Bled - jezero; Momirovič Ljubomir in Ivanovič Radojko, Podnart - Kropa; Djulafić Mijo, in Stanić Milinko, Rajhenburg; Oršić Jovan in Petrovič Zlavin, Ormož; Magličić Mijo in Tomičević Radoslav, Videm Krško; Pajčič Miloš in Kozmač Ivan, Sevnica; Djurdjevič Dušan in Soldo Ivan, Škofja Loka.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer

Kralj tatov

ARSENE LUPIN

Po istoimenskem gledališkem komadu

Zoh in Lionel Barrymore V nrškim jeziku! Popolnoma novo!

HUBERTUS PLAŠČE od Din 160.—

ter nepremičljive dežne plašče in pelerine od Din 100.— naprej za deklice in dečke pri

FR. LUKIČ, LJUBLJANA STRITARJEVA ULICA

napadejo Zagreb. Rakeke bodo markirale bombe, markiran pa bo tudi plinski napad iz letal.

• Pogozdovanje Velebita. Na področju gozdarske uprave v Gospiću popisujejo vse gozdne nasade in preiskujejo teren, na katerem bi se dalo z uspehom izvršiti pogozdovanje. Področje nameravane pogozdovanja se širi v nadmorski višini od 500 do 1400 m in so tako mogoče tam raznovrstne kulture. Gozdovi na Velebitu so sploh v zelo slabem stanju in to zlasti oni, ki so blizu vasi, ker vaščani izsekavajo gozdove brez pravega reda. Pogozdovanje Velebita bo uspelo le tedaj, če bodo oblastva organizirala med ljudstvom tudi strokovna predavanja.

• Nevarna otroška igra. Te dni se je igralo več otrok na travniku v Janeževcih. Med njimi sta bila tudi 11 letni Franc Reniš in Roza Rojsova, ki se je igrala z lesenim lokom in streljalo z lesenimi puščicami. Po nesreči je zadela Reniša v levo oko. Fanta so takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico, vendar je bila pomoč že prekasna in je deček ob oku.

• Drevesa krajejo. Ko je prišel te dni posestnik Polić Matija iz Maribora na svoje posestvo v Doklečih, je opazil, da mu je nekdo iz gozda posekal pet lepih hrastov. Pri podiranju dreves pa mu je ob enem napravil občutno škodo na mladih nasadih. Zadevo je ogradil ožročnikom, ki so izsledili storilca v osebi Maruška Franca iz Dražencev, ki je tatvino priznal.

• Poneverba v državnem rudniku Vrdniku. Policijske uprave raznih mest so v petek zjutraj dobile obvestilo, da je pobegnil blagajnik državnega rudnika v

Novi TELEFONSKI IMENIK

za dravsko banovino je izšel s točno prekontroliranim stanjem telefonskih naročnikov meseca septembra 1933. Tisk imenika je enoten brez vsakih oglasov in mastnih tiskov. Dobi se po ceni 20.— Din v trafiki Prešernova ulica nasproti glavne pošte, ali pismono pri upravi Ljubljana, pošt. pr. 224.

izkazani praksi ni mogel pridobiti potrebnega praktičnega tehničnega znanja. Prijavam, ki jih morejo vložiti tudi delodajalci inženjerjev pripravnikov, je priložiti izpisevala o diplomskem izpitu v izvirnih ali overjenih prepisih, domovnic in vsa potrdila o dosedanjih praksah.

• Hišniki se organizirajo. Hišniki ne spadajo med privatne nameščence in tudi ne med delavce ter niso tako deležni nobene zaštite po zakonu o zavarovanju delavcev in privatnih nameščencev. Najprej so se zaradi tega organizirali hišniki v Beogradu, njim pa so sledili tudi hišniki Zemuna in Pančeva, sedaj pa se snuje stanovska organizacija hišnikov tudi v Zagrebu. Namen te stanovske organizacije je v prvi vrsti zbiranje sredstev za socialno pomoč in seveda tudi ureditev delovnega razmerja med hišnimi lastniki in hišnimi varuhi. V Beogradu ima organizacija hišnikov že velike uspehe. Kdor ni organiziran, ne more postati hišnik ali hišni čuvaj kakke hiše. Z organizacijo svojih hišnikov so zadovoljni tudi hišni posestniki. V Zagrebu, kjer je okrog 3000 hišnikov, je začel odbor organizacije že sestavljati pravila.

• Zadržna pot organizatorja četnikov. V petek popoldne so v Beogradu pokopali z vojaškimi častmi in ob veliki udeležbi četnikov, zastopnikov raznih narodnih društev ter prijateljev iz Beograda in mnogih drugih krajev dr. Milorada Godjevca. Iz hiše žalosti so nosili krsto člani četniške organizacije, o velikih zaslugah pokojnika pa sta govorila predsednik Narodne Obrane in bivši četniški vodja Ilija Trifunović-Birčanin in predsednik četniškega združenja Kosta Pečanac, ki je s toplimi besedami opisal, kako se je čika doktor. V najtežjih časih brizgal za četnike in kako bo zaradi tega med njimi ohranjen tudi v večnem in hvaležnem spominu. Zastopnik beograjske mestne zdravstvene službe pa je orisal pokojnikove zasluge na polju socialne medicine. Dr. Godjevac je bil ustanovitelj zavoda za sterilizacijo mleka, vodil pa je tudi še razne druge splošnosti službene ustanove.

• Službeni list dravske banovine objavlja v 77. letošnji številki: pravilnik o pobiranju cerkvenih taks za uradna dejanja jerarhijskih in samoupravnih oblastev, teles in organov srbske pravoslavne cerkve, mednarodno konvencijo za pobiranje trgovine z belimi sužnji in ratifikacijo konvencije za pobiranje trgovine z ženskami in otroki po Perziji.

• Novi telefonski imenik. Dravska direkcija pošte in telegrafa razglašala, da nima z novim telefonskim imenikom, ki je sedaj izšel, nič skupnega, ker je to zasebno izdajanje in ne uradno.

• Pregled motornih vozil, ki služijo za obrtno prevažanje, bo 27. t. m. ob 8. v Škofji Loki na Glavnem trgu. Vršil se bo pregled tudi novih, še ne preizkušenih motornih vozil. S seboj naj prinese vsak prometno knjižico. Istega dne ob 10. bo pregled motornih vozil v Kranju na Glavnem trgu pred občinsko hišo in ob 14. v Lescah pred kolodvorom. Dne 28. t. m. ob 8. do 13. in ob 15. do 17. bo pregled gori omenjenih vrst motornih vozil v Ljubljani na dvorščiki delavnice tvrdke Triumph-Avto, Celovška cesta 38. Na tem mestu se bodo pregledovala motorna vozila iz mesta in iz srezu ljubljanske okolice. Tudi motorna vozila iz drugih srezov dravske banovine, ki bi tega dne prišla v Ljubljano, se bodo pregledala. Motorna vozila, ki ne služijo javnemu prometu (obrotnemu prevažanju oseb), niso primorana priti k pregledu Avtotaksi in avtomobil, ki se ne odzovejo pozivu in ne predstavijo pregledu, bodo takoj odstranjeni iz prometa.

• Zračni manevri nad Zagrebom. Zagreb bo prvo mesto v naši državi, nad katerim bodo izvedeni veliki zračni manevri. Ti manevri bodo izvedeni po dosežanem načrtu 10. prihodnjega meseca in sicer v večernem mraku. Od dveh strani, najbrže od Novega Sada in iz Slovenije se bo to bližala »svažneca« letalske eskadre, da

Vrdniku, Stefan Miškuljin, ki je poneveril okrog 57.000 Din. Miškulina so že tekem dneva zalotili v Mitrovici v nekem hotelu. Pri njem so našli samo nekaj drobiža. Mož zatrjuje, da ni ničesar poneveril in da mu je denar najbrže nekdo ukradel, ko je izplačeval delavce. Ko je ugotovil primanjkljaj, je v velikem razburjenju zbežal, prej pa je o dogodku obvestil s pismom rudniško upravo.

Krema „LA TOJA“ za britje

Edinstvena na svetu, kajti le ona vsebuje učinkovite soli iz zdravilnih term otoka La Toja v Spaniji.

• Zaradi suma raznih vlovov aretiran. V zadnjem času je bilo na Dravskem polju izvršenih več vlovov in tatvin. Tako je izginil 18. t. m. posestnik Mohorčovič Mariji pri Sv. Trojici iz kovčega večji znesek. Naslednjega dne je bil ukraden posestnik Francu Intiharju v Apačah velik puran. Ponoči istega dne je bilo vlomljeno v trgovino Nadelsbergerja Franca pri Sv. Lovrenca, ki so mu vlomilci odnesli večjo množico cigaret, usnja, platna, drugega tkaninastega blaga, slanine in nogavice. Se isto noč je bil ukraden posestniški hčerki Rozi Malkovi v Apačah volnen svetlo. Naslednjega dne, 20. t. m. je bilo vlomljeno v času od 9. do 12. v stanovanje posestnika Celana Janeza v Apačah, kjer so tatovi odnesli gotovine za okoli 400 Din. Vseh teh tatvin in vlovov je bil osumljen že kaznovani V. posestniški sin od Sv. Lovrenca, ki pa sicer vse zanika. Bil je aretiran in priveden v pujske sodne zapore.

• Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Tranco 2-III.

• Ljudskim odrom in društvom sporočamo, da imamo v zalogi krasno kmečko dramo iz povojnega časa: Vombegar: »Vrnitev«. Primerna je zlasti za božični čas. Cena izvodu 22 Din, za člane naše založbe 15 Din. — V kratkem izide v novi izdaji znana Vombbergerjeva komedija »Voda«, ki je preteklo leto žela povsod toliko uspeha. Cena izvodu 28 Din, za člane naše založbe 20 Din. Pišite obem po naše prospekte: Založba »Drama«, Ljubljana, Tržaška cesta 10-1.

• Šolsko leto se je pričelo. Radosni prvih dni, veseli z novimi šolskimi knjigami, zanimanje za njih vsebino in za slike, vse to hitro mine, kadar je treba resno priti za knjigo. Ni pa vselej kriva igravost, pa tudi ne otroška nestanovitnost, če hojajo otroci neradi v šolo in izgube veselje do učenja. Pomankanje volje je večkrat posledica fizične utrujenosti in onemoglosti. Otroški organizem je treba krepiti, da bo lahko prenašal duševne in telesne napore. Če zahtevamo od otrok več, kakor more njih organizem prenesti, bodo telesno propadali in živčno šabeli in ne bodo mogli izpolnjevati naloge, ki jo zahtevamo od njih. Izvor moči pri otroku ga tudi pri odraslem je samo v njegovi hrani. Treba je zatorej pri otrokih prav posebno paziti, da jim hrana ne bo samo zadostna po količini, ampak tudi bogata rednihih snovi. Marsikateremu otroku »legne« silno koristiti, če mu redno hrano izpolnjujemo s skodelico Ovomaltine za zajtrk in južno. Ovomaltine je naravna, lahko prebavna hrana posebne vrednosti. Če hočete, da si ohrani otrok dober videz in zdravje, ki si ga je pridobil v počitnicah, če hočete, da napor učenja in njegovega rednega življenja ne uniči že v kratkem času koristi odihla, mu stalno dajajte Ovomaltine. S tem mu ne ohranite samo zalogo moči, ki si jo je nabral, ampak se bo otrok tudi vidno krepil in razvijal.

• Uprava telefonskega imenika dravske banovine, Ljubljana, Tyrševa c. 34, sporoča cenjenim svojim naročnikom in inserentom, da izide njen telefonski imenik v formatu in obliki, kakor dogovorjeno začetkom oktobra, in sicer: z abecednim redom, s številnim redom, indeksom za Ljubljano in Maribor, ki mu sledi letovišča in zdravilišča v dravski banovini in drugi praktični dodatki. S telefonskim seznamom, ki je

se je vrnil s študijskega potovanja in zopet redno ordinira. 10310

8. OKTOBRA vsi na izlet in trgatve grozdja v „Paradiž Dolenjske“

Celodnevna prehrana z vinom in grozdem ter vožnjo do Mokronoga in nazaj Din 55. Prijava in informacije daje Foto Tourist LOJZE ŠMUC, nasproti Uniona, Miklošičeva cesta 8. 10244

Zahvala. Štejem si v prijetno dolžnost, da se tem potom najiskrenejše zahvalim g. primariju dr. R. Blumauerju za izvršitev teške in odgovorne operacije v moji visoki starosti. Enako izrekan iskreno zahvalo g. dr. S. Rakovcu za nasvet in pomoč pri tej res zelo tvegani operaciji.

Ljubljana, 24. septembra 1933. 10308 ANA MAREGA, Ljubljana

Strahna nesreča v beograjski opekarni. V petek popoldne se je na beograjski občinski opekarni »Pionir« pripetila strahna nesreča, katero je povzročila granata, ki je ostala tam med drugimi ostanki svetovne vojne. Granato kalibra 7 cm so našli delavci in so jo shranili, da bi jo pozneje izročili strokovnjakom. Delavci so bili že poprej opozorjeni, da bodo pri kopanju naleteli na razne ostanke iz vojne in da naj bodo zelo previdni. Odkopali so res raznovrstno orožje in tudi okostja srbskih in francoskih vojakov. Z najdeno granato, ki je bila še cela, so ravnali zelo previdno. Nesreča pa se je pripetila baš tedaj, ko je hotel delavec Ferenc Tot že spravljeno granato odnesti nekemu strokovnjaku. Ostali delavci so sedeli baš pri obehu, ko je Tot nesel granato mimo njih. Ustavili so Tota ter ogledovali granato. Ko jo je eden postavil na tla, pa se je granata razpočila s strašnim treskom, med katerim so se slišali tudi obutni kriki. Po eksploziji je ležalo na tleh s strašnimi ranami 7 mladih ljudi. Ferenc Tot, ki je prinesel nesrečno granato, je bil strašno razsajen. Bil je najbrž takoj mrtev. Enemu njegovemu tovarišu je granata odtrgala roko in razmesarila prsa, drugi je imel razbito glavo, ostali štirje pa imajo tudi raznovrstne hude in nevarne poškodbe. Delavca, ki sta imela razbito glavo in razmesarjena prsa, sta umrla še pred prevozom v bolnišnico. Tako je ta strahna nesreča že v najkrajšem času zahtevala tri življenja in je prav lahko mogoče, da bo še kateri od ranjenecv podlegel.

• Razprava proti morlici Mihajlu Markoviću, bivšemu ravnatelju Kosmajске banke, ki je s svojim pajdašem Miljkovićem umoril in oropal beograjskega trgovca Stankovića, se bo vršila najbrže v prihodnjih dneh, ker je preiskava zaključena in so vsi spisi že izročeni državnemu tožniku. Preiskava pa je zaključena tudi proti odvetniku dr. Nikoli Petroviću, ki je bil z razbojnikom Markovićem v poslovnih zvezah. Odvetnik Petrović se je ponovno pritožil proti preiskovalnemu zaporu, pa so bile vse njegove pritožbe in prošnje, da bi smel čakati na glavno razpravo na prostem, zavrnjene.

• Razbojnik z dvema imenoma. Odločitev najvišjega sodišča je zaključila dolgotrajne preiskave in razprave o umoru, ki je bil izvršen pred šestimi leti blizu Starega Siva. Našli so umorjenca cigana Josipa in Aleksandra Lakatoša, kot morilce pa je bil od raznih priče označen cigan Stefan Kolompar. Brata Lakatoša in Kolompar so trgovali z živino, opravljali pa so mimogrede tudi razne tibotapske posle. Pri razdelitvi plena so se skregali in je Stefan brata najprej napojil v neki gostilni, potem pa oba ubil na samotni poti skozi gozd. Sestra umorjenih je prisegala, da je videla morilca, ki je tudi njej stregel po življenju, pa mu je ušla v zadnjem hipu. Orožniki so vsepovedno iskali Kolomparja, a ga niso mogli najti. Nekaj let pozneje pa je bil pred beograjskim sodiščem obojen zaradi razbojništva cigan Stefan Nikolić na 10 letno ječo. Nekli orožnik, ki je prisostvoval razpravi, je pozneje trdil, da je ta Nikolić — Stefan Kolompar, katerega je spoznal že pred leti, ko je služboval v Vojvodini. Orožnikove trditve so bile tako precizne, da so naposled obojenega Nikolića iz kaznilnice odvedli v okolico Starega Siva, da bi tam doglali, če je res on brezuspešno zasledoval morilce Kolompar. Nikolić je vneto zatrjeval, da še ni bil nikdar v Vojvodini in da je doma nekje iz Južne Srbije. Nastopal je tako prepričljivo, da so mnoge priče, ki so sprva videlje v njem morilca Kolomparja, naposled izjavile, da so se zmotile. Tudi sestra umorjenih Lakatošev je bila mnenja, da se je moral Kolompar tekem let močno spremeniti in da ne more z gotovostjo zatrjati, da bi bil predveden Nikolić identičen z njim. Kolompar pa je bil nekaj po cigansko samo za kratek čas oženjen z neko ciganko Kato, ki je v Nikoliću sprva spoznala svojega moža, pozneje pa je tudi ona dejala, da se najbrže moti. Nikolić ali Kolompar pa se je med preiskavo in pozneje na razpravi izdal, da mu okolica Starega Siva ni tako neznana, kakor se je delal, in obsodili so ga na dosmrtno ječo. Pri razpravi je bil silno razburjen in je skušal celo pretepeti neke priče, ki so nastopale proti njemu. Po obsodbi je takoj vložil priziv, ki pa je sedaj zavrnjen in je tako usoda razbojnika z dvema imenoma zapečatena.

• Ljudskim odrom in društvom sporočamo, da imamo v zalogi krasno kmečko dramo iz povojnega časa: Vombegar: »Vrnitev«. Primerna je zlasti za božični čas. Cena izvodu 22 Din, za člane naše založbe 15 Din. — V kratkem izide v novi izdaji znana Vombbergerjeva komedija »Voda«, ki je preteklo leto žela povsod toliko uspeha. Cena izvodu 28 Din, za člane naše založbe 20 Din. Pišite obem po naše prospekte: Založba »Drama«, Ljubljana, Tržaška cesta 10-1.

• Šolsko leto se je pričelo. Radosni prvih dni, veseli z novimi šolskimi knjigami, zanimanje za njih vsebino in za slike, vse to hitro mine, kadar je treba resno priti za knjigo. Ni pa vselej kriva igravost, pa tudi ne otroška nestanovitnost, če hojajo otroci neradi v šolo in izgube veselje do učenja. Pomankanje volje je večkrat posledica fizične utrujenosti in onemoglosti. Otroški organizem je treba krepiti, da bo lahko prenašal duševne in telesne napore. Če zahtevamo od otrok več, kakor more njih organizem prenesti, bodo telesno propadali in živčno šabeli in ne bodo mogli izpolnjevati naloge, ki jo zahtevamo od njih. Izvor moči pri otroku ga tudi pri odraslem je samo v njegovi hrani. Treba je zatorej pri otrokih prav posebno paziti, da jim hrana ne bo samo zadostna po količini, ampak tudi bogata rednihih snovi. Marsikateremu otroku »legne« silno koristiti, če mu redno hrano izpolnjujemo s skodelico Ovomaltine za zajtrk in južno. Ovomaltine je naravna, lahko prebavna hrana posebne vrednosti. Če hočete, da si ohrani otrok dober videz in zdravje, ki si ga je pridobil v počitnicah, če hočete, da napor učenja in njegovega rednega življenja ne uniči že v kratkem času koristi odihla, mu stalno dajajte Ovomaltine. S tem mu ne ohranite samo zalogo moči, ki si jo je nabral, ampak se bo otrok tudi vidno krepil in razvijal.

• Uprava telefonskega imenika dravske banovine, Ljubljana, Tyrševa c. 34, sporoča cenjenim svojim naročnikom in inserentom, da izide njen telefonski imenik v formatu in obliki, kakor dogovorjeno začetkom oktobra, in sicer: z abecednim redom, s številnim redom, indeksom za Ljubljano in Maribor, ki mu sledi letovišča in zdravilišča v dravski banovini in drugi praktični dodatki. S telefonskim seznamom, ki je

Atelje za arhitekturo Notranjo opremo

Ing. arh. E. Tavčar Selenburgova 6/II., Ljubljana.

pravkar izšel, in se nahaja v prodaji, nima uprava nič skupnega in boč vsa posebna naročila, ki so nam bila predana, izvršena v naši izdaji.

• Dne 8. oktobra bo Gregoričev fotamaterski izlet v Slovenske gorice. Prijava v drogeriji Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

• Bele ploščice za oblaganje kuhinj, kopalnic, štedilnikov in provrsni kvadrati, se dobe najceneje pri Materiali trg. dr. z o. z. Ljubljana, Tyrševa cesta 36. Opozorjamo na današnji oglas.

• Obiede oblike barva v različnih barvah in pisira tovarna Jos. Reich.

• Kamnoseštvo Alojzij Vodnik, Ljubljana, Kolodvorska ulica, odpravlja zaradi velike zaloge nagrobnih spomenikov od izredno ugodnimi plačilnimi pogoji, tudi na hranilne knjižice.

• Prvi jugoslovanski »Sweepstake«. V Angliji in tudi po drugih državah, kjer so zelo zavzeti za razne sportne tekme, je razširjena loterija »Sweepstake«, ki je zvezana vedno s kako tekmo. Igralci so pri tej loteriji istočasno tudi deležniki dobitkov, ki jih nakloni sreča pri velikih tekmah. Ta loterija ima tudi to veliko prednost, da so njene srečke nizke po ceni in veljavne celo leto. Tako loterijo je sedaj uvedlo tudi združenje vojnih invalidov, ki je že dobilo koncesijo od državne oblasti. Srečke stanejo 10 Din in bo prvo žrebanje že letos 28. decembra. Glavno žrebanje pa bo prihodnje leto sredi junija. Denar, ki se bo pridobil z razprodajanjem teh srečk, bo razdeljen s 75 odst. za dobitke in stroške, ki pa so pod stalno kontrolo, 25 odstotkov se bo stekalo v blagajno invalidske organizacije. Kdor si nabavi tako srečko, ima upanje na lepe dobitke, podpira pa s tem tudi naše volne žrtve.

• Razprava proti morlici Mihajlu Markoviću, bivšemu ravnatelju Kosmajске banke, ki je s svojim pajdašem Miljkovićem umoril in oropal beograjskega trgovca Stankovića, se bo vršila najbrže v prihodnjih dneh, ker je preiskava zaključena in so vsi spisi že izročeni državnemu tožniku. Preiskava pa je zaključena tudi proti odvetniku dr. Nikoli Petroviću, ki je bil z razbojnikom Markovićem v poslovnih zvezah. Odvetnik Petrović se je ponovno pritožil proti preiskovalnemu zaporu, pa so bile vse njegove pritožbe in prošnje, da bi smel čakati na glavno razpravo na prostem, zavrnjene.

• Razbojnik z dvema imenoma. Odločitev najvišjega sodišča je zaključila dolgotrajne preiskave in razprave o umoru, ki je bil izvršen pred šestimi leti blizu Starega Siva. Našli so umorjenca cigana Josipa in Aleksandra Lakatoša, kot morilce pa je bil od raznih priče označen cigan Stefan Kolompar. Brata Lakatoša in Kolompar so trgovali z živino, opravljali pa so mimogrede tudi razne tibotapske posle. Pri razdelitvi plena so se skregali in je Stefan brata najprej napojil v neki gostilni, potem pa oba ubil na samotni poti skozi gozd. Sestra umorjenih je prisegala, da je videla morilca, ki je tudi njej stregel po življenju, pa mu je ušla v zadnjem hipu. Orožniki so vsepovedno iskali Kolomparja, a ga niso mogli najti. Nekaj let pozneje pa je bil pred beograjskim sodiščem obojen zaradi razbojništva cigan Stefan Nikolić na 10 letno ječo. Nekli orožnik, ki je prisostvoval razpravi, je pozneje trdil, da je ta Nikolić — Stefan Kolompar, katerega je spoznal že pred leti, ko je služboval v Vojvodini. Orožnikove trditve so bile tako precizne, da so naposled obojenega Nikolića iz kaznilnice odvedli v okolico Starega Siva, da bi tam doglali, če je res on brezuspešno zasledoval morilce Kolompar. Nikolić je vneto zatrjeval, da še ni bil nikdar v Vojvodini in da je doma nekje iz Južne Srbije. Nastopal je tako prepričljivo, da so mnoge priče, ki so sprva videlje v njem morilca Kolomparja, naposled izjavile, da so se zmotile. Tudi sestra umorjenih Lakatošev je bila mnenja, da se je moral Kolompar tekem let močno spremeniti in da ne more z gotovostjo zatrjati, da bi bil predveden Nikolić identičen z njim. Kolompar pa je bil nekaj po cigansko samo za kratek čas oženjen z neko ciganko Kato, ki je v Nikoliću sprva spoznala svojega moža, pozneje pa je tudi ona dejala, da se najbrže moti. Nikolić ali Kolompar pa se je med preiskavo in pozneje na razpravi izdal, da mu okolica Starega Siva ni tako neznana, kakor se je delal, in obsodili so ga na dosmrtno ječo. Pri razpravi je bil silno razburjen in je skušal celo pretepeti neke priče, ki so nastopale proti njemu. Po obsodbi je takoj vložil priziv, ki pa je sedaj zavrnjen in je tako usoda razbojnika z dvema imenoma zapečatena.

• Ljudskim odrom in društvom sporočamo, da imamo v zalogi krasno kmečko dramo iz povojnega časa: Vombegar: »Vrnitev«. Primerna je zlasti za božični čas. Cena izvodu 22 Din, za člane naše založbe 15 Din. — V kratkem izide v novi izdaji znana Vombbergerjeva komedija »Voda«, ki je preteklo leto žela povsod toliko uspeha. Cena izvodu 28 Din, za člane naše založbe 20 Din. Pišite obem po naše prospekte: Založba »Drama«, Ljubljana, Tržaška cesta 10-1.

• Šolsko leto se je pričelo. Radosni prvih dni, veseli z novimi šolskimi knjigami, zanimanje za njih vsebino in za slike, vse to hitro mine, kadar je treba resno priti za knjigo. Ni pa vselej kriva igravost, pa tudi ne otroška nestanovitnost, če hojajo otroci neradi v šolo in izgube veselje do učenja. Pomankanje volje je večkrat posledica fizične utrujenosti in onemoglosti. Otroški organizem je treba krepiti, da bo lahko prenašal duševne in telesne napore. Če zahtevamo od otrok več, kakor more njih organizem prenesti, bodo telesno propadali in živčno šabeli in ne bodo mogli izpolnjevati naloge, ki jo zahtevamo od njih. Izvor moči pri otroku ga tudi pri odraslem je samo v njegovi hrani. Treba je zatorej pri otrokih prav posebno paziti, da jim hrana ne bo samo zadostna po količini, ampak tudi bogata rednihih snovi. Marsikateremu otroku »legne« silno koristiti, če mu redno hrano izpolnjujemo s skodelico Ovomaltine za zajtrk in južno. Ovomaltine je naravna, lahko prebavna hrana posebne vrednosti. Če hočete, da si ohrani otrok dober videz in zdravje, ki si ga je pridobil v počitnicah, če hočete, da napor učenja in njegovega rednega življenja ne uniči že v kratkem času koristi odihla, mu stalno dajajte Ovomaltine. S tem mu ne ohranite samo zalogo moči, ki si jo je nabral, ampak se bo otrok tudi vidno krepil in razvijal.

• Uprava telefonskega imenika dravske banovine, Ljubljana, Tyrševa c. 34, sporoča cenjenim svojim naročnikom in inserentom, da izide njen telefonski imenik v formatu in obliki, kakor dogovorjeno začetkom oktobra, in sicer: z abecednim redom, s številnim redom, indeksom za Ljubljano in Maribor, ki mu sledi letovišča in zdravilišča v dravski banovini in drugi praktični dodatki. S telefonskim seznamom, ki je

zdrave štedljive peči Lutz, Ljubljana, šiška

• Gospodinja šola »Mladik« v Ljubljani se prične v ponedeljek 2. oktobra ob 8. zjutraj. Vpisovanje bo 29. in 30. t. m. vsakokrat ob 9. ure dalje. Natančnejša pojas

„DRAMA“ VAS VABI!

Ljudski odri, ljudski igralci in režiserji, šolski odri, ljubiteljski dramski predstavi!
Prve dni oktobra izide v založbi Drama

1. številka revije »DRAMA«, ki bo vsebovala razmotrivanje o dramski umetnosti, o ljudskih odrh in njih pomenu, zraven pa poročila o raznih predstavah, igrah itd. pred vsem pa

poljuden strokoven pouk o režiji, mimiki, maskiranju, sceneriji, oderski razsvetljavi itd. izpod peresa naših najboljših gledaliških strokovnjakov. Založba DRAMA izda tekom tega leta za svoje naročnike, odre, ljudske igralce in ljubitelje umetnosti in sicer:

4 drame — igre, Goldoni: Sluga dveh gospodov (komedija) Anzengruber: Slaba vest (drama) Joža Vombberger: Zlato tele (komedija) Jože Kranjc: Katakomba (drama) Odri dobivajo 10 številke revije in 12 knjig za Din 260.— ali mesečno desetkrat po Din 30.— Naročniki revije plačajo za 10 številke Din 50.— ali mesečno desetkrat po Din 6.— Naročniki revije in 4 knjig letno Din 100.— ali mesečno desetkrat po Din 12.— Naročniki odri so za 3 leta oproščeni vseh tanih. Knjige bodo v navadni prodaji znatno dražje. Naročniki imajo posebne popuste v narodnem gledališču! Iz vrst naročnikov bo založba izbirala igralce in igralke za slovenski film. Pišite po pojasnila. Pošljite nam svoj naslov, da vam pošljemo na ogled prvo številko.

ZALOZBA DRAMA, LJUBLJANA, Tržaška cesta 10-I. 10311

u. Zdrženje poštnih, telegrafskih in telefonskih zvanjnikov in služiteljev, pododbor v Ljubljani se iskreno zahvaljuje vsem, ki so s svojo naklonjenostjo pripomogli, da je naša humanitarna tombolska prireditve česu primerno ugodno končala. Poleg javnih ustanov gre pred vsem gg. trgovcem častna zahvala. — Odbor.

u. Samo še danes »Kralj džungel«. Senzacionalni film, »Kralj džungel«, ki ga predvaja te dni ZKD v Elitnem kinu Matiči v nemški verziji, ostane samo še danes na sporedu. »Kralj džungel« je po vsebini, po doled še v nobenem filmskem delu vidnih prizorih dresure levov, tigrov, slonov in po senzacionalnih scenah najbolj napeti film sedanosti. Ogrmni cirkus v plamenih, divje zveri napadejo panično bežečo publiko, srdita borba med zbesnelim bikom, tigrom in levom vse to so prizori, ki jih nihče več ne more pozabiti. Čreda ogromnih slonov prevrača velike avtobuse in pomandra vse, kar se jim zoperstavi na poti. »Kralj džungel«, Kaspas po imenu, najjačji človek na svetu, zato se njegovih pesti boje celo levi in tigri, ki beže pred njim kakor preplašene ovčice. Kdor filma »Kralj džungel« še ni videl, si ga mora danes ogledati. Zlasti bo našla v njem mnogo veselja mladina, dijaštvo. Današnja predstava v Matiči bo ob 11. uri. Priporočamo nabavo vstopnic in predprijavi.

u. Umetniška šola »Probuha« v Ljubljani prične vpisovanje v vse oddelke 26., 27. in 28. t. m. ob 18. d. v poslopju tehniške srednje šole, pritičje, levo, soba 6. Dobro in odhod v poslopje iz Murnikove ulice čez dvorišče. Javna rearska šola prične pouk v nedeljo 1. oktobra ob 9., vsi ostali oddelki pa v ponedeljek 2. oktobra ob 18. Vse podrobnosti so razvidne na razpisni deski v vestibulu tehniške srednje šole.

u. Poroka. V ponedeljek 18. t. m. sta se poročila v cerkvi sv. Jakoba g. Ivan Bizjak, poročnik I. planinskega polka in gđ. Laly Wrischerjeva, oba iz Ljubljane. Mlademu paru naše čestitke.

u. Opozorilo gospodinjstkim pomočnicam in hišnim delavkam. Sedaj, ko so dnevi vedno krajši in hladnejši, bo ustrezno marsikateremu dekletu, če dobi v prostem nedeljskem času malo zavetja v prijetni družbi vrstnic. Take lepe prilike nudi nedeljsko shajališče v Delavski zbornici, ki je odprto ob 16. d. in dostopno vsaki gospodinjstki pomočnici in hišni delavki. Prostorji so v zimskem času kurjeni in poskrbljeno je tudi za marsikatero razvedrilo. Udeležence dote tam tudi vasa navodila o stanovskih organizacijah in o raznih tečajih. Vhod je na Miklošičevi cesti št. 22 v levem pritičju.

u. V Belo Krajino na grozde vas vabi s posebnim brzovlakom v nedeljo 1. oktobra društvo »Bela Krajina«. Vožnja tja in nazaj s prehrano velja le 78 Din, vsak izletnik pa dobi v dar še lično košarico grozdja. Vlak odhaja iz Ljubljane ob pol 6. zjutraj in se vrača zvečer pred 10. Prijavite se takoj v renomirani manufakturni trgovini F. Novak, Kongresni trg 15, kjer dobite vasa podrobna pojasnila.

u. Izlet s posebnim vlakom v Prago, na Dunaj in v Budimpešto pripravila Putnik v času od 22. do 31. oktobra t. l. Priprave so v teku ter bodo program in cene objavili v bližnjih dneh. Med drugim obiščejo izletniki Karlov Tyn, Plzenj, Mariánské Lázně, Cheb in Karlove Vary.

u. Društvo Tabor bo priredilo vinski trgatve v soboto 30. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Delavske zbornice. Na sporedu bo petje, godba, ples pod latnikom, srečolov itd.

u. Preprečen požar. V petek okrog 17. je nastal v avtomobilski delavnici tvrčke Desa na Tyrševi cesti zaradi kratkega električnega stika požar in je bila nevarnost zelo velika, ker je stalo v delavnici še kakih 10 avtomobilov. K sreči pa so ogenj pravočasno zaznali ter ga zadušili v nekaj trenutkih z gasilnim aparatom »Fokostop«. Tudi avtomobil, ki ga je močan plamen že zajel, je bil čovarovan vseke občutne škode.

u. Novo otvorenja elektromehanične delavnice »Unitas« inž. Manda, Selenburgova ulica 7, telef. 22-19, izvršuje vsa po pravila električnih strojev in aparatov so.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavina. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

23. septembra
Ljubljana 7, 756,0, 14,0, 96, N1, 10, 120,5, dež; Ljubljana 13, 757,1, 14,9, 94, mirno, 10, —; Maribor 7, 756,1, 14,0, 90, mirno, 0, 90 dež; Zagreb 7, 755,7, 16,0, 90, NW4, 10, 10, dež; Beograd 7, 758,0, 17,0, 80, SE8, 0, —; Sarajevo 7, 757,1, 21,0, 55, SE5, 9, —; Skopje 7, 760,9, 14,0, 90, mirno, —; Split 7, 755,1, 21,0, 80, SE10, 10, —; Kumbor 7, 756,8, 21,0, 75, ESE5, 10, —; Rab 7, 755,0, 16,0, 90, SW4, 10, — dež.
Temperatura: Ljubljana —, 13,8, 15,1, —; Maribor —, 13,6; Zagreb 23,0, 15,0; Beograd 22, 16,0; Sarajevo 28,0, 14,0; Skopje 29,0, 16,0; Split 24,0, 20,0; Kumbor —, 19,0; Rab —, 14,0.
Solnce vzhaja ob 5,47, zahaja ob 17,57.
Luna vzhaja ob 10,32, zahaja ob 19,6.

lido in poceni. Obrat v tovarni Ljubljanske komercialne družbe, Celovška cesta 90a. Telefon 29-64.

u. Oddaja dveh lokalov v carinarnici. Mestna občina Ljubljanska razpisuje za sredo, 27. t. m. ob 11. dopoldne v sobi št. 11 v mestnem gospodarskem uradu ponovno ustno licitacijo za oddajo dveh lokalov v carinarnici; stanovanjski objekt ob Vilharjevi cesti. Lokala sta namenjena za specerijsko in delikatesno trgovino. Pismeni licitacijski pogoji se dobe v mestnem gospodarskem uradu, soba št. 12.

Iz Celja

u. Proslava jubileja sokolskega delavca. V četrtek zvečer se je zbralo v telovadnici v Sokolskem domu na Gaberju številno članstvo celjskega Sokola, in čestilo zaslužnemu sokolskemu delavcu br. Tonetu Grobelniku, uradniku Celjske posojilnice, ob 25-letnici njegovega vzornega dela v sokolskih vrstah. Jubilant je bil ob prihodu burno pozdravljen, članstvo ga je dvignilo na ramena in poneslo na častno mesto. Prvi je čestil jubilarja starosta br. dr. Milko Hrašovec, nato pa mu je s. Čebularjeva v imenu članic izročila krasen soplek. Sledile so čestitke br. Vebeta v imenu vsega telovadnega članstva, ki je izročil jubilarju lep kipec, in br. Poljšaka v imenu prednjaškega odbora, ki je poklonil slavljencu krasno izdelan album. V prisrčnem, zanosnem govoru je čestil slavljencu v imenu celjske sokolske župe župni starosta br. Smertnik. Br. Grobelnik se je ginenj zahvalil za počastitev. Zbor Celjskega pevskega društva je v presledkih zapel več narodnih pesmi. Župni starosta br. Smertnik je orisal zgodovino Celjskega pevskega društva, ki je tesno spojena z zgodovino celjskega Sokola. Pevovodja CPD g. Šegula je nato izrazil željo, da bi se uvedli družabni večeri Sokolstva, na katerih bo CPD kot sotrpni v zgodovini naših nacionalnih bojev z veseljem sodelovalo. Sledila je izredno prisrčna zabava, ki je trajala pozno v noč.

u. Proslava 25-letnice septembrskih dogodkov, ki bi se morala vršiti danes ob 10.30 v Narodnem domu, je prelozena na poznejši čas, ker je zaradi ogromne poplave mesto Celje odrezano od okolice.

u. Naša Ciril-Metodova podružnica prav pridno razpečava črni kolek, razglednice in bloke (odkupne listke). Upamo, da naša zbirka ne bo najmanjša od podružnic izven Ljubljane.

u. Odprte planinske kočje. Kocbekov dom na Korošici bo oskrbovan do ponedeljka 2. oktobra. Če bo lepo vreme, mogoče še kak teden dalje. S tem je še vedno omogočena krasna tura čez Veliko planino in Konja na Korošico in Ojstrico (2349 m) in povratek po višinski, letos na novo izdelani poti preko prelaza Škarij in vrha Planjave na Kamniško sedlo. Frischaufov dom na Okrešlju se zapre v ponedeljek. Piskernikovo zavetišče je odprto stalno, tudi pozimi. Prav tako Moziarska koča na Golteh in Celjska koča na Tolskem vrhu nad Celjem. Pomladna smučarska sezija se začne prihodnjo zimo na Korošici s 1. marcem. Od takrat naprej bo Kocbekov dom na Korošici oskrbovan.

u. Ne pozabite na nove srečke drž. loterije, ki se dobijo v podružnici »Jutra« v Celju.

u. Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 ter jutri ob 20.30 zvočni film »Emil in njegovi detektivci« in dve zvočni predigri.

Iz Maribora

u. Zanimivo predavanje. Danes bo ob 10. uri v dvorani bivšega kina Apolo javno predavanje g. prof. Frana Baša o početkih političnega gibanja v Podravju. Društvo jugoslov. akademikov, ki predavanje priredi, vabi k udeležbi gg. akademike starešine, visokošolce, vse ostalo dijaštvo in tudi širše sloje. Vstopnine ni. Odbor DJA.

u. Mladinski pevski zbor »Trboveljski slavček«, ki je žel v Českoslovaški republiki ogromne uspehe in ki je lani in predlanskim letom v Mariboru unioonsko dvorano, pride prihodnji mesec v Maribor. Priredil bo v soboto 7. oktobra večerni koncert za odrasle, v nedeljo 8. oktobra ob 11. uri dopoldne pa za osnovne, meščanske in nižje srednje šole.

Knjigarna Tiskov. zadruga v MARIBORU, Aleksandrova cesta 13 ima v zalogi

šolske knjige za vse šole

In veliko izbiro šolskih potrebščin. Dijaki kupujte v naši knjigarni!

u. Zaključni izpiti na trgovski akademiji. Na državni trgovski akademiji so bili te dni pod predsedstvom ravnatelja g. Dolenca zaključni izpiti. Izpiti so opravili Josip Celoviga, Maks Prunk, Ljudmila Rajtaveja in Nada Zabavakova.

u. Dramatična šola. Tudi letos se odpre dramatična šola pod vodstvom gl. režiserja g. Jožeta Koviča. Spored predavanj bo zelo pester in zanimiv za vse, ki se zanimajo za gledališko umetnost. Otvoritev bo v nedeljo 1. oktobra ob 10. dopoldne. Prijave sprejema dnevna gledališka blagajna, ali pa g. J. Kovič, Gregorčičeva ulica 26-I, pisмено ali ustmeno.

u. Včerajšnji trg za živila. Čeprav je bilo deževno vreme, je bil včerajšnji trg bogato založen. Kmetje Dravskega polja so pripeljali 15 voz zaklanih prašičev. Okoliški kmetje pa 25 voz krompirja, čebule, zeljnatih glav, kumar in fižola ter 27 voz sadja in grozdja. Bogata izbira je bila tudi na perutninskem trgu kamor so prinesle okolice nad 2000 kljunov. Cene blagu so bile nizke, zato je bila kupčija zelo živahna.

u. Zasačena tihotapca. V noči na pretekli petek so finančni organi na meji med št. Iljem in Placem zasačili dva tihotapca, pri katerih so našli 8 kg saharina in 40 zavojčkov igralnih kart. Saharin in karte so zaplenili, oba tihotapca pa izročili višji oblasti, ki ju bo eksperimentalno kaznovala.

u. Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden ima nočno lekarniško službo Savostova lekarna »Pri sv. Magdaleni« na Kralja Petra trgu.

Reklama naše industrije na vselejmu.

Med trdkami, ki opozarjajo občinstvo potome reklame na svoje izdelke, prednjači v originalnosti svojih zamisli naša tukajšnja tovarna testenin »Pekate«. Na gornji sliki vidimo 3 male kuharčke, ki nosijo reklamne table po vselejmu in po mestu.

Iz Škofje Loke

u. Za novo cesto med Selško dolino in Bohinjem. Gornja Selška dolina je započela skupno z Bohinjski živalno akcijo za zgraditev nove ceste med Selško dolino in Bohinjem, ki sta navezana zdaj drug na drugega le po neprimernih gorskih potih ali pa z velikanskimi ovinki po železnici. Nova cesta naj prinese obema interesentoma živahnejše gospodarsko življenje, pa tudi tujski promet v zvezi s turizmom upajo na ta način dvigniti. Cesta, katere važnost je brez dvoma zelo velika, bi vezala Sorico z Bohinjem, in so načrti za cesto že izdelani. Premagati bi bilo treba okoli 300 m višine, kar gotovo ni tako huda reč. Zadevo bo vzel v roke poseben akcijski odbor, ki bo pritegnil k sodelovanju vse zainteresirane za gradbo ceste bansko upravo v Ljubljani, pristojna sreska načelstva tujskoprometne ustanove, narodna poslanca g. Ivana Mohoriča in Ivana Lončarja in Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije. Poudariti je, da bi pripomogla gradnja mnogo k olajšanju brezposelnosti, ki je zlasti v Selški dolini huda. Prizadevanjem odbora želimo mnogo uspehov, in to tem bolj, ker je ta kosček obmejne sva te res zanimiv in privlačen za letovištarje.

u. Za predsednika volilne komisije za volitve v Del. zbornico je imenovan upravitelj deške osnov. šole g. Jakob Rojic. Škofja Loka bo imela volišče v Mestni hiši.

u. Velik prijatelj škofjeloske šole je mag. pharm. g. Oton Burdych, ki je že opetovano obogatil zbirko šolskih učil. Od njega je dobila šola metronom, električni indukcijski aparat, izvrstno kolekcijo domaćega in tujeja denarja v papirju in kovini, te dni pa je poklonil g. Burdych v šolske namene kompletne Brockhausov leksikon. 17 debelih knjig. Iskrena mu hvala!

u. Koroški pevci pridejo v nedeljo v Škofjo Loko, kjer prirede koncert. Povabila jih je mestna občina, ki jim priredi priprazen sprejem.

Iz Kranja

u. Francoski tečaj. Krožek prijateljev Francije v Kranju bo pričel s 1. oktobrom t. l. spet redne francoske tečaje. Vršil se bo kakor lani začetni, nadaljevalni in konverzacijski tečaj. Podrobnosti so razvidne z glasov po izlozbah.

Iz Kamnika

u. Koncert Glasbene Matice Ljubljanske v Kamniku. Danes ob 16. bo v dekanijski cerkvi v Kamniku cerkven koncert z naslednjim sporedom: 1. Böhm Jurij: Preludij in fuga v c-duru za orgle. 2. Govor o Jakobu Petelinu-Gallusu. 3. Gallus: a) Pater noster. Ave Maria. Media vitae. Ecce quomodo moritur Justus. Cetveroglasni zbor. 4. Pachelbel: Toccata v c-duru za orgle. 5. Gallus: Ubi Plato? Laus et perennis gloria. Osmeroglasna mešana zbor. 6. Frescobaldi: Preludij in fuga v g-molu za orgle. 7. Gallus: Inpetum inimicorum. Alleluia. Cantate Domino! Dvanajstgrosni mešani zbor. Sledbe na orglah izvaja prof. Matija Tomič. Govor govori Mihael Jenko, Gallusova zbor poje zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Vstopnine se dobe tekom dopoldneva v trgovini Slatner in trafiki Bremsak. Od 15. ure pa pred vhom v dekanijski cerkev. Začetek točno ob 16. uri, konec ob četrtn na 18. uro, tako da je mogoč odhod z vlakom ob pol 18. uri. Na koncert opozarjamo vse prijatelje zborovega petja in cerkvene glasbe sploh.

u. Francoski krožek naznanja, da se prično redna predavanja in sestanki oktobra, in vabi na prvi sestanek 26. t. m., na katerem se bosta določila čas in program

"Riviera"

odlikovano terpentinovno milo izdelano na bazi čistega oliunega olja
HRANI VAŠE PERILO.

POSKUSITE! PREPRICAJTE SE!

predavanj. Organiziran bo tudi tečaj za začetnike, če se jih prijavi zadostno število.

Iz Trbovelj

u. Vpisovanje v rudarsko nadaljevalno šolo. 2. oktobra se začne spet pouk na rudarski nadaljevalni šoli v Trbovljah. Rudarji in delavci, ki žele stopiti v šolo, se lahko vpišejo 29. in 30. t. m. in 2. oktobra dnevno od 16. do 17. ure na deski narodni šoli v Trbovljah. Naglašamo, da je pouk brezplačen; istotako so brezplačni tudi vsa učila, kar omogoča obisk šole tudi brezposelnim. Rudarji, ki imajo resno voljo za nadaljnjo izobrazbo, naj ne zamude te priložnosti. H koncu se pripominjamo, da je ravnateljstvo TPD izjavilo, da bo rudnik sprejemal pri eventualni potrebi novih delavcev v prvi vrsti one, ki obiskujejo rudarsko nadaljevalno šolo.

Iz Hrastnika

u. Vpisovanje v obrtno-trgovsko nadaljevalno šolo bo v nedeljo 1. oktobra. In sicer za vajence ob pol 9., za vajenke pa ob pol 10. uri. Novinci morajo prineseti s seboj zadnje šolsko spričevalo. K vpisovanju morajo priti vsi že obiskujoči učenci in učenke, na kar opozarjamo gg. mojstre in mojstrice. Reden pouk se bo pričel že isto nedeljo.

u. Vodovod v Prapretno je gotov. Največ zaslug za prapreški vodovod, ki je odcepljen od glavnega hrastniškega vodovoda, si je gotovo pridobil podžupan g. Roš, ki je tudi vse delo nadziral. Izkopna dela so izvršili brezposelnici, druga dela pa domači obrtniki. Tehnično vodstvo pa je imel občinski stavebnik g. Ranžinger. Tako se je uresničilo, kar ni bila samo želja, temveč tudi velika potreba, glede požarne nevarnosti, da dobi vas Prapretno zadostno količino dobre in zdrave vode. Obenem se je pa s tem končala gradba velikega ideatnega občinskega vodovoda, ki je napeljan izpod Mrzlice do hrastniške postaje in za katerega je prispevala trboveljska občina nad 2.000.000 Din. Trije rezervoarji, v Studencih, naj Rošem in v Prapretnem pa naj bodo vidni spomeniki mojem (gg. Malovrh, Hofbauerju in Rošu), ki so se največ trudili in delali na uresničenju te prekoristne celotne naprave.

Iz Ptuja

u. Maistrovi borci, bivačji v Ptuj in ptujski okolici, se pozivajo, da pristopijo k organizaciji. Prijave sprejema g. Komel Franc v Ptuj, Srbski trg 1.

Iz Ljutomer

u. Maistrovi borci. Tudi v našem srezu je precejšnje število Maistrovih borcev. Kdor izmed njih se hoče pridružiti, se naj oglasi pri učitelju Vladimiru Porekarju.

u. Meščanska šola šteje letos 137 učenec (nk) v štirih razredih. Paralelka k drugemu razredu se je opustila. Prosta učna soba se je uredila za delavnico za ročno dela. Učiteljstva je toliko kakor lani, potrebna pa bi bila še ena učna moč.

u. Obrtna nadaljevalna šola. Vpisovanje za oba razreda bo v nedeljo 1. oktobra ob 16. v meščanski šoli. Oglasiti se morajo vsi vajenci (ke), ki se uče v ljutomerski okolici. Pouk se prične 2. oktobra.

u. Strelšče, ki ga bosta uporabljali strelska družina in podružnica lovškega društva, se že gradi, in sicer pri majhnem ribniku pod poslopjem osnovne šole.

u. Sadna trgovina se je razvila čisto lepo, sama primanjkuje zdaj izbranega blaga. Tudi cena je ugodnejša kakor lani: od 2.50 Din za kg dalje. Trgovina z grozdom je šele v početkih.

Iz življenja na deželi

u. MAJŠPERG. V nedeljo 17. t. m. se je vršil v gostilniških prostorih g. Svaršnika lepo uspeši shod krajevne organizacije JNS pod predsedstvom predsednika g. Vrečka Karla. Navzočih je bilo preko 200 ljudi. Na shodu je poročal narodni poslanec g. Lovro Petovar o gospodarskem in političnem položaju in o predstojećih občinskih volitvah. Zborovalci so s pritrditvijo sledili izjavam g. poslanca. Njemu in banovinskemu svetniku krajevnega sreza se je zahvalil predsednik krajevnega organizacije JNS za zasluge, ki so si jih pridobili za tukajšnja razširjeno občino. Zborovalci so izrekli g. narodnemu poslancu popolno zaupanje. Dalje je poročal banovinski svetnik in predsednik sreške organizacije JNS g. dr. Matej Senčar o delovanju banovinskega sveta. Tudi njegovemu govoru je sledilo odobravanje.

u. MURSKA SOBOTA. Lekarna »Pri angelu« se bo 1. oktobra preselila v hišo gospoda Čeha poleg pošte.

u. SNEBERJE — ZADOBROVA. Prirediteljev blagoslovitev in otvoritve Pevskega doma se v primeru slabega vremena preloži na 1. oktobra z istim sporedom.

u. SV. BOLFENK PRI SREDISCU. Po lanskem uspelem gospodarsko — prosvetnem dnevu je priredilo 17. t. m. društvo »Lipac« s sodelovanjem Društva kmečkih fantov in deklet drugi prosvetni praznik, ki je bil posvečen delu in življenju naših viničarjev in vinogradnikov. Topla jeenska nedelja je privabila v šolo mnogo domačinov, zlasti mladine. Odbor je poskrbel za več zanimivih strokovnih in poučnih predavanj. Po uvodnih besedah g. Košarja, ki so bile namenjene čuvarjem in osrbnikom naših gor, je toplo pozdravljen govoril g. inž. Lupaša o sodobnem svetovnem gospodarstvu s posebnim ozirom na socialno — kulturno vlogo vzhodnih dežel, ki se zdaj vedno bolj prebujajo. Izvajanja je podprl s številnimi podatki in osebnimi spoznanji. Po pozni maši je številni odrasli mladini govoril predsednik »Lipac« g. Zorjav o zaščiti prebivalstva v zaledju za primer plinske vojne s posebnim ozirom na humano vlogo Rdečega križa, za njim pa je zopet inž. Lupaša v duhu povedel mlade poslušalce v deželo belega slona, v bajno Indijo. — Popoldne po večernih pa so se nam predstavili uredniki gostje, sokolski pevci in pevke, a koncert

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Zaštek ob 20.

Nedelja, 24.: Komedia zmešnjav. Izven Znižane cene.

Ponedeljek, 25.: Sonata strahov. A. Torek, 26.: Zaprtlo.

Sreda, 27.: Sv. Ivana. Premiera.

OPERA.

Zaštek ob 20.

Nedelja, 24.: Pri belem konjičku. Opereta. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 25.: Zaprtlo.

Torek, 26.: Zaprtlo.

Sreda, 27.: Luiza. Sreda.

★ Vesel večer bo drevi v naši drami. Upripori se Shakespearjeva veseloigra: »Komedia zmešnjav«, ki je res prava zmešnjava od prvega do poslednjega dogodka. Nedejska uprizaritev je izven po znižanih cenah, na kar prav posebno opozarjamo.

u. Po soglasni sodbi kritikov je bila premiera Strindbergova »Sonata strahov« izvrstna. Zato opozarjamo na prvo rezero, ki bo v ponedeljek 25. t. m. za red A.

u. Slavni angleški romanopisec B. Shaw se nam pokaže v letošnji sezoni ponovno kot dramatik na odru naše drame. V režiji g. Krefta študira drama znamenito zgodovinsko delo: »Sveta Ivana«. Glavno ulogo igra Mira Danilova, največje tri moške vloze pa so v rokah gg. Debeveca, Jana in Kralja. Ostalo zasedbo javimo prihodnjič. Opozarjamo, da bo premiera v sredo, dne 27. t. m.

u. Pri belem konjičku, najprijetnejša opereta lanske sezone, se ponovi drevi po znižanih cenah.

u. Potrebno je poudariti, da so letošnje cene, tako za dramske kakor tudi operne predstave znatno znižane napram lanskim cenam. Sedeži v operi, ki so bili lani od 43 Din navzdol, so letos od 42 Din navzdol. V dramah pa so nove cene od 28 Din navzdol, dočim so bile lani od 32 Din navzdol. Ravnotako so znižane tudi cene za takozvane predstave: po znižanih cenah.

u. V sredo, dne 27. t. m. bodo peli v operi prvič v letošnji sezoni veliko francosko opero: »Luiza«.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Zaštek ob 20.

Nedelja, 24.: Gledališko — koncertni večer igraleke skupine »Istra«. Dramske cene.

★ Gledališki abonenti se sprejemajo že nekoliko dni. Na razpolago je še nekaj dobrih sedežev, predvsem v ložah. Prijavite se pri blagajni dnevno od 9. do pol 13. in od 15. do 17. ob nedeljah in praznikih samo dopoldne (tel. 2382). — Otvoritvena predstava: Križevne drame »Gospodje Glembečevci« 1. oktobra v režiji dr. Branka Gavella.

Gospodarstvo

Kongres slovanskih hranilnic

Kraków, 20. septembra 1933.
V dne 17. do 26. septembra t. l. se je vršil v Krakóvu prvi kongres Zveze slovanskih hranilnic. Ta zveza je bila ustanovljena l. 1932 na skupni konferenci predstavnikov slovanskih hranilnic v Gdyni. Člani slovanske zveze so: poljska osrednja zveza komunalnih hranilnic (v celni Poljski so štiri pokrajinske zveze), zveza češkoslovanskih hranilnic in Savez štedionice kraljevine Jugoslavije. V tem savezu ni članjevala ljubljanska zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani, ki zato ni niti posredno, niti neposredno članica Zveze slovanskih hranilnic. Slovenska delegata g. dr. M. Božič in dr. Joža Bohinjec sta morala biti na kongresu samo kot gosti. Ta organizacijska nepopolnost je gotovo v škodo slovanskim hranilnicam in v škodo slovenske zveze hranilnic. Nujno potrebno je, da tudi naša zveza hranilnic pozitivno uredi vprašanje svojega članstva v jugoslovanskem savezu in v slovanski zvezi. Predsednik vseslovanske zveze, dr. g. Julian Zdanowski (Varšava), eden podpredsednikov pa je jugosloven g. Erber Rudolf, direktor Gradske štedionice v Zagrebu.

Važnost kongresa za gospodarsko obnovo in osamosvojitve slovanskih držav so podčrtali najvišji predstavniki poljske republike: protektorat nad kongresom je prevzel predsednik republike prof. Ignacy Mościcki, kongresa so se udeležili zastopniki centralne vlade, vojaštva, cerkve, raznih gospodarskih in denarnih ustanov in korporacij. Poljsko časopisje je kongresu vse dni posvečalo najpogostejšo pažnjo in v znamenitih besedah poudarjalo potrebo po čim najstarejšem sodelovanju slovanskih držav tudi na gospodarskem področju.

Poljska posveča problemu štednje največjo pažnjo. V poljskih hranilnicah je vloženo nad 630 milijonov zlotov, kar predstavlja tretjino vlog v vseh ostalih denarnih zavodih Poljske. Zveza hranilnic izdaja svoja posebna glasila, posvečena ideji štednje in pa gospodarski osamosvojitvi malega človeka. Imel sem vtis, da se ideja štednje širi po državi, kakor novi evangelij. Kongres je ponovno podčrtal resnično, da so za gospodarsko okrepitev širokih vrst naroda edino primerne hranilnice, upravljane po interesih samih. Zato je dolžnost državne zakonodaje in administracije, da socialno-gospodarsko uveljavljanje hranilnic resno uvažuje in razvoj hranilnic pospešuje. Na kongresu v Krakóvu so padle besede: »Hranilnice so najjačji stebri današnjega družabnega reda« in »štedljivost je sposobna, da ohrani danesni družabni red.« Mesto Kraków je naša država imela v Krakóvu, ki je pomembno na svojo mestno hranilnico, ki je postala središče inicijative in pomoči za kulturni in socialni napredek mesta. Zdelo se mi je, da narod stopa v hranilnico kakor v svetilišče, iz katerega rosi blagoslov na vse strani.

Krakowska hranilnica je v l. 1931 v socialne in splošno-korisne svrhe mesta razdelila 191.458 zlotov (1.531.664 Din). Od

avstrijske vojaške uprave je kupila kraljevski grad Wawel in ga podarila mestu, za obnovo gradu Wawel je darovala 160 tisoč zlotov, za obnovo katedrale krakowske 100.000 zlotov, za Narodni muzej 200 tisoč zlotov, za ljudski park 600.000 zlotov in tako dalje. V splošne socialne in kulturne svrhe je hranilnica od prevrata dalje razdelila 1.051.000 zlotov ali približno 8 milijonov Din. Ni čuda, da ima narod v hranilnico neko sveto, pobožno zaupanje! Predsednik poljsko-češkoslovanske lige je zato upravičeno vzkliknil: »Hranilnice hočejo ustvariti renesanso malega človeka v Srednji Evropi.« Nekateri drugi govorniki pa je pomen hranilnic označili z besedami: »Hranilnice so univerzalna koncentracija socialnih, kulturnih in gospodarskih sil naroda.« Krakowska hranilnica je pokazala, da je njeno delovanje izraz »finančne demokracije najširših ljudskih vrst«.

Prvi kongres slovanskih hranilnic seveda ne more takoj prinesiti praktičnih konkretnih koristi. Ima pa kongres brez dvoma že danes velik politični uspeh in pomen. Zveza slovanskih hranilnic ni samo združenje gospodarskih stremeljenj slovanskih narodov na polju ljudske štednje, moralne in socialne povzdige narodov, ona je istočasno tudi važen politični činitelj, ki v zvezi z vsemi ostalimi prizadevanji za zbljevanje slovanskih držav pomeni močno sredstvo, da utrdi med nami vsezi zavest slovanske skupnosti in slovanske sloge. Govori na kongresu so izvenčili v odločnosti, da moramo vsi slovanski narodi storiti vse, da je naša skupnost vedno jačša in naša odpornost vedno popolnejša. Delegatov iz Češkoslovake je bilo na kongresu 126, v tako velikem številu »bša zato, da Českoslovaki pokažejo, kako zelo ljubijo bratski poljski narod«. Jugoslovenci je bilo na kongresu sicer samo pet, toda z njimi so bila srca vseh Jugoslovencev, ki so v istih dneh tako bratsko in pristransko sprejemala delegate poljskega parlamenta in senata v Jugoslaviji. Zbljevanje slovanskih narodov gre krepko in dosledno naprej: »Krona vseh prizadevanj in uspehov je pa zbljevanje med Poljaki in Rusi...« je podčrtal predsednik kongresa dr. Stefan Ulma.

Dnevni red kongresa so izčrpala poročila o stanju in poslovanju hranilnic v raznih državah. Referenti so s posebnim pomenom omenjali prizadevanja hranilnic za socialno in kulturno povzdigo ljudstva. Zato je v vseh državah želja po čim večji zakoniti zaščiti hranilnic vedno intenzivnejša. Moderni zakon o hranilnicah ima Češkoslovaka. Ta zakon štiti tudi sam naziv »hranilnica«. — Drugi del dnevnega reda je bil posvečen poročilom o gospodarski krizi v posameznih državah in o ukrepih, ki so jih storile posamezne države. — Udeleženci kongresa so se razšli v zavesti, da mora kongres slovanskih hranilnic postati pobornik za praktično, gospodarsko vzajemnost med slovanskimi državami.

Dr. J. B.

— V trgovinski register so se vpisale nastopne trdke: Tropska importna družba z o. z. v Ljubljani (Import, fabrikacija in predelava kolonialnega blaga in šiviljske vrste, zlasti kave, kavinskih surogatov, čaja, čokolade itd.; o. n. glavnica 100.000 Din; poslovalnja Ernest Schwyter, ravnatelj kave Hag d. d. v Zagrebu); Pečar Jos. uvoz in izvoz sadja, trgovina s sadjem in dež, pridelki na debelo, Maribor; Kohn Rudolf, trg. z meš. blagom, dež, pridelki in sadjem, Markovec.

— V zadržni register so se vpisale nastopne zadruge: Kmetijska strojna zadruga z o. z. na Igu; Konsumna zadruga za Ljubljano in okolico, r. z. z o. z. v Ljubljani; »Zaščita«, r. z. z o. z. v Ljubljani; Učiteljska tiskarna, r. z. z o. z. v Ljubljani, podružnica v Mariboru; Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Murski Soboti.

— Dobava mesa. Licitacija za dobavo mesa komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani, ki je bila razpisana za 4. oktobra se bo vršila 25. t. m.

Hmelj

+ Zalec, 23. septembra. Kljub skrajno slabemu vremenu je bilo danes nekaj več povpraševanja po neizpremenjenih cenah od 65 do 70 Din za kg. Slabše blago je bilo po nekoliko nižjih cenah. Kupčij pa se je sklenilo le malo, ker zahtevajo hmeljarji višje cene.

+ Petrovec, 22. sept. V hmeljski trgovini je nastal zaradi židovskih praznikov (od 20. do 23. t. m.) zastoj. Sicer se kupuje po cenah od 6500 do 7000 Din za 100 kg.

+ Zatec, 23. septembra. Močnejše nakupovanje po neizpremenjenih cenah od 2000 do 2400 Kš in za izbrano blago do 2500 Kš za 50 kg. Prijazneje razpoloženje.

+ Nürnbški hmeljski trg. Navzlic zelo mirni tendenci se cene dobro držijo. V celotek se je gorski hmelj trgoval po 250 mark za 50 kg (88.50 Din za kg), tetnaski pa po 330 mark (117 Din za kg).

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 23. septembra.

Na ljubljanski borzi je bil preč. teden devizni promet večji, kakor običajno: znašal je 4.07 milijona Din nasproti 3.25, 2.22, 3.00 in 3.19 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Na deviznem trgu je vzbudilo veliko pozornost naglo padanje dolarja in funta, ki pa se je sredi tedna docela ustavilo, tako da sta sedaj dolar in funt okrog 37 % pod pariteto z zlatimi valutami. Deviza New York notira sedaj pri nas okrog 46.85 Din za dolar (ekupaj s premijo), deviza London pa 227.20 Din za funt.

Devize

Curih. Pariz 20.205, London 15.96, New York 333, Bruselj 72, Milan 27.125, Madrid 43.20, Amsterdam 208.20, Berlin 128.17, Dunaj 56.50, Stockholm 22.40, Oslo 80.30, København 71.80, Praga 15.31, Varšava 57.70, Bukarešta 3.08.

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 11.57, London 28.18, Milan 47.69, New York 585.10, Pariz 35.54, Praga 25.40, Curih 175.91, 100 S v zlatu 128 S papir.

Effekt

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.86, Državne železnice 15.30, Trboveljka 10.70, Alpine-Montan 9.60.

Blagovna tržišča

ZITO.

+ Chicago, 23. septembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 92, za maj 95, koruza: za december 52.75; ri: za maj 71.

+ Winnipeg, 23. septembra. Začetni tečaji: Pšenica: za oktober 66.50, za december 68, za marec 72.875.

+ Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence nespremenjene. Promet 91 vagonov. Pšenica: baška, okolična Novi Sad, srednjebaška, gornjebanatska 101 — 103; baška, okolična Sombor in slavonska 100 — 102.50; gornjebaška, baška potiska in baška ladja Tisa 105—107; srednjebanat, 98—100; baška I. Dunav, Begej 100—102; južnobanat. 91—94. Oves: baški, slavonski in sremski 52.50—55. Jčmen: baški in sremski 64/65 kg 62.50 do 65. Kuruza: baška 63 — 65; baška, okolična Sombor 64 — 66; slavonska 66 — 68; banatska 59 do 61; baška bela 75 do 77; baška ladja Sava ali Begej 66 do 67; ladja Tisa ali Dunav 67 do 68.

Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 202 — 220; »2« 180 — 200; »5« 160 — 180; »6« 120 — 130; »7« 90 — 100; »8« 52.50—55; banatska, sremska »0g« in »0gg« 140—205; »2« 170 — 185; »5« 150—165; »6« 115—125; »7« 85 — 95; »8« 52.50 — 55. Otrbi: baški »sremski in banatski 41 — 44. Fižol: baški, sremski beli 135 — 140.

+ Budimpeštanska terminska borza (23. t. m.) Tendence elaba, promet slab. Pšenica: za oktober 7.83 — 7.84, za marec 8.94 — 8.95; ri: za oktober 5.20 — 5.21, za marec 6.14 do 6.15; koruza: za maj 8.12 — 8.14

VINO

+ Vinsko tržišče v dravski banovini. (23. t. m.) Ta mesec je vinska trgovina povsod zelo oživila in zato so tudi cene povsod znatno poskočile, in sicer za 1 do 3 Din nasproti juliju-avgustu. Ker so redca vina po večini pošla, se je pričelo zanimanje tudi za dolenski in belokrajski belina vina, ki so doslej le s težavo šla v promet. Obetajoča se slaba trgata, ki ne bo kaj prida ne po količini in ne po kakovosti, silijo vinske trgovce in večje gostilničarje do zadostne preskrbe z lanskimi vini. Vinogradniški kleti se vidno praznijo, osobito onih vinogradnikov, ki se še vedno zadovoljujejo z zmernimi cenami.

+ Okrepitev vinskih cen v Dalmaciji. Kakor poročajo iz Knina je stanje vinogradov v Zagorski Dalmaciji zelo glabo. Po mnenju strokovnjakov, bo pridelok letos za kakih 40% manjši nego lani. Cene vinu se dalje dvigajo. Boljša vina stanejo 300—450 Din za hektoliter, za slabša pa plačujejo 200—250 Din.

ZIVINA.

+ Sejem za prašiče v Mariboru. Na polkov sejem so pripeljali 280 prašičev. Kupčija je bila zelo obira in je bilo prodanih 180 glav. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5 do 7 tednov 100 — 120 Din, 7 do 3 tednov 150 do 200, 3 do 4 mesece 250 — 300, 5 do 7 mesecev 350 — 420, 8 do 10 mesecev 500 do 580 Din in leto dni stari 650 — 700 Din; kilogram žive teže 7 do 8 Din, mrtve teže pa 9.50 — 16.50 Din.

Sport

Naša lahkoatletska reprezentanca za Atene

Državno prvenstvo v lahki atletiki je za nami. Na temelju doseženih rezultatov je JLAS določil reprezentativno moštvo, ki so ga v neuradni obliki objavile zagrebške »Novosti«. Sestavo reprezentance je tudi že objavil naš list.

Savez tudi letos ni storil vsega, da bi imel na razpolago najmočnejše moštvo. V tekih 200, 400, 800, 1500, 5000 in 10.000 m je res postavil naše najboljše moči. Brez dvoma pa bi lahko še znatno ojačil naš položaj v disciplini 10 km, ako bi kot prvega tekača postavil Primorjaka Krevsa, ki je za sedaj na srednjih (1500 m) in dolgih proгах (5 in 10 km) brezkonkurenčen v naši državi.

Za tek 100 m pride Primorjak Kovačič brezpogojno v poštev. On je edini jugoslovanski tekač, ki je lelos pretekel progo v 11 sekundah. Ni padej v formi, temveč ga je le blesura na nogi ovirala, da ni mogel trenirati. Z druge strani pa se mu na državnem prvenstvu ni dala možnost, da bi pomeril svoje moči z drugim našim reprezentantom Beograščanom Stefanovićem. Kovačič je sedaj v polnem treningu! V interesu same stvari je, da se mu pred odhodom v Atene nudi možnost, da pomeri svoje moči s Stefanovićem in event. Buralovićem. K tej borbi naj se pritegne tudi Primorjak Skok, ki je teden dni pred državnim prvenstvom v Subotici gladko porazil Stefanovića. Dr. Barutović, naš najmočnejši reprezentant v skoku v višino, naj etarta v tej disciplini, za tek 100 m pa naj savez določi dva najboljša iz trometna Kovačič, Skok, Stefanović. Sicer bo dr. Barutović preobremenjen.

V disciplinah metov krogla, diska, diska hel. stila, kladiva in skokov v višino in ob palici imamo v reprezentanci naše najboljše atlete.

Za disciplini skok v daljavo in troskok je savez pravilno ravnal, da je določil izbirni miting, kajti rezultati, ki so jih v skoku v daljavo, izvenili oni dr. Buralovića, doseglj tekmovalci na državnem prvenstvu v Zagrebu, so tako slabi, da zahtevajo ponovno izbiro. Tudi srečanje med Mikovićem in Perparjem v troskoku je popolnoma pravilno. Naš državni rekordir ni imel prilike preizkusiti svoje moči na državnem prvenstvu; sledi loženje zaključek, da mora Perpar kot drugi najboljši, meriti svoje moči z Mikovićem. Pričakovali smo, da bo savez isto sklenil tudi za met kopja. Popolnoma pravilno je kot prvega našega reprezentanta določil Kovačevića; toda določitev Kallaya (Marathon) za drugega našega reprezentanta se nam zdi nepravilna. »Pravilno bi bilo, da se atlet Kallaš sreča s Primorjakom Slaparjem v izbirnem tekmovanju.

V teku 110 m z zaprekami je vsekakor brezkonkurenčen dr. Barutović. Pravilni sklep saveza je bil, da drugoplasirani na državnem prvenstvu, Pančevac Banšćak, meri svoje sposobnosti s Concordiašem Ivanovićem, ki ni za nastop v Zagrebu dobil potrebnega dopusta. On je brez dvoma za dr. Barutovića naš najboljši tekač preko zapreke. Isti sklep smo pričakovali glede teka 400 m z zaprekami. Savez bi bil moral odrediti izbirni miting med obema prvoplasiranimi na državnem prvenstvu, Dremilom in Strmcem ter odličnimi zapreškami Banšćakom Ivanovićem in Stefanovićem. Zgodilo pa se je drugače. Savez je kratkotalo določil oba prvomestna Concordiaša.

Za maratonsko tekmovalje so določeni trije tekmovalci! Kaj imajo iskati vsi trije v Atenah, je velika uganka, ki nam jo je savez brezpogojno dolžan rešiti! Naš maratonski prvak, Ilirijan Sporn. ima v najboljšem primeru izgleda na četrto ali peto mesto. Oba druga tekmovalca Belas in Vidović bosta pač po vsej priliki onemogočila odhod drugih bolj potrebnih atletov v Atene.

Popolnoma nerazumljivo nam je postopanje Saveza pri odločitvi moštva za stafeto 4 × 400 m. Določil je v moštvo tri tekače: Madjarevića, Gabrška in Zupančiča; četrty tekač bo določen po borbi med Skokom (Primorje), Ferencakom (Marathon, Zagreb). Neprimljivo je, da je savez za izbiro na 400 m določil Skoka, ki je izraziti sprinter in ki je 400 m progo tekla samo v skrajni isili in ki je poleg tega brez specialnega treninga, ker se je šele pred par dnevi vrnil iz vojaške službe. Ferencak pa je »specialist« za tek 400 m! Iz tega sledi logičen zaključek, da bo Skok poražen od Ferencaka in bo slednji določen kot četrty tekač v stafeto. V ilustracijo navajamo rezultate na državnem prvenstvu. Prvak Madjarević 52.8, drugi Nikhazy 53.9, Zupančič v finalu 54, v predteku 53.4, Gaberšek izbirno 53.6, Zorja Aleks 54.2; Ferencak 54.6, Braum 55. Tehnični referent saveza g. Dobrin je na koncu prvenstva določil izbirni miting med Zorjo in Braumom, ki ni hotel nastopiti. Zorja je zahteval, da se ponovno preizkuša, tudi sam, toda savezni referent mu je izjavil, da ni potrebno in da je določen v reprezentanco. Ko pa se je določila reprezentanca, so Zorjo kratkotalo izpuštili in določili izbirni miting za dva tekače, od katerih eden sploh ne beleži letos nobenega rezultata na 400 m, drugi pa je v predteku dosegel znatno slabši čas, v finalu pa po 300 m zaradi izčrpanosti in v brezizgledni situaciji odstopil.

Nikahzy ne more v Atene. Zorja je od ostalih 400 metrašev četmji po rangi. Zaradi tega je nujno potrebno, da se Zorja A. določi v reprezentanco za Atene. Ako pa že bo še naj odredilo izbirno tekmovalje med Ferencakom, Braumom, Skokom in Zorjo A., kjer bo mogel Zorja ponovno pokazati svoje sposobnosti.

Službeno iz LNP. Kvalifikacijska tekma Celje-Elan, določena za danes v Celju, se odgodi za 8 dni, ker so igršča v Celju poplavljena. Predsedstvo.

Službene objave LNP glej na strani 15. Službeno iz OZDS pri LNP. Za današnje prij. tekmo v Domžalah Domžale:Hermes se delegira g. Martelan (rez. g. Gotvald). Tek na v Celju se ne vrši, naker se opozarja delegirani ss. g. Pevalke M. Predsednik.

Redna glavna skupščina sektele ZNS Ljubljana bo danes ob 10. dopoldne v damskem salonu kavarne »Emona«.

SK Ilirija v Trbovljah. Danes gostuje v Trbovljah izbrano moštvo ljubljanske Ilirije, ki je zelo priljubljen gost in je privabila na igršče vedno rekordno število publike. Upamo, da bodo gostje tudi to pot navdušili s svojo lepo in fair igro in tako potrdili renome, ki ga pri nas uživajo.

Nogometna tekma v Ptuj. Danes bo prva nogometna tekma med slovenskim

sportnim klubom Drava in SKP na Igrišču, Ormoška cesta. Ob 14. tekma z rezervno, ob 16. pa s I. moštvo.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 9. morajo biti juniorji II. v garderobi zaradi tekme s Slovanom, ob 13.30 pa: Hvastja, Uloga, Bervar, Strnad, Baum, Pišek II, Svetic III, Pupo, Calceari, Terček, Boncelj II, Petrič, Sovine zaradi tekme z Jadranom. V primeru skrajnega naliva obe tekmi odpadeta. Ob 15.30 morajo biti v garderobi: Starc, Logar, Hasl, Bertoncelj I in II, Zemljak, Slamič, Rudi, Boncelj, Pišek I, Slamberger, Svetic VIII, Erman in Lute. Trening ligine skupine se vrši ob vsakem vremenu.

TSK Slovan. Danes ob 9. morajo biti na Igrišču Primorja: Moša I in II, Dečman, Batič, Rozman, Sinkule, Bögl, Thuma, Kolaric, Ceglar, Jerančič, Ferkov in Zemljč. Ob slabem vremenu tekma odpade.

SK Slavija. Seja upravnega odbora v ponedeljek 25. t. m. ob 20. v posebni sobi restavracije »Stone«.

SK Mars. Danes igramo trening tekmo s Korotanom na Rakovniku. Na Igrišču Korotana morajo biti: Zavri I, Dolinar, Pogacar, Serše, Krasovec, Jenko, Vrhovec, Zupančič, Zupan, Zavri II, Zadnik, rez. Humar II.

TKD Atena. Ob vsakem vremenu naj se vse članice sestanejo na Igrišču danes ob 10.

SK Zalog. Danes ob 15. igramo na domačem Igrišču z rezervno Hermesa. Javijo nam se: Papler, Adolf, Dolci, Danilo, Janko, Guido, Rudi, Edi, Jaka, Milan, Hans. V slabem vremenu ne igramo.

SK Javornik (Rakek). Nedeljska tekma proti Jadranu iz Ljubljane odpade zaradi poplave na Igrišču.

Kolesarske dirke kolesarskega kluba Kemnik, določene za danes, so preložene na kasnejši termin.

Sokol

Ljubljanski Sokol privedi ob zaključku jubilejnega leta družabni večer v kolodvorski restavraciji pri br. Majcenu 30. t. m. ob pol 21. Sestanek je predvsem namenjen poživalnim bratom in sestram, ki so z neumornim delom pripravili in vodili silajno uspele jubilejne prireditve in letošnji I. pokrajinski zlet. Pa tudi onim, ki so na kakršnekoli drug način pomagali, da je sokolska misel doživela ob zletu tako veličasten triumf, je posvečen ta večer. Vabljeni je tudi članstvo drugih ljubljanskih in okoliških sokolskih društev. Posebna vabila se ne bodo razpisila.

Iz Mirenskega sokolskega okrožja. Uvod v jesensko delo so tvorile proslave 10-letnice rojstnega dne pretilonaslednika Petra, ki so se izvršile posebno evačano v vseh družtvi v okrožju. Na predvečer so žgala storo vsa društva krees z govori, posvečenimi visokemu jubileju in spominu bazoviskih herojev ter s prepevanjem narodnih in sokolskih pesmi. Na sam praznik pa so se udeležili Sokoli v krojih službe božje, nato so bile evačane seje s slavnostnim programom — Poleg prosvetnih odborov so v delu tudi prednjačili zbori, ki pripravljajo 1. decembrske apademije, ki bodo letos ob 15letnici našega ujedinenja še posebno lepe. Pa tudi za zleta v Sarajevu in Zagreb so bomo pripravili.

Udeležencem sokolskega slavlja v Koprvniku v Kočevju. Kakor smo že poročali, je priredila tukajšnja sokolska četa dne 27. avgusta nad vse prihtokovanje dobro uspele telovadni nastop. Četa se vsem bratom, gostom in ostalim, ki so nas posejili v tako velikem številu, najiskreneje zahvaljuje. Priznanje in hvaležnost izražamo bratom iz Črnomlja, ki so se na klic njihovega pštrvovalnega starostve Vrankovića v tako častnem številu udeležili nastopa, ne strahuč se slabega vremena, ne velikih stroškov. Bodi te prepričani, da ne bomo tega pozabili in da boste tudi od naše strani deležni enake naklonjenosti. — Enaka hvala matičnemu društvu Kočevje, posebno starosti Lovšinu in are, nač. Platzerju, ki sta v teh časih z nepopisno požrtvovalnostjo organizirala tako sijajno udeležbo. Tudi bratom telovadca na orodju zahvala. V bodoče vas bomo željno pričakovali in vam kličemo na evideenje! — Iskrena hvaležnost tudi črnomljski mestni godbi in kapelniku Martelanu za celodnevno brezplačno igranje. Redke so godbe, ki bi tako globoko razumele vzajemnost. — Sokolska četa Koprvnik.

Sokol v Zalcu. Nad četrt stoletja deluje žalski Sokol. Trideset let je minilo, odkar je bil v Zalcu ustanovljen odsek celjskega Sokola. Od leta 1903. do danes se je članstvo udeležilo prav mnogo nastopov in narodnih manifestacij, osobito pa po letu 1907, ko se je žalski Sokol osamosvojil in razvil obenem svoj prapor. Gojil je tiho željo, da bi si postavil lastno streho. Zato se je ustanovilo na pobudo br. Vilka Kukca društvo »Sokolski dom«, ki si je nadelo nalogo, da ob vsaki priliki zbira prispevke v ta sklad. Pri tem se je posebno odlikoval rajni brat dr. Rihard Bergman, ki je tudi iz lastnih sredstev žrtvoval za ureničenje te zamisli. Po dolgem prizadevanju se je šele letos posrečil starosti br. Senici Vilku nakup primerne zemljišča. Vse članstvo ta prvi korak z navdušenjem pozdravlja. Za krite stroškov priredi društvo 1. oktobra ob 14. svoj javni nastop in tombolo. Lepi dobitki so razstavljeni pri br. Pilihi in v skladišču br. Strahovnika. Upamo na veliko udeležbo vseh sosednih bratskih društev.

II. župne lahkoatletske tekme mariborske sokolske župe. V dne 30. t. m. in I. oktobra priredi M. S. Z. svoje druge lahkoatletske tekme. Namen teh tekem je, pokazati uspehe poletnega dela in dokazati, da ni društva oz. čete, ki bi ne gojila te ali one panoge najpreprosteje toda najbolj koristne oblike telovadbe. Na letošnjih tekmah se bo pomerilo 20 društev oz. čet, s preko 300 tekmovalci. Največ prijav (250) je za viseboje, s čemer so dokazali tekmovalci, da odobravajo in razumejo stremljenje po vsestranski izpopolnitvi. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se tekem udeležijo preko 80 tekmovalk, torej število, ki je le redko doseženo na tovrstni prireditvi. Tekme bodo verna slika splošnega stanja lahke atletike v M. S. Z. in bodo dokazale, da razpolaga Sokolstvo s tekmovalci, ki so popolnoma enakovredni onim, vzgojenim pri raznih lahkoatletskih klubih. Na to prireditve je sedaj opozarjamo občinstvo in ga pozivamo, da s svojim posestom pokaže razumevanje za prizadevanje vseh in posameznikov. Vsa bratska društva oz. čete pa opozarjamo, da se točno ravno po navodilih okrožnic in objavah v časopisih. Tekme prično 30. t. m. ob 14. uri, 1. oktobra pa ob 5.30.

Obdavčenje konsumnih zadrug

Prejeli smo: Leta 1930. je finančno ministrstvo izdalo finančnim direktorijam navodilo glede pogojev, ki se jih morajo zadruge držati, če hočejo biti oproščene plaž druge davke (družbenega davka). V teh navodilih je bilo tudi navedeno, da sme zadruga, ki hoče biti oproščena davka, posloovati samo s člani. Čeprav je ta določba štivila trgovino pred nedovoljenim poslovanjem konsumnih in nabavljajnih zadrug z nečlani, le deloma (ker se v številnih primerih prakticira tako, da člani kupujejo blago za nečlane), vendar je obvarovala trgovino vsaj za silo pred splošno konkurenco zadrug pod neenakimi pogoji, država pa je s tem sebi in samoupravam zagisurila vsaj del davčnih dohodkov od trgovskega prometa, ki so zaradi širjenja davkov prostega konsumnega združništva vedno bolj oroženi.

Sedaj pa je menda tudi ta zaščita legalne trgovine postala iluzorna. Državni svet je namreč že lani na konkretno pritožbo neke zadruge, ki je poslovala z nečlani, izdal principielno tolmachenje, ki pravi, da zakon o neposrednih davkih (§ 76.7) tega pogoja (nemreč poslovanja le s člani) ne pozna in da je davčno oblastvo pogrešno tolmachenje zakon, ko je poslovanje z nečlani vzelo za povod obdavčenju z družbenim davkom. Ker je finančna direkcija v Ljubljani ostala pri prvotni praksi, sklicujoč se na to, da poslovanje z nečlani nasprotuje določilom združnega zakona iz leta 1873, so se zadruge pritožile na finančno ministrstvo, ki je bilo glede na omenjeno principielno razsodbo državnega sveta prisiljeno spremeniti svoje dosedanje stališče. V odloku proti pritožbi zadrug od 30. julija t. l. priznava ministrstvo, da združni zakon iz l. 1873. ne odreja izrecno, da bi morale zadruge, osnovane po tem zakonu, omejiti svoje poslovanje na lastne člane, nego je v § 1. samo rečeno, da spadajo pod ta zakon družbe, ki imajo namen s skupnim poslovanjem podpirati gospodarstvo svojih članov, s čemer pa ni rečeno, da bi se poslovanje ne smelo razširiti tudi na nečlane. Zato ima zadruge, ki izpolnjuje pogoje iz čl. 76-7 zakona o neposrednih davkih (to je da člani upravnega in nadzorstvenega odbora po pravilih ne dobijo taktjem in da se rezervni zaklad v nobenem primeru ne sme deliti med člane), pravico do davčne prostosti.

S tem je nastal docela nov položaj, ki nujno zahteva razčiščenja, ne samo v interesu legalne trgovine, ki mora nositi težka davčna bremena, temveč tudi v interesu državnih in samoupravnih financ, zakaj država in samouprave drpajo zn

Kraljestvo mode

Jesenski kostumi

Moderni kostum s kratko, kapriciozno okrašeno jopico, učinkuje posebno mladostno, zato ni čuda, da se je današnji ženi tako priljubljen. Nepriljubljena mladostnost in prožnost telesa in duha so zahteve našega časa, ki se jih trudi izpolnjevati dvajsetletna mladenka prav kakor petdesetletna gospa. Oblika dela človeka, pravi pregovor — prav tako bi tudi držalo; obleka nas dela stare ali mlade! Nedvomno je lep kostum oblačilo, ki ima največ mladostnega čara; ne smel bi torej manjkati v nobeni damski garderobi.

Oblika modernega kostuma je prav različna. Najbolj priljubljene so sicer kratke jopice, vendar pa se nosijo tudi tričetrtinske jopice, ki pristojajo zlasti bolj močnim postavam. Kratke jopice pa se zopet ločijo v tesno se prilagajajoče modele in v modele, ki so pod pasom lahko zvončasti. Letos je deležna največje pozornosti linija ramen in pa učinkovitost rokavov, tako da posvečamo največjo pozornost izdelavi živila, krilo pa je povsem gladko.

Damam za zimo

nudimo največjo izbiro modernega krzna, kakor tudi krznenih izdelkov: boe, pelerine, mufo, jopice in plašče

L. ROT,
krznarstvo

LJUBLJANA,
Mestni trg št. 5

Modni atelje M. Šarc

Dovršeno okusa.

Od kr. banske uprave dovoljeno UČILISČE
damskega krojaštva. Gajeva ulica III., pa-
laca Pokojninskega zavoda. 10307

Velike važnosti je tudi vprašanje tvorila za nove jesenske kostume. Odgovor ni lahek, zlasti ker je izbira prevelika, vendar pa se v načelu odločimo za angorska blaga v sportne svrhe, dočim si nabavimo za popoldanske priloznosti modna blaga v krasnih barvah, ki učinkujejo izrazito gosposko ter vsebujejo mirne, a močne tone. V ta namen so najbolj priljubljena blaga z modernim, vzdržljivim tkivom.

Izredno moderni so tudi baržunasti kostumi, ki žanjejo tem večji uspeh, ker že več let niso bili na modnem programu.

Ko že govorimo o modnih tkaninah, ne smemo pozabiti na nova, s kovinskim niti pretkana blaga, ki so določena predvsem za elegantne popoldanske komplekte. Iz takšnega črnega blaga je zamišljen kostum na naši predzadnji skici. Iz črnega perzianca so izdelani rokavčki na ramenih kakor tudi mala kravata. Jopica je obrobjena z ozko progo iz perzianca in zapeta s krznenimi gumbi.

Naša zadnja skica predstavlja kostum z dolgo jopico iz sivga ali peščenobarvnega modnega blaga, okrašeno z ovratnikom iz črnega sešalca. Sem spada tudi mali mufl iz istega krzna, obrobjen z volančkom iz blaga.

Tigrovi ali leopardovo krzno je letos najbolj moderno. Učinkuje najlepše na zelenih, rdečastih ali rjavih tvojih. Nenavadno aparten je kostum s širokim, ploščatim ovratnikom in malim muflom iz leopardovega krzna (2. skica).

Stoječi, podolgovati ovratnik iz krzna je oblika, ki si jo velja zapomniti. Z enakim krznom obrobimo jopico, povrh si omislamo še majhen mufl in slika elegantnega promenačnega kostuma je gotova! (1. skica.)

Temen kostum, ki ga moremo porabiti ob vsaki priložnosti, je za vsako damo neobhodno potreben. Namestu drugega okrasja si omislamo širok krznen pas, ki je seveda priporočljiv le za vitke postavne in pa okrogel mufl. Tudi velike gube prevlečemo s krznom...

Od leta
1813
odličen
bel žifom.

Modni salon Rozman

DVOJNI TRG 3-II. (poleg univerze)
prodaja kroje od Dln 18.— naprej po izbiri
najmodnejših journalov, kateri so na raz-
polago, ter daje vse nadaljnje informacije
do izgotovitve. 10286

Medeninasti obeski

Ze dalj časa je zlasti za umetnostno
obrt večje važnosti učinkovitost kakšnega
tvoriva, kakor pa njegova vrednost. To
stališče je posebno v današnjih časih vse

hvale vredno, kajti na ta način so tudi naj-
širši sloji v stanju, da si omislijo okusno
okrasje, ki ima navzlic cenenosti umetni-
sko vrednost. Umetna obrt se poslužuje
enostavnih sredstev; letos nam nudi raz-
lične obeske iz medenine, ki predstavljajo
zvezd z močno svilen vrvico učinkovito
in okusno ogrlico (slika).

Nove rokave

v obliki kupice prilegamo k številnim mo-
dnim novostim letošnje jeseni. Ta oblika
rokavov nam oznanja, da se bo umetno

razširjenje postavne premaknilo z ramen
nekoliko nižje. Novo linijo bomo opazovali
zlasti na plaščih in na kostumih in v ob-
liki krznenega okrasja z videzom kupice.
Naša skica predstavlja tak kostum s krz-
nenimi »kupačicami« na zunanji strani ro-
kavov in z modernim krznenim pasom.

**PRISTOPAITE
K AEROKLUBU**

Zdravniška posvetovalnica

Matl. V embrionalnem življenju se na-
hajata oba moda v trebušni votlini in
še tik pred porodom spreminita svoj
položaj navzdol in se nastaneta na pravem
mestu. Včasih se pa zgodi, da eden ali
drugi ali pa tudi oba ostaneta na prvot-
nem mestu in ta slučaj je pri Vašem sinu-
ku. Če se stanje samo ali pa z masažo ne
popravi, je potrebna operacija, ker bi za-
ostali razvoj moda lahko imel posledice v
poznejšem spolnem življenju. Riziko pri
tej operaciji je tako minimalno, da se mo-
ra brezpogojno pripraviti. Operacija ni
kompleksna in se lahko izvrši v vsaki
večji bolnici, tudi v Vašem mestu, in je
najbolje, da se zanjo čim prej odločite, če
je otrok sicer popolnoma zdrav. Paziti je
treba, da ni prehlajen. — Ob tej priliki se
tudi lahko posvetujete s kirurgom zaradi
Vaših nog. Če ste že vse poskusili, bo pač
najbolje, da se izvrši operacija. — Grlo.
Po opisu soditi, imate angino, ki normalno
traja 5-6 dni. Priporočamo Vam notranje
salicilate (Aspirin), izpiranje grla s čajem
(Folia salviae), suhe, tople obkladke okoli
vrata in desinfekcije ustne dupline s pa-
stili (Panflavin, vodikov superoksid
i. t. d.). Oporzamo Vas pa, da pri angini
večkrat nastopijo komplikacije in je, če
se bolezen kmalu ne zboljša, takoj pokli-
cati zdravnika. — E. L. Navedeni recept
(4 hipertenzija na 60. dest. vode) barva
vse organske trvine rjavo in sicer po
eno ali večkratni rabi svetlo ali temnorja-
vo. Če bi postali lasje preveč suhi, nama-
žite jih s orehovim oljem. Predno pa se
odločite za rabo kakšnega barvilnega sred-
stva, ki ga še niste pri sebi preizkusili,
Vam svetujemo, da se poprej preizkusite
barvilo na čopu las. Če ta poskus ne zado-
volji, je vedno lažje, prebarvati ali odstra-
niti ta čop las, kakor pa vse po celi glavi.
— 28 mesecev. Višina 92 cm pri 28 mese-
ci deklici je res malo prevelika, teža pa
malo premala. Vendar si pa zaradi tega
ni treba delati prav nobenih skrbi, če je
otrok sicer popolnoma zdrav. Mere so le po-
vprečne in variacije navzgor ali navzdol
ne pomenijo še ničesar. — I. J. Če ste zo-
per hemoroida že vse poskusili, je pač
najbolje, da se odločite za operacijo, ki je
brez nevarnosti. Bolnico zapustite zapu-
stite lahko že v 8-10 dneh. Pri živčnih bo-
leznih Vam priporočamo kot primes k ko-
pelji preparate, ki vsebujejo ogljikovo
kislinu. Dobite jih v drogerijah. — Pri
slabem spanju se ogibajte posebno zvečer
težkih jedi. Dobro se tudi večerne mlačne
kopeli, čaja piva in pa lahka pomirjeval-
na sredstva. — Jezik. Pri vnetju jezika se
priporočajo ledene kroglice, hladne ob-
kladke okoli vrata in mazanje s 10% jo-
dovo tinkturo, izpiranje ust s kakšnim
sredstvom za desinfekcijo. — M. L. v M.
Dispozicija k nahu, in vnetju vek so
znaki slabokrvnosti, ki v tej starosti (18
let) posebno pri ženskem spolu ni redek
pojav in običajno, ko odraste, tudi prei-
de. Priporočamo Vam, če mogoče, spre-
membo zraka v gorske kraje in krepko
hrano. Notranje pa železo in arzen. Poleg
navadne hrane uživajte sedaj tudi mnogo
sadja, posebno grozdja.

O grozdju

Znano je, da se slabokrvnim, oslabilim
rekonvalescentom, suhim ljudem priporo-
ča uživanje grozdja kot redilno in okre-
pvalno sredstvo, na drugi strani pa za
shujšanje. Kako dejstvo ima torej grozdje.

Pri grozdju je treba razlikovati na eni
strani med mesom in sokom, na drugi
strani strani med lupino in peščico. 100 gr
grozdja vsebuje 0,5 gr beljakovine in 16
do 20 gr ogljikovih hidratov, sladkorju po-
dobnih snovi; redilna vrednost znaša torej
okrog 70 kalorij. Razen imenovanih ka-
loričnih snovi so pa važne tudi minerali-
je, ki se nahajajo v grozdju; bogate so na
kalijskih solev, jako malo pa imajo klor
in natrija. Celnuloze ima 1,20%, jako malo
sečne kisline, veliko pa vinske kisline. Če
se odšteje 10% odpadkov, imata 2 kg na-
vadnega grozdja pri redilni vrednosti 1400
do 1600 kalorij 320-400 gr sladkorja, 10
gr beljakovine, 11 gr vinske kisline in 7
gr mineralnih snovi. Grozdje je torej bo-
gato na ogljikovih hidratih, ima malo be-
ljakovin in soli in je skoraj brez sečne
kisline. Zato se posebno priporoča onim,
ki bolujejo na ledvicah in na srcu. Vendar
je treba pomisliti, da ima grozdje nekako
80% vode, v dveh kg se torej zavzame po-
druzi liter tekočine, kar pomeni precejš-
no obremenitev srca.

Posebno priporočljivo je grozdje pri pu-
tiki (gibt). Pri brezmesni dieti je grozdje
zaradi svojega osvežujočega in dobrega
okusa posebno priljubljeno. Nekateri ljud-
je so pa občutljivi in zaradi vinske kisi-
le se jim rado vname zobno meso. To se

lahko prepreči s tem, da se uživa grozdje
s belim kruhom.

Zaradi visoke kalorične vrednosti je
grozdje v večjih količinah torej izvrstno
redilno sredstvo, če se ga uživa poleg na-
vadne hrane — in tu je odgovor na naše
vprašanje. Če se hoče zrediti se mora to-
rej uživati hrano, ki ima že sama po sebi
dovolj hranilnih snovi (2000 kalorij), s
1-2 kg grozdja se pa normalna potreba
prekorači in pojavijo se okrogla mesta na
vseh krajih in koncih...

Na drugi strani pa se lahko uporablja
grozdje tudi za shujšanje, za moderno li-
nijo... Čim manj se uživa druge hrane,
tem več se lahko poje grozdja. Vse sku-
paj je bilančni problem, in uspeh zavisi od
količine povzžitih kalorij. Tako pride do
pomankanja v hrani. Za shujšanje je tre-
ba celo jemati večje količine grozdja.
Vsled svojih kislin, sladkorja in celuloze
deluje grozdje namreč pospeševalno na pre-
bavo in s tem se zmanjša izkoriščanje dru-
ge hrane. S tem da se odtegne telesu sol
in tekočina, teža telesa.

Bolje je, da se lupine ne jedo, ker za-
pirajo. Kura za shujšanje je ta: zjutraj
namestu zajtrka pol kg grozdja, isto eno
uro pred kosilom, ki mora biti skromno,
isto 2 uri pred večerjo, ki mora biti še
skromnejša. Razen tega se je treba veliko
gibati.

Čiste kure s samim grozdom niso pri-
poročljive. Zato bi bili potrebni 4 kilogra-
mi grozdja dnevno, in take množine ni
mogoče prebiti. Ker vsebuje 1 kg groz-
dja 5 gr beljakovine bi bila taka kura
gladovanje in take energetske kure se sme-
jo izvršiti samo pod zdravniško kontrolo.
Kdor torej ljubi grozdje, se lahko zredi
ali pa shujša, izbrati mora samo pravo pot.

Radio

Nedelja 24. septembra.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30:
Gimnastika. — 9.: Versko predavanje.
— 9.30: Orgelski koncert, izvajal Blaž Armič.
— 10.: Higijensko predavanje. — 10.30:
Pevski koncert gđ. Zupanove in G. Go-
stiča s spremljevanjem radio orkestra. —
11.30: Koncert slov. kvinteta Korošcev iz
Borovlj. 12.: Čas poročila plošče. — 16.:
Kmetijska ura. — 16.30: Koncert pev. zbor-
a Cankar. — 17.30: Plošče. — 20.: Schu-
bertova ura; Samospevi ge. Slivčeve, radio
orkester. — 21.30: Čas, poročila. — 21.45:
Valčkova ura (plošče). — 22.30: Radio jazz.

Ponedeljek 25. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45:
Dnevne vesti. — 13.: Čas, plošče, borza. —
18.: Gospodinska ura. — 18.30: O naših
strojnicah. — 19.: Plošče. — 19.30: Gleda-
lišče kot umetnost. — 20.: Večer ruske
glasbe: Tamburaški orkester, samospevi
ge. Assejeve in G. Popove, radio orkester.
— 22.: Čas, poročila, ruska glasba na plo-
ščah.

BEOGRAD 16.: Orkester. — 19.: Narod-
na glasba na ploščah. — 20.: Klavirski kon-
cert. — 20.30: Puccinijeva opera »Tosca«
na ploščah. — Lahka godba. — ZAGREB
12.30: Plošče. — 20.30: Beethovenove sim-
fonije na ploščah. — 21.30: Lahka glasba.
— 22.40: Godba za ples. — PRAGA 19.10:
Koncert iz Brna. — 19.55: Godba na pi-
hala. — 21.05: Prenos iz Brna. — RRNO
19.10: Koncert orkestra balalajk. — 19.55:
Godba na pihala. — 21.05: Slike z dežele.

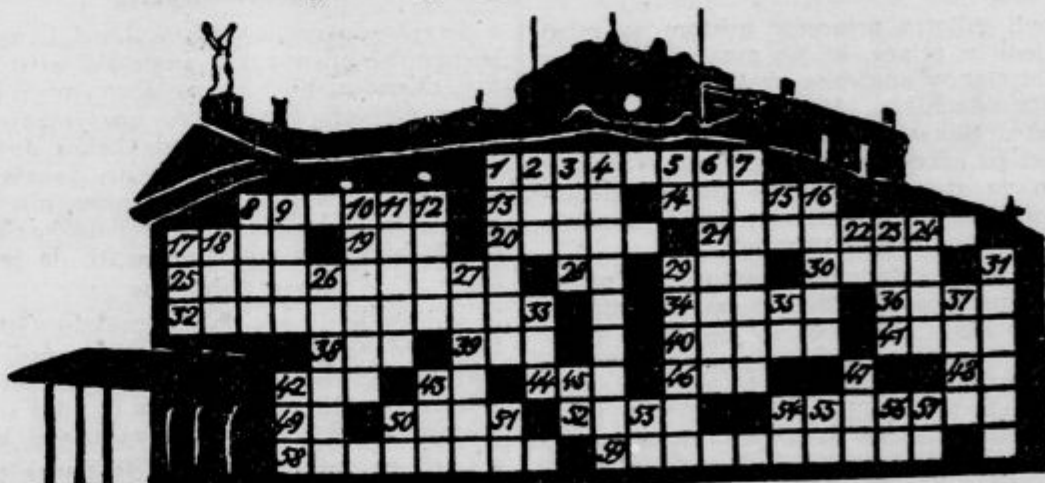
PRISVEM

TRIOIRON-CIVI!

priljubljen
vsega
a reprodukcija bo
odlična!

— VARŠAVA 17.15: Koncert solistov. —
18.35: Lahka glasba. — 20.: Ponchielli-
jeva opera »La Gioconda«. — 22.45: Plesna
glasba. — DUNAJ 12.: Lahka godba. —
15.55: Pevski in klavirski koncert. — 18.55:
Prenos Wagnerjeve opere »Tannhäuser« iz
gledališča. — Plošče. — BERLIN 20.05:
O tabaku in kadilih. — 20.55: Večer mo-
dernih skladateljev. — Plesna glasba. —
KÖNIGSBERG 20.05: Brahmsove skladbe
za pevske zборе. — 20.50: Slušna igra.
MUHLACKER 20.: Večer Brahmsove glas-
be. — 21.: Zabaven program. — 22.20: No-
čni koncert iz Lipskega. — BUDIMPEŠTA
17.30: Koncert na citre. — 20.15: Koncert
godalnega kvarteta. — 21.30: Lahke glas-
be. — 22.45: Pesmi. — 23.15: Jazz. —
RIM 17.15: Vokalni in instrumentalni kon-
cert. — 20.45: Večer lahke glasbe.

Križaljka „Operno gledališče“

Vodravno: 1. Verdijeva opera, 8. posled-
nica udarca, 13. številu, 14. morski ptič,
17. delo v prozi, 19. besedica o bodočnosti,
20. moderen izum, 21. Savinova opera, 25.
Rimskega-Korsakova opera, 28. vzklík bo-
lečine, 29. glas, 30. Boitova opera, 32. Hu-
bayeva opera, 34. gibanje krvi, 36. franco-
ski cirkus, 38. delitev, 39. nočno zabavi-
šče, 40. Bellinijeva opera, 41. kraj v Pale-
stini, 42. reka v Rusiji, 43. kazalni zamek,
44. kovina, 46. papiga, 48. pritrdilnica, 49.
časovna kratica, 50. Wagnerjeva opera, 52.
del rastline, 54. Wagnerjeva opera, 58.
Wallacejeva opera, 59. Szymanowskega
opera.

Navpično: 1. Gotovčeva opera, 2. žužel-
ka, 3. Skupina živali, 4. del kopalnice
opreme, 5. prejšnja upravna kratica, 6.
Smetanova opera, 7. Straussova opera, 8.
določena količina, 9. sodnik v podzemlju
po grškem bajeslovju, 10. Weberjeva ope-
ra, 11. D' Albertova opera, 12. sklep mo-
litve, 15. pesnitev, 16. denarni zavod, 17.
Försterjeva opera (in Lehárjeva opereta),
18. življenje v spanju, 22. osebni zamek,

23. visočje v Aziji, 24. krajevni prislov, 26.
Straussova opera, 27. gibalni organi, 29.
skladba, 31. Verdijeva opera, 33. francoska
narod. junakinja, 35. enota upora pri elek-
triki, 37. Verdijeva opera, 42. produkt go-
renja, 43. Mozartova opera, 45. zemlja, 47.
uradno potrjeno, 50. osebni zamek, 51. šte-
vilo, 53. kratica pod podpisom, 54. glasbe-
na kratica, 55. grška črka, 56. povratni za-
imek, 57. kratica.

Rešitev križaljke „Naš mali“

Vodravno: 2. Sos, 4. ep, 5. od, 7. in 9.
ro, 10. a, 11. Roma, 15. opat, 16. seko, 17.
at, 19. si, 20. Krk, 24. dom, 26. ar, 27. uk,
29. mi, 30. os, 31. ro, 32. ar, 33. ob, 35. as,
37. so, 39. in.

Navpično: 1. up, 2. so, 3. oda, 4. Eid, 6.
mir, 8. nos, 11. rosa, 12. opet, 13. mak, 14.
Atos, 18. Mimi, 21. ra, 22. krava, 23. hura,
25. as, 28. koren, 33. os, 34. bor, 36. so,
38. fi.

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Svetovna razstava v Chicagu je vendarle
dobila svojo šahovsko senzacijo. Ideje,
prirediti velik mednarodni mojstrski tur-
nir, je bila sicer že zgodaj pokopana. Časi
so zanjo prekritični! Uresničila pa se je
druga. Posrečila se je prireditel, kakršne
svet še ni videl, kratka sicer, toda pre-
senetljiva.

Svetovni prvak dr. Aljehin je 16. julija
v Chicagu odigral »slepco« simultanko celih
32 partij. To je ogromen uspeh. Svetov-
ni rekord. Doslej je bila slepa simultanka
29ih partij višek. Aljehin sam ga je pred
leti dosegel v Parizu.

Ne, da bi gledal na šahovnice, je Alje-
hin tedaj odigral 32 partij! Potreboval je
zanje 12 1/2 ure. Imel je dva odmora med
igro, ki sta skupaj potrosila poldrugo uro.
Končno je zmagal 19krat, remiiral 9krat.
Zgubil je samo štiri partije.

Poročila pripovedujejo, da je Aljehin 8.,
16., 24., in 32. partijo otvoril s 1. c2-c4.
Razsekale je tedaj vrsto šahovnic na štiri
enake dele. V prvih treh oddelkih je za-
čel igro s potezo 1. e2-e4, četrti odde-
lek je otvarjal s 1. d2-d4.

Zanimiv sistem! Očividno si je prvak
ustvaril ogrožje, ki mu je pomagal v spo-
minu ločevati igro od igre. Toda kaj po-
meni to. Obdržati v glavi 32 pozicij, ki se
trajno menjavajo, zapomniti si mesto vsa-
ke figure — s početka jih je bilo 1024! —
kombinirati in opazovati v duhu nakane
32ih nasprotnikov, to je ogromna, čudovi-
ta reč.

Šahistom se bo tudi honorar zdel ogo-
romen. Aljehin je za svojo produkcijo do-
bil 1000 zlatih dolarjev. Nedvomno lep ho-
norar. Toda rokoborci dobe brez primere
več. Duševna borba je očividno dokaj
manj vredna. Tak je pač naš žalostni svet.

Aljehin napoveduje svojo udeležbo na
letošnjem božičnem turnirju v Hastingsu.
Pred osmimi leti je bil zadnjič tam. Ta-
krat sem tudi igral. Od devetih možnih
točk sva jih oba dosegla 8 1/2. Delila sva
prvo in drugo nagrado.

Madžarski vemojster G. Maroczy je že
prekoračil svoje 60. leto, pa vendar igra
kakor mladenič. Lani je v Sliacu napadal
ogrovito in energično kakor pred štiride-
setimi leti. Letos poleti se je v holand-
skem turnirju, v kopališču Scheveningen,
imenitno odrezal. Naslednja partija priča
zgovorno o njegovi svežosti in čilosti.
Beli: G. Maroczy. Črni: A. W. Hamming.

1. e2-e4 e7-e5
2. Sf1-f3 Sb8-c6
3. Lg1-b5 — —

Maroczy pozna špansko otvoritev kakor
malokdo.

3. — — a7-a6
4. Lb5-a4 Sg8-f6
5. d2-d3 d7-d6

To so starodavne reči. g7-g6

Črni igra preveč staroversko. Dandanes
vemo, da je 6. — — Lf8-e7 boljše
poteza.

7. h2-h3 Lf8-g7
8. 0-0 — —

Igra je zelo zaprta. Kralju se prav za
prav nikamor ne mudi. Duhu igre ustreza
tu manever Sb1-d2-f1-g3. S polja f1
ima skakač tudi pot na e3 odprto. Rokada
pa jemlje polje f1.

8. — — 0-0
9. Lc1-e3 Kg8-h8

Črni se boji zamenjave lovcev na g7:
Dd1-d2, Le3-h6 itd. Na 10. Dd1-d2 ho-
če igrati Sf6-g8. Zato odmika kralja.

10. Sb1-d2 Dd8-e7
11. d3-d4 Le8-d7
12. d4xe5 — —

Maroczy hoče na drug način ubiti lovca
na g7. Črn kmet naj stopi definitivno na
e5, ne da bi mogel proč. Zapiral naj bi
tam diagonalo h8-a1.

12. — — Sc6xc5

Očividno vidi črni nasprotnikove želje.

13. Sf3xe5 d6xe5

Torej ne? Dosledno bi bilo Dc7xe5.

14. La4xd7 Sf6xd7

15. Dd1-b3 — —

Napad na daminem krilu je v španski
partiji nenavaden. Maroczyju se vendarle
posreči.

15. — — b7-b6
16. Tf1-d1 f7-f5
17. f2-f3 — —

Seveda ne jemlje beli na f5, ker bi si-
cer kmet na e5 in z njim lovec na g7
zopet oživel.

17. — — Tf8-e8

18. Dd3-c4 Sd7-f8

19. Sd2-f1 Te8-d8

20. Td1xd8 De7xd8

21. Dc4-e2 Dd8-c8

Črni škili na b5.

22. De2-c4 De8-d7

23. a2-a4 f5-f4

24. Le3-f2 Lg7-f6

Ujetnik leze iz ječe.

25. Ta1-e1 — —

Trdnjava bi šla rada preko e2 na d2.

25. — — Kh8-g7

26. b2-b4 Dd7-f7

Črni ima že precejšnje težave.

27. Dc4-c6 Ta8-d8

28. Dc6-b7 Td8-d3

Vsak svojega!

29. Db7xa6 Td3xc3

30. a4-a5 — —

Ta kmet

Iz življenja in sveta

Najmlajše evropsko morje

Zgodovina Vzhodnega morja — „otroka“ ledne dobe

Baltsko ali Vzhodno morje je najmlajše evropsko morje. O tem nas prepriča že preprost pomislek. V ledni dobi so segali skandinavski ledeniki do srednje Nemčije in so pokrivali tudi ozemlje današnjega Balta. ki ga tedaj ni moglo biti. Pred ledno dobo pa je bilo to ozemlje

kopnina.

Sele po predzadnjem navalu skandinavskih ledenikov v severno Nemčijo, t. j. poteri, ko so se že spet umaknili, je vdrla morje prvič v ozemlje severne Nemčije, zapadne Prusije in Poznanja. To je bil dosti manjši predhodnik današnjega Balta, ki je pa izginil, čim so v zadnji ledni dobi navalile spet ogromne mase skandinavskega ledovja v severnomorjsko nižavo in jo pokrili več nego 1000 m na debelo (na podoben način je od ledenikov danes pokrit na primer Groenland).

Ko so se ti ledeniki spet začeli umikati, je nastalo iz njihovih talečih vodovij ogromno celinsko jezero, ki je bilo dosti večje nego sedanji Balt. Zgodovina tega jezera, nastop njegove favne in flore je ostala zabeležena tako rekoč za vsa poudelna leta kakor pri letnih krogih dreves

v plasteh usedlin,

ki so se ustajale na njegovem dnu. Poleti so bile usedline večje in bogatejše, pozimi finije, kar se da ugotoviti še danes. To tako zvala Baltsko ledno jezero, ki je bilo sladkovodno, je nastalo nekako v 15. tisočletju pred našim štetjem. Južno obrežje mu je bilo nekaj severneje nego danes, severno je tvoril južni rob skandinavskega ledovja. Pod vplivom čedalje toplejšega podnebja se je ledni rob čedalje bolj umikal in nekako okrog l. 9100. je Baltsko ledno jezero doseglo svojo največjo površino. Segalo je deloma tudi preko južne Švedske in na vzhod do današnjega Oneskega in Ladoškega jezera. Na zapadu je imelo bržkone skozi Veliki Belt

iztok v ocean,

kajti njegova gladina je bila precej višja od oceanske.

Tako je ostalo kakšnih 600 do 700 let, ko se je začel ledni rob pomikati še bolj nazaj. Okoli l. 8000. je dobilo jezero mahoma nov iztok v ocean preko južne Švedske in njegovo vodovje se je razlilo v takšni množini in s tako katastrofalno naglico proti Kattegatu v ocean, da se je njegova gladina v nekoliko mesecih znižala za 30 metrov, dokler ni postala enaka gladini oceana. S tem je dobilo slano vodovje dostop vanj

in jezero je postalo »morje«.

Pijanci, lenuhi, pirati in zaslužnevalci v državi mravelj

Zanimivo predavanje angleškega učenjaka

Na letnem zborovanju Britske družbe za popeševanje znanosti je imel sloviti učenjak prof. Julian Huxley duhovito predavanje, v katerem je primerjal mravljo in človeka.

Ce je kralj Salomon postavil lenobam mravljo za vzgled, je zagrešil nevarno zmotno. Človek, ki proučuje mravljo brez pred-sodkov, bo našel v njeni državi greh v največjem razcvetu. Kakor ljudje so mravlje n. pr. vdane pijačevanju. Za kapljico sladkega soka, ki ga dobivajo od določenih žužkov, so pripravljene žrtvovati celo svoje potomstvo. Če je njihov gnezdo v nevarnosti, bodo najprvo rešile te parazite, šele potem se bodo brigale za svoja jajčeca. Neke vrste mravelj so pravi trgovci s sužnji. Na velikih ekspedicijah si naberejo drugih mravelj oz. njihovih jajčec in prisilijo ujetne kreature, da delajo zanje. Druge mravlje so pravi nomadi in se preživljajo z razbojništvom.

Mravljijsko občestvo je v nekaterih ozirih zelo podobno človeškemu občestvu, saj po-

ki je ostalo takšno kakšnih 400 do 500 let. Kopnina, ki je ni težila več ogromna ledna skorja, se je začela potem dvigati, morje je izgubilo zvezo z odprtim oceanom in je postalo spet veliko celinsko, sladkovodno jezero. Bilo je tudi dosti večje od današnjega Vzhodnega morja. Imelo je manjše iztoke v Kattegat

V naslednjih stoletjih se je zgodilo, da so se stali ogromne celinske ledne mase, ki jih je ostavila ledna doba, tudi po ostali zemlji in oceansko vodovje se je zvišalo za več nego 50 m. 5000 let pred našim štetjem je zato preplavilo nizke pragove danskih sundov in vdrla v kotlino Baltskega jezera, ki je postalo spet slano morje. Tokrat dokončno. Nastalo je Baltsko morje, ki je imelo kakšnih 1000 let pozneje največjo razsežnost in največjo slanost, potem pa se je začelo zaradi vzdigovanja skandinavskih in finskih tal spet ožiti, dokler ni doseglo okrog l. 2000. pred našim štetjem, ob začetku bronske dobe, v vseh bistvenih potezah

današnja oblika

in se spremenilo zaradi zožitve danskih sundov, ki so ga vezali z oceanom, v polsano (ali polsladko) morje.

Prav tako pestra in spremenljiva kakor zgodovina tega morja je bila zgodovina njegove kopne okolice. Okrog l. 15.000. je bilo to povsem arktično ozemlje z ledeniki, tundrami in podobno. Samo na zaščitenih krajih so se razprostirali manjši gozdovi brez, ki so se začeli okrog l. 8000. z izboljšanjem podnebja hitro širiti obenem z borovjem. 1000 let pozneje je dalo razsežno leščevje tem deželam značilno potezo in takrat se je

človek priselil

na Finsko in v Skandinavijo kot nosilec kulture iz stare kamnite dobe. Od l. 6000. so se začeli razširjati gozdovi z mešanim listnatim drevjem, podnebje je bilo kakšnih 6000 do 7000 let toplejše nego danes. Nova človeška plemena so prihajala z višjimi kulturami v te kraje, med njimi okrog 3500. od zapada zanimivo ljudstvo, ki je postavljalo dolmene, »ajdovske grobove«. Ob začetku bronske dobe so prišli tudi prvi Arijci, predniki današnjega belega plemena, Kelti in drugi, pozneje Germani, ki so obvladovali te zemlje v dobi železa. V zadnjem tisočletju pred našim štetjem. Ob tem času se je podnebje poslabšalo, rastlinje in živalstvo je začelo prožiti sedanjo sliko, prihajala so nova plemena, med njimi Slovani, in vsa nadaljnja zgodovina Balta in njegove okolice nam je znana.

zna kakor to služabnike, uporabljala otroka za delo, se bojuje, se bavi s poljedelstvom in ima svoje strogo ločene razrede kraljev in kraljic z rezervnimi kralji in kraljicami, velikih in malih vojakov, delavcev. Vojaki in delavci so brez spola. Neke mravlje redijo domače živali, gojijo rastline, se spreminjajo v žive lonce medu.

No, poleg velikih slinosti pa obstoji temeljna razlika v tem, da so se mravlje v svojem razvoju ustavile že pred desetimi milijoni let, kakor nam kažejo mravljijske fosilije, dočim je človek šele ob začetku razvoja. Mravlja se ničesar ne uči, vse, kar dela, dela instinktivno in po programu, ki ji je določen že od rojstva. Postane že z rojstvom delavka, vojak, »kraljica« in ne dela vse življenje nič drugega. Človek se mora svojega posla sicer učiti, a si ga lahko izbira in poleg tega ima neomejeno možnost za napredovanje. Zaradi takšnih temeljnih razlik ne bo rod mravelj nikoli izpodrinil človeškega rodu.

Pojedina med kralji in zločinci

Vsako leto enkrat priredi »Madame Tussaud« v Londonu pojedino, na katero povabi samo po nekaj izbranih gostov. Ta pojedina se vrši sredi junakov svetovne zgodovine in med največjimi zločinci človeškega rodu.

Sredi gljotin prinesejo gostom na mizo predjed in pijačo, ki jih gosti poučijo v družbi članov angleške kraljeve rodbine in drugih odličnikov. Med njimi sede n. pr. Bernard Shaw, Shakespeare in Napoleon. Desert pa servirajo kar v sosedni sobi, kjer visijo na stenah odsekane glave justicijskih zločincev, v kotih pa čepijo strašne postavbe banditov in roparjev.

Kdo je ta »Madame Tussaud«, ki prireja te grozljive pojedine, se bo zdaj marsikdo vprašal? Le počasi! »Madame Tussaud« ni nobena ženska, ampak zavod z ženskim imenom, institut, ki hrani voščene figure slavnih ljudi tega sveta. V kabinetu Tussaud najdeš vsakogar, ki se je kakorkoli proslavil, bodisi z dobrimi ali s slabimi čini. Tu sedijo državni poveljci, zločinci, najvišje vrste in figure kraljev in kraljic delajo družbo izrodikom, ki jih je kdaj obšlo solnce na zemlji.

Ženska potomka Newtona

V newyorškem patentnem uradu deluje že dalj časa Elizabeta Jana Newton. Zaposlena je v strojnem oddelku ter ima nalogo priporočati ali odkloniti vloge zaradi izumov ali njihov izboljšav.

To samo na sebi ne bi bilo nič posebnega, posebnost pa je to, da je ta ženska daljna sorodnica sirisa Isaaka Newtona, ki je prvi postavil zakon o težnosti. Elizabeta Newtonova je tudi izurjena risarka. Študirala je na univerzi ter je bila profesorica matematike na visoki šoli v severni Karolinji. Njen predstojnik pravijo, da so izredno zadovoljni z njenim delom, ker je Newtonova zelo spretna in se razume posebno na probleme zgrevanja v motorjih.

Spomenik prvemu kadilcu

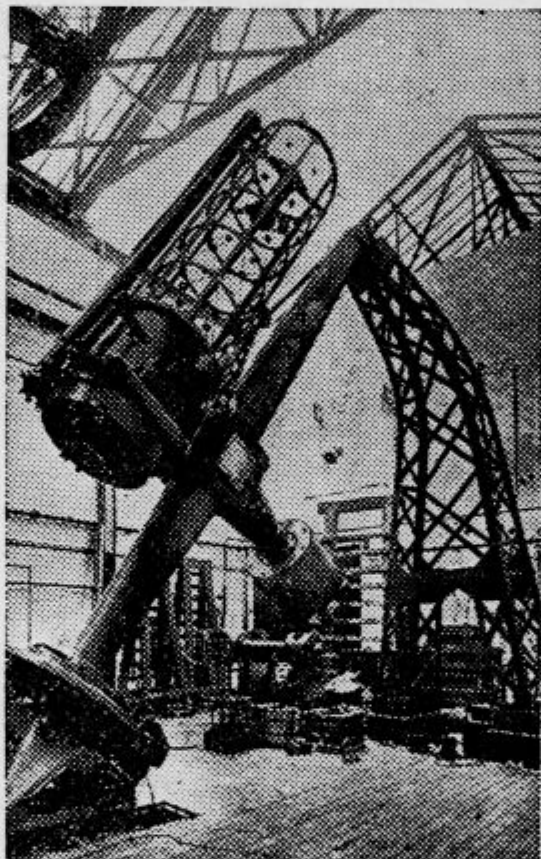
Rodrigo Diego de Jerez je bil, kolikor se da zgodovinsko ugotoviti, prvi kadilec v Evropi. Spremljal je Kolumba na njegovih potih v Ameriko in je na otoku Gvanahani opazoval domačine, ki so kadili v koruzne liste zavite liste tobaka. To kajenje je imelo pomen žrtvovanja solnčnemu bogu. Po koruznih listih, ki so jih imenovali »tabakos«, je dobil tobak svoje ime, ko so ga okrog l. 1560. prinesli na špansko.

De Jerez je bil prvi možakar, ki je v svoji domovini kadil tobak. Tedaj ni zbuhal samo senzacije, temveč tudi strah in grozo. Njegovi rojaki so menili, da ga je hudič obsedel, ker drugače si niso znali razlagati oblikovnega dima iz ust in nosa. Zaprli so ga v ječo, kjer je dolga leta premišljeval o tem, da-li je kajenje bogokletstvo ali ne. Med tem je prišlo na španskem v navado tudi njuhanje, ki so ga v 17. stoletju prinesli duhovni celo v Rim. Dosti pozneje se je iz španije razširilo kajenje in tudi pitje tobaka po svetu. V Franciji imajo še danes cigarete, ki so namestu v papir zavite v tenke, nalašč za to pripravane koruzne liste rumenkaste barve.

Španska vlada je pred kratkim v spomin prvemu evropskemu kadilcu naročila nekemu kiparju, naj izdelal njegov spomenik. In ta spomenik so odkrili te dni v mestu Ayamontu.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespanju, utrujenosti, pobotosti, tesnobi, imamo v naravi »Franz Josefov« grenčič domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi takoj preženemo. Sloviti zdravnik priznava, da učinkuje »Franz Josefov« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Največji teleskop

V zvezdarni v Greenwichu so postavili teleskop z zrcalom v premeru treh čevljev

Lord z dvema ženama

Zanimivo življenje, prilike in neprilike angleškega plemenitaša

Lord Langford je nedavno prisegel pred londonskim sodiščem, da ne more plačevati svojih ločenih ženi dveh funtov tedenskih alimentov. Sodišče je dalo lordu na razpolago, da

dokaže svojo trditve,

kar je tudi storil, tako da se je moral končno zavezati vsaj na deset šilingov alimentacijskega prispevka na teden. Ker pa je lord v takšnem gnetnem položaju, da ne more niti tega plačati takoj, mu je sodišče odobril odlog po sporazumu da bo plačeval svoji ločeni ženi samo dva šilinga na teden.

Ta sodni intermezzo je prav zanimiv dogodek

v Langfordovem življenju. Lord Langford je namreč eden prvih angleških aristokratov. Vendar bi bilo napačno misliti, da nima ničesar. Nasprotno, ima imenja, ki meri nad tisoč orlov, toda kakor povsod, zemlja tudi na Angleškem ne donša danes nobenih koristi in lord nima niti toliko, da bi lahko plačal državi davke. Tako mu je bilo prav lahko dokazati, da je brez dohodkov

in sodišče je njegov dokaz sprejelo. Grofica Langfordova pa se je morala zaradi pomankanja sredstev vdiniti v neki londonski restavraciji za natakarico in zdaj streže gostom ter si s tem služi vsakdanji kruh.

Lord pa tudi ni imel in še danes nima zavidljivega položaja. Pred dvema letoma je umrl njegov starejši brat, ki je podedoval posestvo po očetu. Po njegovi smrti je postal dedič lord Langford, ki je bil dotlej v Avstraliji, kjer je živel v tako

bornih razmerah,

da si je moral služiti kruh kot cowboy. Vest o bratovi smrti ga ni prav nič razveselila. Vedel je namreč, da se živi v Evropi danes slabše kakor v Avstraliji. Morda se ne bi bil vrnil lord nikoli več v Evropo, da ni našel v Avstraliji

ženske,

ki ga je šilila ter ga končno tudi prisilila, da je šel v London po lordsko čast. Njemu ni bilo nič do nje, njegova žena pa je naravnost brenčela na nje, čeprav ji je moč dopovedoval, da ne bo imela ničesar od tega.

Toda še nekaj drugega je bilo, kar je lord Langforda zadrževalo na avstralskih tleh. Pred leti se je oženil v Evropi ter se ločil od svoje žene, v Avstraliji pa si je

Vsako, ki dobro slepari, pride na svoj račun

Nova raziskovanja prof. Voronova

Obisk njegove opičje farme — Iz opic: zdravilo proti raku?

O gradu Grimaldiju pri Mentonu, kjer ima prof. Voronov svojo znamenito »opičjo farmo«, smo pred nedavnim že obširneje poročali. Ob tej priliki smo tudi povedali, da se prof. Voronov ta čas ne bavi več toliko s problemom pomlajevanja, ki ga je napravilo slavnega po vsem svetu, kolikor z raziskovanjem drugega problema, ki človeštva ne zanima skoraj nič manj, z raziskovanjem raka.

Dejansko so danes, razen mladičev, vse opice, ki jih redi znameniti učenjak na svoji farmi, inficirane s klicami najstrašnejše bolezni, bolezni raka. Na zunaj jim tega ni še nič videti in bo trajalo še najmanj leto dni, da bo mogoče kontrolirati posledice teh eksperimentov, o katerih pa prof. Voronov prav nič rad ne govori, zlasti pa ne v takšnem smislu, da bi dajal kaj upanja za odkritje nove metode, ki bi dokončno odpravila to bolezen s sveta. Nekega novinarja, ki ga je pred kratkim posetil v njegovem gradu, je prof. Voronov na vprašanje glede bistva njegovih eksperimentov zavnil, da mu baš o tem ne more ničesar povedati.

»Ničesar ne morem obljubiti, dokler ne vem, da bo res dobro.« je dejal sloviti po-

NEKAJ ZA VSE

Odrasla oseba potrebuje, da se nasiti, dnevno povprečno 1800 g pripravljene jedi, pri pretežno rastlinski in nemastni hrani pa 2500 do 3000 g.

Sivo mreno imenujemo tisto očesno bolezen, pri kateri postane očesna leča motna, tako da žarki ne morejo več pravilno skozi njo. Bolezen se pojavlja običajno v starosti in po ranah na leči ter zadeva eno samo ali obe oči. Razvija se v splošnem zelo počasi in se končuje s slepoto. Edina pomoč je operacija, to je odstranitev oboje leče. Po operaciji je treba nositi posebne, debele naočnike, a človek z njimi le vidi — kar je tudi glavno.

Nauk o stanicah je utemeljil 1838. Schelder za rastline, 1839. Schwann za živali. Mehurčki od mrlice na ustnicah so znak infekcije. V tem stadiju uporablja proti njim cinkov prašek ali smukec, ko se okraščijo pa borov vazelin in cinkovo mazilo.

našel novo družico. To ga je peklo, da se dolgo ni mogel odpraviti na pot v Evropo. Toda

ženska ničemurnost

doseže vse. Tako je dosegla tudi lordova avstralska žena, da se je napotil njen mož čez morje po čast in po svojo nesrečo.

Čim je namreč dospel lord Langford na evropska tla, da je njegova prva žena naznanila oblasti zaradi

dvoženstva.

In huda bi mu bila predla, da ni slučajno bil lord ter kot takšen imel pravico obravnavati svoj slučaj pred posebnim odborom lordske zbornice. Vrana vrani ne izkljuje oči, veli pregovor, in tudi lordi so si med seboj prizanesljivi. Zadeva z bigamijo je torej prišla pred sodišče lordov in to je stvar

prizanesljivo

rešilo, posebno, ker je lord dokazoval, da je bil prepričan, da njegova prva žena več ne živi.

Takoj nato pa je moral pred sodišče zaradi alimentov. Šel je tja in se predstavil v raztrgani obleki.

Debelo so gledali sodnik, kakšen človek je to in se niso mogli načuditi, ko se jim je predstavil. Toda tudi to nevšečnost je lord poiasnil sodnemu dvoru.

V Avstraliji se je bil seznanil s Heleno Schielovo, ki je bila prepričana, da je lord ne samo zlahten človek no svojem rodbinskem blagorodju, ampak tudi po svojem gnetnem položaju. Lord pa se je nasprotno varal, ko je menil, da je njegova nevesta silno petična ženska. Po poroki se je izkazala

obojestranska prevara.

Zdaj so napačili za obubožanega lorda hudi časi. Moral se je preživljati na najokrutnejše načine. Bil je cowboy vozil se je kot mornar po morjih, prenašal je tovore v pristanišjih itd. Slednjič je prišla vest o smrti njegovega starejšega brata in zopet je bila ženska, ki je

usodno posegla

v njegovo življenje: te ga poslala v Evropo po čast in denar. Toda razen lordskega naslova ni našel lord Langford v Evropi nič in zdaj mu ne preostane drugega, kakor da se pojavi v capah med lordi v angleški zbornici ali pa da se ga usmili kakšno tonlo srce ter mu kupi vozovnico do Avstralije, kamor se želi vrniti v najprimitivnejše življenje.

mlajevalec. »Morda se bo izkazalo, da nismo šli po pravi poti. A kakšna odgovornost je v tem, vzbujači v milijonih trepečih ljudi upanje, ki se potem ne more izpolniti. Se spominjate primera tistega ameriškega profesorja, ki bi ga njegovi pacienti skoraj linčali, ker je zmotno, čeprav v dobri veri, trdil, da je našel pravi način za ozdravljenje raka? Na zadnje se je izkazalo, da je bil ozdravil samo osebe — ki sploh niso bile nikoli bolne za rakom, dočim je bil napram pravim bolnikom seveda brez pomoči. A kakšno razočaranje je zavladalo med tisoči bolnikov, ki so prišli iz vseh dežel sveta k njemu in so ugotovili, da ne ve nič več nego vsi ostali zdravniki!«

O svojih eksperimentih z rakom profesor Voronov torej ne govori rad. Obiskovalcu je povedal le to, da mu je uspelo ugotoviti fiziološke okoliščine, v katerih se rak razvija. Obolenje nekaterih opic je pokazalo, da je na pravi poti, a to je še premalo, da bi mogel napraviti točne sklepe. Njegove opice so doslej tako rekoč še principialno inficirane, a še nič ne ve, kako bodo na infekcijo reagirale. Če bodo pa eksperimenti imeli uspeh, tedaj bo znanost prišla velik korak naprej, kajti opice so med vsemi živalmi človeku najbližje in rezultati z njimi veljajo skoraj v isti meri tudi za človeka, na vsak način pa so zanesljivejši nego rezultati z morskim prašički, mišmi in drugimi nižjimi živalmi.

»Kaj pa vaši eksperimenti s pomlajevanjem? Ali ste jih popolnoma opustili?« je vprašal obiskovalec.

V tem področju eksperimenti sploh niso več potrebni, je odvrnil prof. Voronov. Ugotovili so vzroke nekaterih prejšnjih neuspehov in jih odpravili, s tem pa je stvar rešena. V zadnjih časih so namreč odkrili, da ima pri pomlajevalnih operacijah veliko vlogo krvna skupina. Opica, ki ji odvzamejo žleze, in operiranec morata pripadati isti krvni skupini, drugače učinkuje kri druge skupine kakor strup. Opice se delijo po novejših ugotovitvah isto tako v štiri glavne krvne skupine kakor človek, težava je le v tem, da pripadajo posamezne vrste samo nekaterim teh skupin, druge pa drugim in da je treba poskati iz vsake vrste primerne eksemplare, kajti drugače njihove presajene žleze ne dobe prave hrane in odmrejo. S tem pa so dobile pomlajevalne operacije tudi svojo pravo podlago, na kateri ne morejo ostati brezuspešne.

V ostalem je s pomlajevalnimi operacijami žensk, ki so dolgo časa kazale najmanj uspeha, nekaj podobnega. Razen na isto krvno skupino, so ugotovili, je treba paziti tudi na to, da se presadija razen jajčnika tudi obe stranski žlezi, tiroidna in piluitarna žleza. Odkar operirajo na tej podlagi, ni nobenih neuspehov več. Po vsaki operaciji se javi simptom, ki je najbolj odločilen kot dokaz za resnično pomladitev: tudi menstruacija, ki je operiranka že dolgo ni več imela, se po operaciji znova vrne.

ANEKDOTA

Premiera Wedekindove drame »Hidalla« v Monakovem je izzvala strašen škandal. Ljudje so rjoveli, cepetali z nogami in žvižgali za stavo. Vendar je ravnatelj Stollenberg odredil, naj se igra ponovi tudi drugi večer. Le malo ljudi je prišlo k predstavi in ko so tudi ti pričeli žvižgati, je stopil Wedekind, ki je igral glavno vlogo, k robu odra ter zavpil s pretečim glasom: »Pazite se, gospoda! Danes imamo igralci večino!«

VSAK DAN ENA

Kratek spomin
»Moj Pavel zmerom pozabi na dan najine poroke.«
»Kako to? Kdaj pa je bila poroka?«
»Morala bi biti že zadnji predpust!«

Gospodom za jesen

nudi izvrstna oblačila, zlasti površnike, trenchcoate, raglane ter veliko izbero blaga za obleke, kakor tudi že izgotovljene obleke in po meri najceneje

DRAGO SCHWAB
Aleksandrova cesta

Pod varstvom »matrone«

Redka slika iz neke ameriške ženske jet-nišnice. Paznica, ki jo nazivajo »Ameriki« matrone, pelje novo prebivalko v njeno celico

Cena malim oglašom

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova Din 5.— Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se računava nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kama«, »Auto-motor«, »Kapital«, »V najem«, »Posete«, »Lokalni«, »Stavbeni odda«, »Stroje«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živila«, »Obični in Lesa« ter pod rubrikama »Trgovski potniki in Zasluzke«, če se z oglašom nudi zasluzke, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zasluzke ali službe, plača se

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znakah

vsako besedo 50 par. Pri vseh oglaših, ki se računajo po Din 1.— za besedo, se računava enkratna pristojbina Din 5.— za štiro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za štiro ali za dajanje naslova pri oglaših, ki se računajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—

Najmanjši znesek pri oglaših po 50 par za besedo, je Din 10.— pri oglaših po 1 Din za besedo po Din 15.—

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ostroga jih je vpelati v pisnu obremen s naročilom.

Politehnični institut v Parizu

Jugoslovenska sekcija

Višja tehnična šola pismenega pouka v jugoslovenskem jeziku vpisuje vsakodnevno za poklice

MONTERJEV, NADZORNIKOV, POMOČNIKOV INŽENJERJEV IN INŽENJERJEV

v elektro-strojnem in stavbno-arhitektonskem odseku. Za vsa pojasnila in brezplačen program pouka se obrnite na naslov: Institut Polytechnique 53 ter Bd. Suchet, Paris (16e). 94

Službo dobi

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (1)

Krojač
na telovnike dobi delo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36094-1

Mizarski pomočnik
ki ni posred 30 Din, dobi delo na telovnikih. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36097-1

Prvovrstno strojepleško
v višjo izobrazbo, sprejmemo kot stalno uradnico. — Ponudbe in sprejemanje prireditelj v Ljubljani. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36097-1

3 gospodice
v levo plešo, iščemo za zasluzke. — Ponudbe in sprejemanje prireditelj v Ljubljani. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36098-1

Prodajalke
zmožno samostojno voditi prodajalno na delu. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36099-1

Vajenke
v vojsko v hiši in — in pletilo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36100-1

Cevljar, pomočnika
izvajenega v posebnem delu, sprejemamo takoj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36101-1

Dobro kuharico
staro, izkušen, levo vilo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36102-1

Pletiljo
dobro izučeno sprejmemo takoj. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36103-1

Prodajalke
pošteno in zanesljivo, sprejemamo za delo. — Ponudbe in sprejemanje prireditelj v Ljubljani. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36104-1

Prodajalke
manufakturne, večje tovarne, prvo vrsto moč, sprejemamo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36105-1

Perfektno kuharico
raje tudi nekoliko dekle, ki postreže v kuhinji. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36106-1

Iščem gospodico
ki osemletno dekletu, ki postreže v kuhinji. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36107-1

Likarico-perlico
perfektno, tudi za škropljenje perila. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36108-1

Kalkulantinja
ki je tudi prvovrstna kuharica. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36109-1

Mesto vzgojiteljice
ali druge primerno zaposlitev. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36110-1

Absolventka
trgovske šole. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36111-1

Kuhar, praktikant
star 19 let, priden in pošten. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36112-1

Postrežnica
željez dan zaposlen. — Ponudbe na oglašnem oddelku »Jutra«. 36113-1

Dober mizar
sprejmemo vseh vrst pohištvo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36114-1

Brivski pomočnik
dobro, star 30 let, samostojno, v moški stroki in budi strženja. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36115-1

Kuharica
srednjih let — s dobrih spretnosti, željezno mesto pri manjši kuhinji. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36116-1

Kuharica
hotela in gosposke, išče stalno službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36117-1

Kot začelnica
iščem službo v gostilni, ali kot pomoč gosposki. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36118-1

Moja vdova
srednjih let, vseh spretnosti, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36119-1

Gospodinja
z večletno prakso v delu, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36120-1

Prodajalke
manufakturne, željezno mesto. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36121-1

Žagar in mlinar
vešč vseh vrst mlinarstva. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36122-1

Gospodinja
z višjo izobrazbo, zmožna poučevati otroke. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36123-1

Frizerka
z dolgoletno prakso, večja šola, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36124-1

Vdova jurista
vestna in mirna, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36125-1

Nogavice
ponudbe razpisalnice, ki rabi letno 8000 parov. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36126-1

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (4)

Nemščina
za otroke do šole. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36127-1

Absolutni učitelj
išče instrukcije za kolo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36128-1

Francosčino
privatni pouk in konverzacija. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36129-1

V klavirski pouk
sprejmemo učitelja s večletno prakso. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36130-1

Učiteljica
poučuje nemščino in nudi brezplačno konverzacijo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36131-1

Generalni zastopnik
za brezkonkurenčno predmet, se sprejmemo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36132-1

Lokalne zastopnike
potnika za prodajo radioaparata, sprejemamo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36133-1

Nemško konverzacijo
nudi absolvent akademije. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36134-1

Mesto instruktora
išče nujno podpora potreben rešen djalik odličnih. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36135-1

Krojaški tečaj
za privatno. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36136-1

Krol. pomočnik
pripravlja se praktičnemu vzgojitelju. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36137-1

Prodajalke
manufakturne, željezno mesto. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36138-1

Žagar in mlinar
vešč vseh vrst mlinarstva. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36139-1

Gospodinja
z višjo izobrazbo, zmožna poučevati otroke. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36140-1

Frizerka
z dolgoletno prakso, večja šola, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36141-1

Vdova jurista
vestna in mirna, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36142-1

Nogavice
ponudbe razpisalnice, ki rabi letno 8000 parov. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36143-1

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (4)

Nemščina
za otroke do šole. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36144-1

Absolutni učitelj
išče instrukcije za kolo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36145-1

Francosčino
privatni pouk in konverzacija. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36146-1

V klavirski pouk
sprejmemo učitelja s večletno prakso. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36147-1

Učiteljica
poučuje nemščino in nudi brezplačno konverzacijo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36148-1

Generalni zastopnik
za brezkonkurenčno predmet, se sprejmemo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36149-1

Lokalne zastopnike
potnika za prodajo radioaparata, sprejemamo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36150-1

Nemško konverzacijo
nudi absolvent akademije. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36151-1

Mesto instruktora
išče nujno podpora potreben rešen djalik odličnih. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36152-1

Krojaški tečaj
za privatno. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36153-1

Krol. pomočnik
pripravlja se praktičnemu vzgojitelju. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36154-1

Prodajalke
manufakturne, željezno mesto. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36155-1

Žagar in mlinar
vešč vseh vrst mlinarstva. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36156-1

Gospodinja
z višjo izobrazbo, zmožna poučevati otroke. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36157-1

Frizerka
z dolgoletno prakso, večja šola, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36158-1

Vdova jurista
vestna in mirna, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36159-1

Nogavice
ponudbe razpisalnice, ki rabi letno 8000 parov. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36160-1

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (4)

Nemščina
za otroke do šole. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36161-1

Absolutni učitelj
išče instrukcije za kolo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36162-1

Francosčino
privatni pouk in konverzacija. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36163-1

V klavirski pouk
sprejmemo učitelja s večletno prakso. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36164-1

Učiteljica
poučuje nemščino in nudi brezplačno konverzacijo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36165-1

Generalni zastopnik
za brezkonkurenčno predmet, se sprejmemo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36166-1

Lokalne zastopnike
potnika za prodajo radioaparata, sprejemamo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36167-1

Nemško konverzacijo
nudi absolvent akademije. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36168-1

Mesto instruktora
išče nujno podpora potreben rešen djalik odličnih. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36169-1

Krojaški tečaj
za privatno. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36170-1

Krol. pomočnik
pripravlja se praktičnemu vzgojitelju. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36171-1

Prodajalke
manufakturne, željezno mesto. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36172-1

Žagar in mlinar
vešč vseh vrst mlinarstva. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36173-1

Gospodinja
z višjo izobrazbo, zmožna poučevati otroke. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36174-1

Frizerka
z dolgoletno prakso, večja šola, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36175-1

Vdova jurista
vestna in mirna, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36176-1

Nogavice
ponudbe razpisalnice, ki rabi letno 8000 parov. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36177-1

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (4)

Nemščina
za otroke do šole. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36178-1

Absolutni učitelj
išče instrukcije za kolo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36179-1

Francosčino
privatni pouk in konverzacija. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36180-1

V klavirski pouk
sprejmemo učitelja s večletno prakso. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36181-1

Učiteljica
poučuje nemščino in nudi brezplačno konverzacijo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36182-1

Generalni zastopnik
za brezkonkurenčno predmet, se sprejmemo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36183-1

Lokalne zastopnike
potnika za prodajo radioaparata, sprejemamo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36184-1

Nemško konverzacijo
nudi absolvent akademije. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36185-1

Mesto instruktora
išče nujno podpora potreben rešen djalik odličnih. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36186-1

Krojaški tečaj
za privatno. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36187-1

Krol. pomočnik
pripravlja se praktičnemu vzgojitelju. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36188-1

Prodajalke
manufakturne, željezno mesto. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36189-1

Žagar in mlinar
vešč vseh vrst mlinarstva. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36190-1

Gospodinja
z višjo izobrazbo, zmožna poučevati otroke. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36191-1

Frizerka
z dolgoletno prakso, večja šola, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36192-1

Vdova jurista
vestna in mirna, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36193-1

Nogavice
ponudbe razpisalnice, ki rabi letno 8000 parov. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36194-1

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (4)

Nemščina
za otroke do šole. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36195-1

Absolutni učitelj
išče instrukcije za kolo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36196-1

Francosčino
privatni pouk in konverzacija. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36197-1

V klavirski pouk
sprejmemo učitelja s večletno prakso. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36198-1

Učiteljica
poučuje nemščino in nudi brezplačno konverzacijo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36199-1

Generalni zastopnik
za brezkonkurenčno predmet, se sprejmemo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36200-1

Lokalne zastopnike
potnika za prodajo radioaparata, sprejemamo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36201-1

Nemško konverzacijo
nudi absolvent akademije. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36202-1

Mesto instruktora
išče nujno podpora potreben rešen djalik odličnih. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36203-1

Krojaški tečaj
za privatno. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36204-1

Krol. pomočnik
pripravlja se praktičnemu vzgojitelju. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36205-1

Prodajalke
manufakturne, željezno mesto. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36206-1

Žagar in mlinar
vešč vseh vrst mlinarstva. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36207-1

Gospodinja
z višjo izobrazbo, zmožna poučevati otroke. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36208-1

Frizerka
z dolgoletno prakso, večja šola, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36209-1

Vdova jurista
vestna in mirna, išče službo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36210-1

Nogavice
ponudbe razpisalnice, ki rabi letno 8000 parov. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36211-1

Pouk
Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za štiro pa 3 Din. (4)

Nemščina
za otroke do šole. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36212-1

Absolutni učitelj
išče instrukcije za kolo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36213-1

Francosčino
privatni pouk in konverzacija. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36214-1

V klavirski pouk
sprejmemo učitelja s večletno prakso. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36215-1

Učiteljica
poučuje nemščino in nudi brezplačno konverzacijo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36216-1

Generalni zastopnik
za brezkonkurenčno predmet, se sprejmemo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36217-1

Lokalne zastopnike
potnika za prodajo radioaparata, sprejemamo. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36218-1

Nemško konverzacijo
nudi absolvent akademije. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36219-1

Mesto instruktora
išče nujno podpora potreben rešen djalik odličnih. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36220-1

Krojaški tečaj
za privatno. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36221-1

Krol. pomočnik
pripravlja se praktičnemu vzgojitelju. — Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 36222-1

Prodajalke

Šolsko mizico
s premakljivo klopjo ku-
pim. Poudarje s navadno
ceno na oglaševalski oddelki.
»Jutra« pod šifro 36411-7

Smrekove storže
kupim. Nudijo naj se fran-
ko vnaprejšnjem plačilu po-
sreduje. Potreba je navadno
nabavljene kraja. »Jutra«
Slovenija, 36493-7

Foto povečalni
nastavek
brezhiben, za format 6/9x9
kupim. Poudarje s cenami in
opisom izdelkov. »Jutra«
predal 8. 36531-7

Svetiljko
»Hans« Hohensoone» ku-
pim. Poudarje s cenami in
opisom izdelkov. »Jutra«
predal 8. 36531-7

Brinjevo olje
pristno, kump. vasko mno-
štvo. V ponudbi je navadno
kolonizirano ter cenovno po-
stavlja v drugo. »Jutra«
Ljubljana, Sv. Petra cesta
št. 19. 36531-7

Železni štedilnik
z 2. vrsto, dobro ohranjen.
kupim. Poudarje s cenami in
opisom izdelkov. »Jutra«
predal 8. 36531-7

Zdravniški
instrumentarij
dobro ohranjen, kupim.
Poudarje s cenami in opisom
izdelkov. »Jutra« pod šifro
36531-7

Inventar
za mlekarstvo
kupim. Poudarje s cenami in
opisom izdelkov. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Specijalno peč
za lakiranje
ugodno prodaja. »Jutra«
Tirševa (Dunajska) cesta št. 4.
36531-7

Kovčec
amerikanskega sistema, pri-
ložen 1 m. dolžine, kupim.
Poudarje s cenami in opisom
izdelkov. »Jutra« pod šifro
36531-7

Železno posteljo
zložljivo, kupim. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36531-7

Dozo za cigarete
zložljivo, kupim. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36531-7

Avtomat. tehnično
dobro ohranjen, proro-
kazne znamke in »National«
registrirane. Kupim. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36531-7

Knjige
Ugledni trg. značilna po-
stavlja. »Jutra« pod šifro 36531-7

Učiteljski rešerizer
najbolj vodnik v Vašem
delu. Je revija Drama -
»Jutra« pod šifro 36531-7

Pleteršnikov slovar
II. del (P.2) kupim. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36531-7

»Ljubljanski Zvon«
tr. nevezane letnike 1923,
1929 in 1930, prodaja za 150
Din. Naloga pove oglaševalski
odd. »Jutra« 36493-8

»Die Frau ali Hausärztin«
kupim. Poudarje s cenami in
opisom izdelkov. »Jutra«
pod šifro 36493-8

Brehms Fierleben
veliki, prodam zelo po-
ceno. Vprašati Miklošičeva
cesta, delikaten Kovac. 36493-8

Knjige
Izposojne in druge pro-
daje posameznemu Tribuču.
Glince, Tržaška 6, telefon
2605. 36788-8

Oblacila
Irg. oglaš. po 1 Din
beseda; za dajanje na
slova ali za šifro 3 Din.
Oglaševalski odd. »Jutra«
36493-8

Jesenski plašč
skraj. nov in lep oblik.
po nizki ceni napredaj v
Gregorčičevi ulici št. 17/II.
11. nadst. 36629-13

Perzijski plašč
skraj. nov. ugodno na-
prodaj pri vrh. Granitz.
Maribor, Gosposka ulica.
36541-13

Auto, moto
Vsaka beseda 1 Din;
za dajanje naslova ali
za šifro 5 Din. (10)

Odprt avto
zelo ekonomičen - izpod
1000 kg teže, v povsem
dobrem stanju, ugodno
prodaj. »Jutra« pod šifro
36493-8

Črešnjevo spalnico
novo, komadov. poltrona-
na, kupim. Poudarje s cenami
in opisom izdelkov. »Jutra«
pod šifro 36493-8

Poltovorni avto
»Ford«, dobro ohranjen, po
izaznane nizki ceni pro-
da za Zupno, Moste, Kravica
ulica 4. 36553-10

Motor »Puch«
220 cm, dobro ohranjen,
prodaja za 3000 Din, radi
odgovorja. »Jutra«
Začetje polje pri Kočevju.
36580-10

Osební avto
rabljen, imuzina,
Chrysler 72, pet (ev. 7)
sedelov, 4 vrata, stav-
je, v najboljšem stan-
ju, ker letos v glavni
reparaciji, prodam.
Sprejem ev. dobro
hranilno knjižico za del-
ceno. Vprašati na
Mihorčič, Ljubljana, 36552-10

»Ford«
imuzina (2 vrata) Ty-
pa 929 - Tudor, štirise-
delna, 40 Ks, 4 cilindri-
ci - ter 36552-10

»Chevrolet«
odprt, Typa 929, štiri-
sedelni, 46 Ks, 6 cylind-
rov, oba v popolnoma
dobrem stanju, prodam
samo za gotovino.
Kotlinska tovarna, d. d.
v Ljubljani. 36679-10

Bencin-motor
»Sundling« 5 HP, po-
polnoma nov, pripravljen
za zaganje, prvič za-
stavljen, prodam za 6000 Din.
Vprašati na Miklošičeva
cesta št. 4, Ljubljana, 36559-10

Tovorni avto
2 in pol tonski vzajem
v najem, plačam od km.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Limuzino
7 sedežna, vzajem v
najem za 6 mesecev.
Plačam od km 150 Din.
Mesečno povprečje pribli-
žno 1200 Ks. »Jutra«
pod šifro 36531-7

Pozor!
Spalnica, jedilnica, kuh-
inja, kopalnica, tuš kabina
vraza se stavbe Vam nudi
najcenejše in garancirano
solidno delo. »Jutra«
Ljubljana, 36516-12

Krasno jedilnico
iz orehovih korenin, ugod-
no prodam. Naloga pove oglaševalski
odd. »Jutra« 36562-12

Staro obleko
moško in žensko, ugodno
prodam. Naloga pove oglaševalski
odd. »Jutra« 36743-13

Spalnica
za 1700 Din, in sparno za
2800 Din, prodaja Bitene, mi-
zarstvo, Gosposka ulica 10.
36693-13

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Več spalnic
modernih, iz trdnih in
mehkih lesov in ku-
hinjskih kredenc. Pro-
dam zaradi pomankan-
ja prostora po kuhinjskih
receptih cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

DAMSKI
JESENSKI IN ZIMSKI

PLAŠČ,
ki vam ga dobavi firma

Drago Gorup & Co.
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 16/1

je zadnje mode, najboljše kvalitete,
prvorazredno delo.

Nizka cena

Hranilne knjižice
kupite, prodajte, lumbardir-
ate, proste, za kuhinjske
recepte, cenah. Delo soli-
dno in jamčeno. Mila-
zarstvo 68, Dunaj-
ska cesta 69, pri Cihar.
36753-12

Knjižico
Hranilne knjižice oblik,
z vlogo 8000 Din prodam.
Naloga pove oglaševalski
odd. »Jutra« 36551-16

**Do 300.000 Din po-
sojila**
iščem proti bančnim kon-
dicijam za dobo enega leta.
Poudarje s cenami in opisom
izdelkov. »Jutra« pod šifro
36551-16

Knjižice
Meatne 50.000, Zadr. grup-
pe 100.000, Jadr. podu-
pne 100.000, Pradelni-
ci 50.000, vse tudi v manjših
izločkih prodam. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36551-16

Knjižice
Meatne 50.000, Zadr. grup-
pe 100.000, Jadr. podu-
pne 100.000, Pradelni-
ci 50.000, vse tudi v manjših
izločkih prodam. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36551-16

Knjižice
Meatne 50.000, Zadr. grup-
pe 100.000, Jadr. podu-
pne 100.000, Pradelni-
ci 50.000, vse tudi v manjših
izločkih prodam. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36551-16

Knjižice
Meatne 50.000, Zadr. grup-
pe 100.000, Jadr. podu-
pne 100.000, Pradelni-
ci 50.000, vse tudi v manjših
izločkih prodam. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36551-16

Knjižice
Meatne 50.000, Zadr. grup-
pe 100.000, Jadr. podu-
pne 100.000, Pradelni-
ci 50.000, vse tudi v manjših
izločkih prodam. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36551-16

Knjižice
Meatne 50.000, Zadr. grup-
pe 100.000, Jadr. podu-
pne 100.000, Pradelni-
ci 50.000, vse tudi v manjših
izločkih prodam. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro 36551-16

Knjižice
Meatne 50.000, Zadr. grup-
pe 100.000, Jadr. podu-
pne 100.000, Pradelni-
ci 50.000, vse tudi v manjših
izločkih prodam. Poudarje
s cenami in opisom izdelkov.
»Jutra« pod šifro

I. H.

Jezero ljubezni

Roman

15. poglavje

Milan Črne je moral kar nepričakovano spet po opravkih v Beograd. Njegov čas je bil zelo pičlo odmerjen in skoraj ves razdan za razne seje. Zato vobče ni bil sporočil nečakinji, da pride. In še zaradi nečesa ne: pri tej priliki si je hotel bliže ogledati mladega duhaka Kristofa Vilharja. Popolnoma odveč se mu je zdelo, da bi Ellen kaj vedela o tem.

Mladi mož je bil očitno zavzel v njenem življenju trdno, nepremakljivo mesto. V pisnih, ki mu jih je pisala Ellen v Ljubljano — naslavljal jih je v pisarno, zakaj njena sporočila niso bila namenjena ostali rodbini — je bral na sleherni strani vsaj po trikrat Kristofovo ime. Milanu Črnetu se je zdelo dolžnost, da se na svoje oči prepriča, kakšen je ta varovanec, ki ga nečakinja toli visoko ceni.

Pravkar je sedel v obednici svojega hotela, listal po zapisnici in ugal, kako bi najlaže uvrstil »odkritje« Kristofa Vilharja med nadležne seje. Ko je tako zamišljeno strmel predse, je zdajci osupnil. Pa ne da bi bil gospod, ki je stopal proti njemu, tisti Benedetti z Bleda?

Tudi Benedetti je vidno osupnil, ko je zagledal generalnega ravnatelja. Nekam negotovo ga je pozdravil, nazadnje je pa vendar pristopil k Milanu Črnetu.

»Dober dan, gospod Benedetti,« je rekel ta in iztegnil roko, »svet je pa res majhen. Odklejte ste tu?«

»Pred nekaj dnevi sem prišel, gospod generalni ravnatelj.« Benedetti je odgovoril, da je bil kar čudno malobeseden.

Milan Črne je začudeno pogledal Italijana. Kaj ga je neki težilo? V njegovem vedenju ni bilo opaziti nič tiste blejske svetovnjaške

31

ljubeznivosti; ves, kolikor ga je bilo, je delal dokaj zmeden vtis. A zdajci se je Benedetti odločil.

»Gospod generalni ravnatelj, ali bi imeli nekaj minut časa zame?«

»Če bo res samo nekaj minut, iz srca rad. Čez pol ure moram biti namreč v ministarstvu. Zelo sem oddan, na žalost. Ali nočete prisestiti?«

»Hvala.« Benedetti je neodločno obstal pri mizi. »Gre namreč za stvar, o kateri ni treba mnogih besed. Seveda, tukaj — Obmolknil je, zakaj natak je baš pospravil z mize.

Milan Črne ga je začudeno pogledal. Vse to govorjenje se mu je zdelo nekam skrivnostno in slovesno. Vprašal se je, ali ga ne misli morda prositi na posodo, a to misel je takoj zavrnil. Na posodo prositi Benedettija pač ni bilo treba.

»Če bi šla v kadišno sobo?« je dejal. »Ob tem času ni tam žive duše.«

Benedetti je molče krenil z njim v sosednji prostor.

»Zadeva je skrajno mučna,« je izpregovoril s pridruženim glasom, kakor hitro sta sedla, »in dolgo sem omahoval, ali naj vas nanjo opozorim ali ne. Doslej sem se zmerom obotavljal.«

»Nu, kar na dan z besedo.« Glas Milana Črnetega je bil nestrpen. »Ne zamerite, a zakaj bi hodila okoli reči kakor mačka okoli vrele kaše? Kar mora biti, mora biti, kakor pri zobozdravniku.«

»Da, res mora biti, gospod Črne. Najmo današnje nepričakovano srečanje se mi zdi pravi migljaj usode.«

»Mim, veste, migljajev usode nič kaj ne cenim. Po navadi se skriva za njimi kaj neprijetnega.«

»Na žalost. — Povejte mi, gospod generalni ravnatelj, ali niste na Bledu v hotelu 'Spledidu' opazili nekega mladega uslužbenca? Zdi se mi, da je bil sobni natak v vašem nadstropju.«

»Ne, veste kaj, tega pa res ne zahtevajte od mene, da bi se menil vrhu vsega drugega še za sobne natakare.« Milan Črne je odložil smotko, kar je bilo znamenje, da ga začena stvar zanima.

»Ali — počakajte, zdaj se spominjam: velik, postaven fant je bil. Kaj je z njim?«

Benedetti se je sklonil proti njemu. »Ali vam je znano, da se vaša nečakinja gospodična Ellen Blackova tu v Beogradu vsak dan sestaja s tem človekom? In če vam je znano: ali to odobravate?«

Milanu Črnetu se je zazdelo, da je uganil sobesednikove prave nagibe. »A, tako mislite?« Pobral je smotko. Njegov pogled se je veselo uprl v Benedettija. »Ne vem sicer, zakaj se baš vi zanimate za to, dragi gospod Benedetti. — V resnici je to natanko vedel. Ljubosumje je narekovalo Italijanu njegov korak. Ellen je bila najbrže zaradi Kristofa Vilharja pustila Benedettija na cedilu; a to še ni bil zadosten razlog, da bi mu z mračnimi, skrivnostnimi namigi kvaril tek.

»Če dovolite, velenjeni — da, znano mi je. Ali odobravam? Sami veste, da mladina našega časa malo mara za to, kaj mi pravimo. Točilo zaupanja smem pa vendar imeti do svoje nečakinje, da sama ve, kaj dela. Ali morda dvomite o tem?«

Benedetti se je odmerjeno priklonil. »Nikoli se ne bi upal kritikovati vašega mnenja ali ravnanja gospodične Blackove. Seveda — časih je treba previdnosti, kadar se neizkušena mlada dekleta prelahkomiselno otresajo družabnih pomislekov.«

»Nikar mi ne govorite! Ali je bil mladi človek natak ali trgovski pomočnik ali pomivač avtomobilov, mi je zelo vse eno. Če bi bil jaz dekle — hvala Bogu, da nisem — bi si izbral vrliga človeka, ki bi imel glavo in srce na pravem mestu. Ali ima mladi Vilhar te lastnosti, o tem se bom v najkrajšem času prepričal.«

»Torej še niste poiskali stika s tem Vilharjem?«

»Doslej še ne. Mislim pa, da storim to še danes. Samo nekaj naj vas vprašam, dragi Benedetti: zakaj je vam toliko do tega?«

Milan Črne je bil nehotе ubral ostrejšo struno. Pazi, nikar ne pokaži, da si lastiš kake posebne pravice! — ta opomin je bilo razločno slišati iz njegovih besed.

Benedetti je to dobro razumel. Ali pečima, proti kateri je bil zaplul razgovor, se je popolnoma ujela z njegovimi željami.

KILAVOST

povešen želodec, dolgi pomaknjeni trebušni organi itd.

Specijalist za apliciranje novih patentiranih pasov Pariškega Instituta za kilavost (Institut Hernaire de Paris, Professeur dr. Vidal,) bo demonstriral.

V LJUBLJANI v lekarni Ph. Mr. Milivoja Lensteke, Resljeva cesta št. 1 v torek 26., v sredo 27. in četrtek 28. septembra 1933. 10273

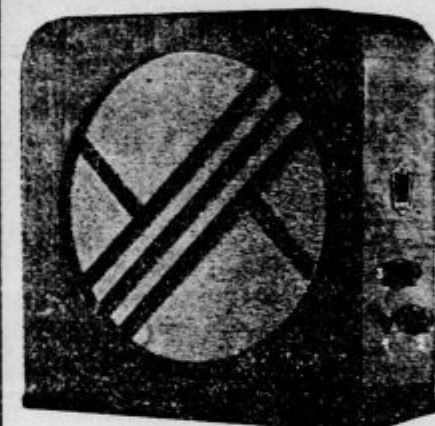
VENDAR samo F. SCHNEIDER GLAZBILA

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravijo tisoče in tisoče mojih strank

Violine od 71.- dalje Havajske gitare
Gitare od 148.- klavirske harmonike
Mandoline od 98.- saksofoni, trobje in t.d.
Harmonike od 75.- po najnižjih cenah

NAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO
ODPREMNA TVRDKA GLAZBILA
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ

F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA
ZAGREB, Nikoliceva ul. 12/a
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

RADIO ZA VSAKEGA

PHILIPS 2 cevni baterijski sprejemnik
„Sava“ z zvočnikom, akumulatorjem in mrežno anodo. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po 90.- Din

PHILIPS 2+1 cevni mrežni sprejemnik
„Jadran“ z vdolanim zvočnikom. Plačljivo v 12 mesečnih obrokih po 176.- Din

»JADRAN«

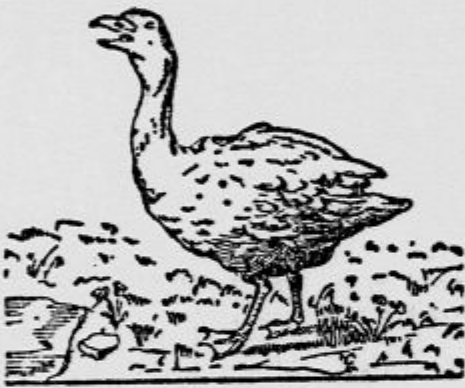
Dobi se samo pri: PHILIPS RADIO ZASTOPSTVU

H. SUTTNER, LJUBLJANA 8

Tyrševa (Dunajska) c. 1B (poleg nebotičnika). Zahtevajte brezplačni cenik!

PERJE

KOKOSJE, PURJE,
GOSJE IN RACJE
NAVADNO, S
STROJEM ČISČE-
NO IN ČOHANO

PO ZNATNO
NIŽJIH CENAH

VZORCI SE POSI-
LJAJO BREZPLAČ-
NO IN FRANKO

DOBAVLJA V
VSAKI MNOŽINI

E. Vajda, Čakovec

Telefon 59, 60, 3, 4.

Specijalni entel oblek, ažiuranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinije delo pri

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukel.

Vezenje raznovrstnih monogramov, perila, zaves, pregrinjaj, entljanje, izdelovanje gumbic. Vsled najmodernejših ureditve podjetja — najnižje cene. 79

Akcija vinogradnikov in sadjarjev

Glavni savez vinogradnikov in sadjarjev kraljevine Jugoslavije priredi v cilju pospešiti napredek našega vinogradništva in sadjarstva in v propagando konsumiranja svežega in predelanega sadja

DEZELNO IZLOŽBO VINA IN SADJA

od 7. do 15. oktobra 1933 v Beogradu. Razstavljeno vino, žganje, destilate, sadje in njih izdelke bo posebej ocenila strokovna komisija. Zaslužnim razstavljalcem bo ocenjevalna komisija podelila diplome, zlate in srebrne kolajne kakor tudi nagrade.

Specijalna razstava: kletarsko in sadjarsko orodje kakor tudi vsi predmeti, ki spadajo k tej poljedelski stroki. Za časa razstave se bo vršil kongres vinogradnikov in sadjarjev

Popust po železnici 50%.

Vsa pojasnila daje: Uprava Zemaljske izložbe vina in voća, Beograd, pošt. pret. 646 kakor tudi podružnica: Zagreb, Vodnikova ulica 8. 253

Kdaj je lepota popolna?

Vsaka žena neguje danes ne samo obraz, temveč tudi svoje telo. Prava lepota se mora odražati v liniji, ki jo zvišujejo lepe grudi — ponos vsake žene.

Z uporabo eliksira

EAU de LAHORE

je mogoče dati prsim mladostno obliko. Uporaba je zelo enostavna, a učinek siguran. Eau de Lahore je zanesljivo in poceni sredstvo za negovanje ženskih grud. — Steklenica z navodilom Din 40.—.

Prodaja in razpošila po pošti: Nobillor parfumerija, Zagreb, Illica 34, Jelačićev trg 15.

Bolni, čitajte!

Mnogi ljudje trpe na živčnih motnjah, tožijo o prerani izmučenosti, o trgačih in zbadačih bolečinah v glavi, rokah in nogah, na vratu in obrazu; kakor tudi o srčnem utripanju, drgetu, trganju v udih, utrujenju, nemiru, občutju strahu in tesnobe, zasopjenosti, dražljivosti, raztresenosti, pomanjkanju teka, motnjah prebave, nespečnosti in nešteti drugih pojavih živčne razrvanosti.

Najhujše je pomanjkanje odlične volje, energije pri živčno obtelem, ki se čuti za vsako delo nezmožnega, ki se brez odpora preda usodi, ki je čemeran in ozlovoljen in ne dosega v življenju nobenih uspehov.

Ako čutite v sebi eno gori navedenih živčnih motenj, če hočete najti od pomoči za svoje težave, **pišite mi in jaz vam pošljem gratis**

poučno razpravo o **živčnih boleznih**, ki vam bo raztolmačila, da je predhodni vzrok vsake resne bolezni oslabiljenje telesne odpornosti. Prepričali se boste, da zamorete zares življenje podaljšati in boleznim preprečiti.

Treba je samo hoteti!

Vsak dan dobivam priznanice in mnogi hvaležni pisci so pridejali pismu tudi svojo fotografijo, ki jih prinašam nekaj tu v ponatisu.

Gospod Nikola S. Brem-kovich, učitelj v Turzi v Jugoslaviji piše:

Po mnogih poskušajah z različnimi sredstvi, ki mi niso prinesla nikakega uspeha, sem se poslužil vašega izbornega sredstva, ki mi je pomagalo, in sem vam zato zelo hvalečen.

Gospa Ana Schmidt, iz Gmündena, Freyasse št. 5 v Zgorajji Avstriji je zelo zadovoljna:

Kje bi bila danes, da nisem poslušala od vas priporočene kure! Učinek me je tako zelo zadovoljil, da ne potrebujem sedaj nikakega zdravljenja več. Napravili ste mi veliko uslugo in se vam prav iz srca zahvaljujem.

Gosp. poštni uradnik Abraham Georg, iz Timisoara 1, Rumunija, piše:

Ze po kratki uporabi vaše metode sem mogel opaziti presenetljivo velik uspeh. Izrekan vam s tem zaščiteno zahvalo in bom porabil vsako priliko, da vas priporočim.

Dopisnica zadostuje! Zahtevajte še danes brezplačno poučno brošuro!

Poštno zbiralno mesto:

ERNST PASTERNAK, BERLIN, SO., Michaelkirchplatz 13, Abt. 87.

Žične vloge po 109 Din

Žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Plačljivo vnaprej, franko vsaka železniška postaja. Preprodajalci dobijo popust. Pri naročilu se prosi, da se navede natančna notranja mera postelje.

„WEKA“, MARIBOR 9.

SPREJMEMO

agilne zastopnike

za vse večje kraje v Jugoslaviji za prodajo naših **RADIUM-APARATOV** in **PREPARATOV** odobrenih od Ministrstva socijalne politike in narodnega zdravja. Pismene ponudbe poslati na **JUGO-RADIUM, ZEMUN**, pošt. pret. 11. 10278

MODNE ŽURNALE

kakor tudi vse ostale tuje novine in časopise, v kolikor jih še nimajo, zamorejo naročiti knjigarnarji in ostali prodajalci pri tvrdki:

DEPOZITAR

za promet novin in časopisov Zagreb, Amruševa 19, telefon 38-97. Poverjenik Agencije Avale a. d. Brzjavci: Depozitar, Zagreb. 10201

Kupujte peči „HELLA“

modernih odličnih oblik. Velik prihranek goriva, nizka cena. Izdelujejo:

VOJVODJANSKE LIVAENE D. D.
NOVI SAD 10172

ALI STE ŽE BILI V MODNI TRGOVINI

Frank Abe

Igrišča ulica 3, za dramskim gledališčem, in se prepričali o nizkih cenah modnega, galanterijskega blaga, konfekcije. Plašči, že od 175 Din, obleke od 40 Din, volneno blago od 25 Din, kravate 4 Din, nogavice od 2.75 Din i. t. d. samo pri F. ABE.

Za ustanovitev tekstilne tvornice

SE IŠČE DRUŽABNIK

kateri razpolaga s kapitalom 600—700.000. Osebo sodelovanje mogoče. Obširne ponudbe pod 50% dobiček, na oglasni odelek »Jutra«. 10277

Tkalskega mojstra

ki je popolnoma več izdelave raznih kre-pov in umetne svil

sprejemmo takoj.

Samo prvotrsne moči pridejo v poštev. Ponudbe z referencami je poslati na Beograd, poštini pretinac 414. 10240

Razstava slik

Luiži Kazimir
Društveni dom, Ptuj

29., 30. septembra in 1. oktobra 1933 od 10 — 12. in 14 — 17. ure

SPOLNE BOLEZNI

sifila, kapavica, beli tok so ozdravljive brez strupenih injekcij, brez živega srebra in salvarzana, priprostim, toda radikalnim potom. Tisoči žen in moških zahvaljujejo za popolno ozdravljenje in trajno zdravje ravno tej kuli. Tisoči zahvalnih pisem. Uspeh v vsakem slučaju zjamčen. Kura je zdravju neškodljiva. Ne trpite dalje! Pišite nam in mi vam pošljemo zastonj razpravo, kako se iznebite bolezni. In tako se boste šteli med srečnike. Laboratorij Havelka, Fraba 65-Nusle, Božetechova ulica 10, J. 17. CSR. 162